Alina Grozea

de ce nu-mi găsesc pe cineva

povești • opinii • impresii • poezii

Editura
Cartea de Suflet

Alina Grozea

De ce nu-mi găsesc pe cineva

poveşti ● opinii ● impresii ● poezii

Ediţia a doua

CARTEA DE SUFLET
2011

Cartea de Suflet

© Editura Cartea de Suflet, 2011

Toate drepturile pentru ediţia de faţă sunt rezervate
autorului.

ISBN ePub: 978-606-93363-3-5
ISBN Print: 978-973-0-11261-9-0

Tehnoredactare: Ramona ILCENCO
Coperta: Mona SANDU
Foto copertă: © Shutterstock
Corectori: Daniela Nae, Mariana Dorobanţu

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepseşte penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Cuvânt înaintea celorlalte cuvinte

Titlul ales pentru această culegere de texte, pentru aceste bucăţi de suflet şi de viaţă pe care m-am încăpăţânat întâi să le aşez în cuvinte şi mai apoi să le înghesui între două coperte de carte, este acelaşi cu al unui articol postat pe blogul meu şi care a făcut ceva vâlvă la vremea lui.

M-am oprit asupra acestui titlu şi din pricina amintită mai sus, dar şi pentru că tot ce-am înşirat în paginile acestei cărţi mă defineşte, ca personalitate, şi-mi relevă un profil social şi sufletesc marcat de propriile-mi capacităţi de relaţionare sau, după caz, de neputinţe în a închega legături solide, fie ele de dragoste, de prietenie sau de business.

Recitind ce-am adunat în scris de-a lungul anilor, de la poeziile din adolescenţă (multe dintre cele pe care le veţi găsi aici sunt compuse pe când aveam 15-16 ani) până la portretul trăirilor, impresiilor şi convingerilor mele etalate recent pe pagini de blog sau de jurnal, pot spune că s-au conturat oarece concluzii. Pe unele am învăţat să le accept, ca pe un dat al firii, cu altele ştiu că nu mă voi putea împăca niciodată, dar eu continuu să lupt nebuneşte, într-o luptă inegală, cu toţi demonii mei.

De ce nu-mi găsesc pe cineva? De ce-am găsit, când s-a-ntâmplat să găsesc? Pentru că tot ce simt, tot ce gândesc şi tot ce fac mă îndrumă pe calea unui destin asupra căruia n-am decât puteri firave. Doza mea crasă de imaturitate se trage din faptul că, de cele mai multe ori, habar n-am ce vreau, dar ceea ce ştiu sigur că nu-mi doresc cu niciun chip mă trage din hău şi mă ţine departe de rătăciri ireparabile.

Asta sunt, cu tot ce caut şi am reuşit să găsesc până acum. Cu zbaterile ce încă-mi înlănţuie paşii, cu gândurile care-mi mai pun, uneori, piedică, dar şi cu minunile ce-au ştiut să mă ridice din colb, găsindu-mă ele pe mine, fără ca eu să le fi căutat vreodată.

Sinforei, cu dor nesfârşit

Poveşti

N-a fost să fie!

La etajul 1, pe aceeaşi scară cu mine, locuiau odată doi oameni importanţi. Unul important numai prin ironia conjuncturii, iar celălalt, pentru că l-am iubit.

Primul este Mihai, întâia mea dragoste, iubirea mea de fragedă adolescenţă. Am crescut iubindu-l, mai întâi ca o joacă, neştiind ce-i aia să iubesc, adorându-l apoi cu disperare, până la plecarea lui din bloc şi din ţară. Era cu doar patru ani mai mare decât mine, dar, când eu aveam 12 şi el 16, diferenţa îmi părea enormă, de neacceptat pentru ochii iscoditori şi bârfitori din cartier.

Al doilea personaj de la etajul 1 al blocului meu este Mitică. Aveam vreo 14 ani şi abia „mă despărţisem“ de Mihai – fusese o relaţie nevinovată, platonică, iar cearta nu mai ştiu de la ce ni s-a tras, ţin minte că eram mai demnă decât acum şi am ţipat la el că nu vreau să-l mai văd niciodată. Destinul aproape că m-a ascultat, de vehementă şi nebună ce eram.

Mitică abia se mutase în bloc, căci tocmai o luase de nevastă pe o fată bătrână de pe scară, cea mai urâtă vecină a mea, pentru care aş fi băgat mâinile-n în foc că nu o s-o ia nimeni, niciodată. Obtuz şi cu un IQ firav, dar ţanţoş nevoie mare, Mitică făcuse tămbălău pe scară chiar la nunta lui, beat criţă de fericire, sau poate de oftică, dacă stau bine să mă gândesc. Iar eu ripostasem zgomotos la nesimţirea lui şi decretasem ferm că pe individul ăsta nu-l voi putea suferi în viaţa mea. Deşi nu-mi făcuse omul, practic, nimic, pur şi simplu nu suportam să-l văd în ochi, amalgamul de prostie şi

impertinenţă, mutra pocită şi mersul băţos îmi creau o repulsie de necontrolat.

Ani la rând de la povestea cu nunta lui Mitică (vreo doi de fapt, dar, când ai 14-15 ani, doi cântăresc o veşnicie), de câte ori veneam de la şcoală, intram în scara blocului cu inima bătându-mi nebuneşte, în speranţa de a-l întâlni pe Mihai al meu cel iubit, pierdut şi demult iertat. Nu aveam aşteptări absurde, doar era vecinul meu, probabilitatea să dăm nas în nas era uriaşă.

Eram prea mândră să-i spun că nu mai sunt supărată pe el şi că-l vreau înapoi, prea trufaşă să-i arăt că-l iubesc, speram numai să ne ciocnim întâmplător, eu urcând şi el coborând, şi să mă vadă cât sunt de frumoasă, de suplă, de cârlionţată (era la modă permanentul), adorabil de fistichie în sarafanul meu de şcoală, ce se termina, obraznic, la două palme deasupra genunchiului.

Dar Mihai nu-mi apărea în cale niciodată. De câte ori tresăream auzind o uşă scârţâind, era pacostea de Mitică. Într-o zi ducea gunoiul. În alta căra faianţă la boxă. În alta era beat. În alta cobora la braţ cu sinistra lui nevastă şi abia mă strecuram pe lângă ei.

Turbam, îmi uram soarta şi-l uram pe Mitică încă şi mai tare! După ce alunecam scârbită pe lângă el, mă opream pe palierul de la etajul 1, fixam minute-n şir cu privirea uşa de lemn gălbui a apartamentului lui Mihai şi ciuleam urechile încercând să captez orice mişcare de dincolo de uşă, închipuindu-mi că iubitul meu se uită la mine prin vizor, că-mi pândeşte venirea cu aceeaşi frenezie cu care eu îmi doream să iasă din casă, sub un pretext oarecare, numai să-l văd.

Vreme de un an şi câteva luni, nu l-am întâlnit absolut deloc pe băiatul după care plângeam, în schimb am adunat zeci de încrucişări de drumuri şi de priviri cu urâtania de Mitică. Cineva acolo sus face mişto de mine, gândeam eu cu ciudă şi amărăciune, şi cam de pe-atunci gândul ăsta nu-mi dă pace.

Anii s-au scurs, şi prima mea mare iubire s-a stins greoi şi dureros, aşa cum au pierit cam toate marile mele iubiri. Acum, Mihai e la casa şi la ţara

lui (Germania), însurat cu fata de care s-a lipit la puţin timp după «despărţirea» de mine. Căci, după aproape doi ani de pândă temeinică, am început (ce ironie!) să-l întâlnesc zilnic – bătea des drumul către apartamentul viitorilor socri, de mână cu iubita lui frumoasă, suplă şi cârlionţată, pe care, bineînţeles, o uram.

Nu-l mai iubesc de-o veşnicie pe Mihai, gândul la el nu mă mai face deloc să tresar şi-l pierd printre cele mai vechi amintiri, până în zile în care dau ochi în ochi pe palierul de la unu', ca un făcut, cu Mitică. Şi-atunci îmi răsar din nou în suflet şi ura, şi ciuda, şi dispreţul din adolescenţă, şi gândul absurd că Mitică-mi spune, cu privirea lui acum îmbătrânită, dar la fel de tâmpă: „Ce să-ţi fac, dragă, n-a fost să fie!“

Cu ce te-mbraci de cutremur?

În martie 1977, aveam patru ani. Deşi s-a întâmplat ceva îngrozitor atunci – celebrul cutremur de 7,2 grade pe scara Richter, care ne-a răpit oameni dragi, clădiri şi mari artişti –, eu am păstrat vii în memorie momentele duioase ce-au precedat sinistrul eveniment: eram la tata în braţe, iar el se plimba cu mine prin casă şi mă legăna ca să adorm. Şi, când a ajuns în dreptul uşii de la intrare, a început zgâlţâiala. Deşi îmi amintesc că m-am speriat puţin, n-am realizat pe dată gravitatea întâmplării, asta şi pentru că ai mei au reacţionat curajos, nu s-au panicat, n-au urlat, n-au fugit pe scări cum au făcut-o, îngroziţi de spaimă, mulţi dintre cei care şi-au pierdut atunci viaţa sub dărâmăturile clădirilor vechi din centru.

De atunci, am învăţat că prima regulă în momentele când pământul adormit se întoarce de pe o parte pe alta e să stai pe loc. Scările interioare sunt prima structură care se prăbuşeşte în caz de cutremur, să iei liftul e o nebunie, poate fi moarte curată, iar dacă te arunci pe geam, cum iar au făcut mulţi, orbiţi de spaimă, nu ajută la absolut nimic, mai ales dacă, de frică, ai uitat la ce etaj stai.

Mi-e groază de cutremure de când l-am trăit pe primul, însă reacţiile înţelepte, de-atunci, ale părinţilor mei m-au educat în a-mi stăpâni frica şi-n a încerca să iau decizia salvatoare în caz că blocul meu cu patru etaje începe să tremure din toate încheieturile. Am grijă să ţin mereu telefonul mobil în apropierea mea, încărcat, şi, deşi îmi bate inima ca la iepure dacă se mişcă patul cu mine în toiul nopţii, mă dau jos din el, agăţ telefonul şi mă ghemuiesc sub tocul unei uşi decupate într-un perete de rezistenţă. Acum, în caz de Doamne fereşte, nu sunt garanţii că voi scăpa ascunzându-mă acolo, dar cine a văzut măcar în poze clădiri prăbuşite la cutremure a observat că deseori structura de rezistenţă rămâne în mare parte intactă, din praf şi moloz se ridică un schelet de beton armat, cu goluri de uşi.

Dar să continuu povestea…

După marea zgâlţâială din ’77, am mai trăit câteva seisme suficient de măricele să ia lumea pe nepregătite şi să-i transforme pe unii din oameni echilibraţi, cu scaun la cap, în personaje stăpânite de panici cu efecte ilare.

La cutremurul din august 1986 (7,1 grade pe scara Richter), aveam musafiri. Înnopta la noi în apartament un cuplu de cehi cu care ne împrieteniserăm cu un an în urmă, la mare, şi cu care eu şi tata ne exersam rudimentarele cunoştinţe de limba rusă. Mama n-avea nevoie de comunicare verbală cu ei, le făcea câte o ciorbă bună, dreasă cu borş, şi de încântare toate barierele lingvistice cădeau. Devenise astfel amică de suflet şi bucătărie cu cehoaica, deşi se înţelegeau doar prin semne.

Dar să revin la acea noapte de pomină, în toiul căreia, în epicentrul Vrancea, s-a pornit foiala de falii terestre. Eu şi ai mei am sărit din pat ca arşi, nu atât de frica seismului, cât de grija musafirilor care nu mai trăiseră, în partea lor de Europă, astfel de evenimente. Îngrijoraţi, ne zgâiam toţi trei la uşa dormitorului în care îi cazaserăm – că poate s-au trezit şi poate s-au speriat. Se treziseră, aşa că ne-am pomenit că uşa se deschide încetişor, iar în pragul ei, buimaci de somn şi goi puşcă, apar cehii. S-au dus la baie agale, pe rând, sub privirile noastre siderate. Mama le făcea semne să stea liniştiţi, că a fost cutremur, dar ei nu se sinchiseau. A doua zi, i-am întrebat dacă s-au speriat aşa de rău, de au ieşit dezbrăcaţi din cameră, în văzul

nostru, dar ne-au explicat că nu se speriaseră absolut deloc, aşa dorm ei, iar momentul cu pricina n-a făcut altceva decât să le aducă aminte să facă pipi, dacă tot se treziseră. Şi ce dacă i-am văzut, goliciunea e de ruşine?

De-atunci, am botezat acel eveniment «cutremurul fără chiloţi», asta şi din cauza cehilor mei nonconformişti, dar şi din pricina bârfelor auzite a doua zi: se pare că un vecin de la parter, altfel un domn distins şi elegant, ieşise imediat după cutremur în faţa blocului, în stare de şoc şi cum îl făcuse mama lui de gol, doar cu un fular alb înfăşurat acolo unde trebuie, adică în jurul gâtului. În panica momentului, vecinii au reacţionat cum se cuvine, l-au dus pe om înapoi în casă, i-au dat un calmant şi l-au băgat în pijama şi în pat, însă ani la rând după întâmplare ne-am tot prăpădit de râs povestind-o. Şi azi ne dăm coate când îl zărim pe bietul vecin…

Când ţii soarele în mână…

Cea mai limpede amintire a mea este a primei zile în care am păşit în clădirea Liceului de Matematică-Fizică nr. 3 Bucureşti (actualul Al. I. Cuza). Nu zi de cursuri, ci ziua când am venit să mă înscriu, la braţ cu prietena mea Monica. Îmi amintesc de noi că eram, deja din generală, două «tocilare» atipice: primele la carte şi tot primele la năzbâtii. De la 13-14 ani ne epilam, ne moţam, ne scurtaserăm şi strâmtaserăm sarafanele, pupaserăm deja câte un băiat şi mai şi chiuleam, de câte ori aveam ocazia, fără ca rătăcirile noastre premeditate să ne afecteze notele mari, mai toate de zece, din carnet.

Eram slabe şi frumoase, ne machiam (un pic cam mult), începuserăm să vorbim colorat, ni se părea că asta ne face mai interesante, fumam pe ascuns (dar într-o zi mama s-a prins şi m-a tras rău de ciuf)… Ce mai, făceam tot felul de lucruri blamate sau interzise, dar, pe de altă parte, învăţam pe rupte şi toate rătăcirile adolescentine ne erau, în cele din urmă, iertate.

Aveam 15 ani şi, după ce am intrat la M.F.3 – cel mai bun liceu din ţară, aşa i se dusese vestea pe-atunci, pepiniera olimpicilor la matematică şi fizică –, stricteţea atmosferei de acolo şi severitatea profesorilor mi-au mai retezat, nemilos, din răzvrătire. La prima mea notă de 7, am plâns, mi se părea că sunt cea mai proastă elevă din lume. Nu eram, dar trebuia să mă lupt cu o concurenţă mai dură, trebuia să accept că există oameni mai deştepţi şi mai harnici decât mine, că nu mai sunt eu buricul pământului, răsfăţata profesorilor şi abonata la coroniţele de premiu I.

Primele eşecuri şcolare, primele lecţii care m-au învăţat să pierd m-au maturizat brusc, m-au sensibilizat, m-au făcut să-mi dozez atent orgoliile şi, pe bună dreptate, mi-au mai subminat din convingerea aia infantilă că tot ce zboară e perfect comestibil.

A început să-mi fie teamă de unele ore de curs – nu mai era totul aşa de uşor ca în gimnaziu. Însă matematica şi fizica, materiile principale, îmi plăceau la nebunie, de-aia într-a zecea am şi renunţat brusc la planul de a mă pregăti pentru Medicină, năruind astfel un vechi vis de-al părinţilor mei.

Nu am memoria numelor şi a detaliilor exacte, deci sper să nu greşesc, însă râd şi acum când îmi amintesc de Ariciuc, profesorul de mate cu mers caraghios şi aer împiedicat, de om cu capul în nori, care ne repeta de zeci de ori aceleaşi teoreme – şi nu ca să ne intre mai bine-n cap, ci pentru că era el foarte uituc. Avea o vorbă: «Orice carte de matematică, oricât ar fi de proastă, e bună». Şi râdeam atunci toţi de el şi de aparentul absurd al acestei afirmaţii, al cărei înţeles l-am priceput târziu, extrapolat în aspecte diverse ale vieţii, când am realizat că-i infinit mai complicat să extragi lucrurile bune şi folositoare din situaţiile imperfecte. Am învăţat că excelenţa se dovedeşte când eşti capabil să detectezi erorile, să recunoşti, ca să poţi ierta, greşelile, să nu te împăunezi în faţa neputinţei altora, să alegi drumul drept separând, cu înţelepciune, binele de rău, grâul de neghină. Dacă totul ar fi perfect de la început, dacă în orice lecţie de viaţă sau de matematică nu s-ar strecura şi o ispită sau o cifră nelalocul ei, ce rost ar mai avea lupta noastră? Şi ce gust victoria?

Anii de liceu m-au făcut, negreşit, mai romantică şi mai timidă. Scriam poezii şi am iubit, în toţi cei patru ani, acelaşi băiat, căruia-i dedicam toate versurile mele naive, cu rime încrucişate.

Însă „năravul“ din mai fragedă copilărie nu pierise întru totul – uram uniforma, uitam matricola acasă, mă enerva bentiţa, îmi doream blugi prespălaţi. Îmi amintesc cât de mândră am fost la 16 ani – abia trecuse revoluţia – când îmi etalam în fiecare zi de şcoală toate ţoalele moderne aduse din Germania: jeanşi decoloraţi, cu pense şi dungi din material înflorat, „ciocate“ din velur turcoaz – simţeam cum se-nverzesc de invidie alte „dive“ de la clase mai mari când îmi vedeau încălţările cu aer americănesc –, tricouri cu imprimeu cauciucat, fuste mini, de blugi. Haine uşchite, nemaivăzute pe la noi, care mă transformaseră într-o femeiuşcă ultramodernă şi plină de ea.

Mă uit la poza de grup de la sfârşitul clasei a XII-a şi pe cei mai mulţi îi recunosc cu drag, dar pe alţii, spre ruşinea mea, aproape că nu mi-i amintesc deloc. Cu câteva dintre fete m-am mai întâlnit întâmplător (eu mă bălăceam, ca şi acum, într-o adolescenţă nepermis de târzie, iar ele erau măritate, aveau copii…). De băieţi, nu prea mai ştiu nimic… Oricum, mulţi dintre colegi, printre care şi Monica, au plecat într-o lume mai bună – Canada adică – şi le-am pierdut urma şi amintirile.

De aceea nu ne-am priceput, poate, să organizăm, la zece ani de la despărţire, o adevărată reuniune de clasă. Dar nu-i târziu nici după 20, 25, 30 de ani să ne revedem, aşa că aştept un semn, un mail, un mesaj pe Facebook…

Marea dragoste

Nu-mi place oceanul. Nu l-am văzut decât de departe, în ilustrate şi imagini perfecte, dar îl ştiu. Acel ocean de mări îngemănate, convieţuind imens şi plictisitor într-un concubinaj milenar, nu-mi poate spune nimic, deşi nu l-am ascultat niciodată. Nu cred că va şti vreodată oceanul vesel şi

turcoaz al iubirilor împărtăşite să-mi citească mie amărăciunea de pe trup şi să-mi vadă tristeţea din ochi. Şi, chiar dacă, până la urmă, firea mea nestatornică mă va trăda şi mă va îndemna să gust dintr-un dulce paradis tropical, ştiu că va fi doar o simplă aventură, după care am să mă întorc, spăşită, la ea…

Iubesc marea mea verde-tulbure-albastră cu o dragoste pribeagă şi plâng pe ascuns de dorul ei, fără să mă ştie.

O iubesc de copilă, de când ardeam de nerăbdare să o ating şi mă tăiam adânc în scoici, alergând desculţă prin nisip. Plângeam în hohote, cu lacrimi sărate ca ale ei, dar nu renunţam, ajungeam la ea şi, ca prin minune, durerea trecea şi-ncepeam să râd zgomotos, ţopăind în apa rece.

Numai în braţele ei am reuşit să învăţ să mă scald, fără nicio regulă, pur şi simplu m-am întins într-o zi pe un val şi-am plutit…

Când nu eram lângă ea, îmi plăcea să o ascult lipindu-mi urechea de un melc imens şi chiar şi astăzi, după toate explicaţiile mai mult sau mai puţin ştiinţifice care mi s-au oferit, continuu să cred că marea se aude în melci, nu poate fi altfel, n-ar avea sens.

De-atunci mă-ntorc mereu la ea, după zile lungi şi anotimpuri străine, cu sufletul sfâşiat, cu trupul obosit, cu inima chinuită de-ntrebări născute din cele mai mărunte orgolii, după ce cobor de pe acoperişul lumii, unde mă cred uneori stăpână.

Clipele până s-o ajung trec greu, şi alerg căutând cu disperare un ţărm sălbatic, să-i respir adânc răsuflarea sărată, să o simt numai eu cum freamătă de dor, tristă, ca şi mine, dar fermă şi puternică atunci când mă priveşte cu ochi învolburaţi, de iubită capricioasă. Ard de nerăbdare să o cuprind cu braţele şi ea să mă strângă la piept în unicul său fel, tandru şi violent deopotrivă, ca o amantă topită de atâta aşteptare…

Adorm apoi zâmbind, lângă ea, lăsându-mă arsă de soare, ameţită de căldură până la delir, şi aştept aşa să vină noaptea, să-mi ridic privirea către stele fără să ştiu de ce le privesc, fără să mai încerc să-mi citesc destinul pe cer, pentru că în acele clipe ştiu exact care-i destinul meu.

O aştept mereu cu voluptate să mă certe lovindu-mă rece şi dantelat peste glezne sau chiar să mă doboare mânioasă cu un val mai vânjos. Ascult apoi tot ce are să-mi spună şi-i cer iertare cu capul plecat, ca o roabă supusă, sprijinindu-mi tâmpla pe nisipul cald, jurându-i printre lacrimi că n-am s-o mai părăsesc.

Niciodată nu mă ţin de cuvânt, pentru că plec şi o uit pentru un timp, străbătând cărări ce ştiu că-mi sunt străine, căutând zadarnic, prin lume, un rost iluzoriu. Plec mereu de lângă ea crezând că ştiu bine unde îmi e locul şi, când nu-i mai aud glasul aspru strigându-mă sacadat, nebun şi disperat, îmi şterg şi ultima lacrimă mincinoasă.

Plec şi mi-e greu să plec, dar mi-e şi uşor, ştiind-o mereu acolo. Aş muri să mă întorc şi s-o găsesc secată de dor, dar alung cu un zâmbet gândul negru, căci, în mândria mea nemăsurată, sunt sigură că o voi găsi la locul ştiut şi-o voi lăsa iar să mă spele de iubirile amare de peste an, să plângă odată cu mine. Si-o voi ruga iar, ca-n alte dăţi, să răspundă la toate întrebările mele nedrepte, fără răspuns.

Şi mai ştiu că, supărată pe trădarea mea, mi se va arăta, pentru o clipă, străină. O să o mângâi atunci uşor cu talpa, aşteptând să se înfioare încălzindu-se sub atingerea mea. O să o fac să uite cât m-a aşteptat şi poate m-a urât, o să o fac să mă ierte şi să mă îmbrăţişeze din nou.

Şi o să-i spun iar, ca de atâtea ori, printre lacrimi, cel mai mare adevăr pe care-l ştiu şi cea mai crudă minciună: că o iubesc şi că n-am să mai plec.

Scrisoare din 2 Mai

(Pentru Alice)

O să vorbesc ne-ntrebată şi o să-ţi povestesc degeaba despre un lucru care nu ştiu dacă mi-a plăcut sau m-a dezgustat, care m-a fascinat şi oripilat în acelaşi timp. O să-ţi vorbesc despre WC-ul public de pe plaja cu nudişti din 2 Mai.

Clădirea e relativ departe de zona corturilor şi tronează undeva cam la zece trepte abrupte distanţă deasupra Nudi-Bar-ului, aşa că trebuie să pleci din timp către ea, dacă urgenţele te-apasă. Pe unul dintre pereţi sunt vopsite stângaci săgeţi ce indică fără rost latura pentru femei şi latura pentru bărbaţi. Oricum, nu se ţine seama de ele, nu cred că s-a ţinut vreodată.

Cum în toiul nopţii marea îmi pare cam rece, aleg să mă îndrept ruptă de somn către sinistra clădire, respect întotdeauna săgeata care mi se adresează şi mă rog să nu întâlnesc în cale vreun rocker beat care urinează pe hol. Dar cea mai aprigă dorinţă a mea e ca ultimul closet, din capăt, să fie liber. Pentru că WC-ul public de pe plaja cu nudişti din 2 Mai nu are uşi. Laturile golurilor de uşă nu prezintă niciun semn că, măcar la începuturi, au sprijinit porţi menite să-ţi apere intimitatea.

Şi-atunci am învăţat şi eu ce trebuie făcut pentru a da de veste altor doritori, indiferent de sex, că am ocupat o incintă. Semnalul e ca, aşezat pe vine pe buda turcească, să întinzi o mână şi să te sprijini de perete, să te agăţi, într-un fel, de el, având grijă să scoţi degetele în afară, pentru a fi văzute. Aşa că îmi doresc tot timpul, dar dorinţa nu-mi e îndeplinită mereu, să ocup ultimul closet, din capăt, să-mi fac nevoile cu mâna la vedere şi să fiu totuşi scutită de umilinţa de a mi se perinda prin faţă, în timp ce eu sunt pe vine, cei în căutarea unui loc liber. Încerc mereu să transform toată situaţia asta grotescă în ceva haios, cu gândul la vorba aia care zice că uşile-s făcute să fie deschise sau, în cazul ăsta, să nu fie deloc, că altfel nu s-ar mai fi găurit degeaba zidul.

Ah, dar am uitat să-ţi povestesc despre chiuveta din hol, la care aştept să mă spăl pe mâini „după“, când se nimereşte în spaţiul boem şi insalubru vreun turist care-şi înmoaie în firicelul de apă mâinile, picioarele, rufele sau chiar strachina în care a mâncat…

Ce mă frapează totuşi e faptul că WC-ul din 2 Mai nu e niciodată (foarte) murdar, nu ştiu cine îl spală şi când, însă dimineaţa nu se poate respira în el, pentru că pe fiecare closet găseşti câte un dâmb alb de sodă caustică. Şi oamenii în general nimeresc gaura, chiar dacă sunt, în majoritate, beţi mai tot timpul.

Fără legătură (Ha! Ha!) cu subiectul atât de interesant de mai sus, îmi amintesc de o discuţie pe care-am surprins-o când am trecut pe lângă o gaşcă de rockeri sau hippie, naiba ştie ce erau, care îşi instalaseră tabăra pe o masă lungă de la Nudi-Bar, iar când dormeau, dormeau tot acolo, pe jos şi pe scaune. Unul dintre ei, zornăind câţiva bănuţi în pumn, le-a spus celorlalţi: „Mă duc să iau ceva de mâncare“. Iar o tipă răpănoasă, din grup, a ţipat la el: „Auzi, lasă prostiile, ce-am discutat noi până acum? Banii ăştia-s pentru băutură!“

Anul ăsta, vreau să ajung din nou în 2 Mai şi să stau cu cortul, pe plajă. Şi, nu ştiu de ce, deşi bunul-simţ, educaţia, pudoarea, nevoia de igienă mă îndeamnă să-mi doresc să găsesc lucrurile schimbate, undeva, în fundul sufletului, ca să zic aşa, vreau să găsesc celebrul WC aşa cum l-am lăsat.

Şi acum, după ce m-am băgat în seamă şi ţi-am povestit chestii drăguţe despre 2 Mai, te las să arunci imaginar cu obiecte după mine, iar eu mă duc să mă arunc în mare, draga mea.

Cel mai tânăr pământ

(Poveste din Deltă)

Înainte de excursia ce face obiectul acestei poveşti, mai fusesem în Deltă când aveam vreo cinci sau şase ani, şi singurele mele amintiri de acolo erau băşicile imense şi tari ca nişte nasturi, de la muşcăturile de ţânţari, pe care mi le oblojea mama cu alifie chinezească. De aceea stau şi mă întreb cum aş putea eu, «copil de asfalt», să fac pe cineva să privească Delta prin ochii mei, pentru care cel mai recent motiv de emoţie a fost vederea unei rochii superbe la Mall. O să încerc totuşi.

Călătoria propriu-zisă a început în port la Mahmudia, unde ne-am îmbarcat (un grup de vreo 20 de turişti) pe un vaporaş zgomotos, înălţat la prora şi aproape scufundat la pupa, încât eu, în momentul în care l-am văzut, am încercat să-mi amintesc Legea lui Arhimede şi să mă asigur că va fi respectată dacă urcăm aşa de mulţi într-o bărcuţă atât de firavă.

Era după-amiaza unei splendide zile de mai, şi noi, fetele, cu pletele în vânt, aşteptând ca aburul de stropi minusculi să ne lovească prietenos peste faţă, am sfârşit-o încotoşmănate cu tot ce aveam prin bagaje, căci, pe măsură ce pătrunzi pe canal, delta are anotimpul ei propriu, cu un vânt pătrunzător şi un soare parşiv.

Eu, care nu sunt un monument de răbdare, am crezut că drumul de peste trei ore de la Mahmudia la Sfântu Gheorghe îmi va părea nesfârşit, pe o Dunăre tulbure şi învolburată după ploi, ce-şi dezvăluia parcă ameninţător malurile înalte, ciobite, sau joase şi străjuite de copaci cu tulpinile inundate şi ramuri rupte de furtună, căzute din loc în loc pe câte o lotcă părăsită, răsturnată. Mi-era chiar puţin teamă, m-am văzut primită cu o oarecare răceală de o natură indiferentă, arogantă, obosită parcă după o luptă. Simţeam că invadăm cu prea multă nonşalanţă o intimitate la care n-ar trebui să avem acces. Dar poate că, puşi la încercare, trebuia să meritătm darul nepromis de la capătul drumului.

Apropiindu-se de vărsare, canalul relativ îngust se lăţeşte treptat şi natura prinde viaţă pe malurile mai bogate, mai însorite şi mai verzi. Ca de nicăieri, îţi apar sub priviri stoluri de păsări ale deltei, stârci si cormorani, zburătăcind agitate laolaltă cu pescăruşi, cu nori de gâze sclipitoare, şi dincolo de ele şi se dezvăluie linia de orizont, ca un liman auriu, peste care poţi doar ghici prezenţa mării.

Deşi încă nu şi se arată, marea se face simţită prin aerul nehotărât, dulce-sărat, şi prin malurile ce devin nisipoase pe măsură ce te apropii de ultimul popas posibil, Sfântu Gheorghe.

Am acostat spre seară şi, când am urcat pe pontonul îngust, din bârne de lemn, am fost primiţi cu orăcăit de broaşte – era perioada lor de nuntă – şi lumini de felinar. Am fost răsfăţaţi cu o cină în aer liber, sub stele, înconjuraţi de torţe făcute din stuf şi papură.

*

Sfântu Gheorghe e o fâşie jună de pământ (născută din apa mării cu numai 150 de ani în urmă), despre care Jacques Yves Cousteau a declarat că este cea mai frumoasă şi mai sălbatică zonă de deltă de pe Terra. Căci e

înconjurată de câmpuri marine cu sărături, cu dune de nisip şi bălţi pe partea dinspre mare şi de canalele despletite ale Dunării, mărginite de grinduri cu plantaţii de plop şi zăvoaie de salcie, pe cealaltă parte. Pe grinduri, dacă ai noroc, te poţi întâlni cu fazani, căprioare şi cai sălbatici…

Satul pare rupt de timp, casele au acoperişuri de stuf, ornamente din lemn traforat şi sunt vopsite în culori vii, bătute de vânt. Nu există maşini, singurele mijloace de locomoţie fiind trăsurile şi bicicletele. Am închiriat şi eu din complexul turistic o bicicletă dichisită, pentru o plimbare prin sat, şi o manevram cu greutate pe străduţele neasfaltate şi nisipoase, cu mâinile încordate pe ghidon, când un localnic m-a depăşit râzând, călare pe o răpciugă de bicicletă ruginită, înaintând semeţ, cu ambele mâini în aer. Şi, apropo de virtuozitate, la Sfântu Gheorghe am văzut cei mai mari şi mai frumoşi cai, călăriţi cu măiestrie de săteni, fără şa sau hăţuri.

*

În singura zi plină petrecută acolo, după masa de prânz, era programat să vedem marea, ce se afla la 15-20 de minute de mers pe jos. Cum aerul tare şi curat te îndeamnă la mâncare şi somn în exces, eu şi colega mea de cameră am aţipit şi am întârziat la întâlnirea stabilită cu restul grupului. După ce ne-au aşteptat o vreme, ceilalţi au plecat spre mare cu hipobusurile – un fel de titicare trase de cai, căci zona se anunţase a fi inundată, după ploile torenţiale din ultima vreme.

Noi două n-am vrut să rămânem mai prejos şi să ratăm excursia, aşa că n-am ţinut seama de avertismente şi, când ne-am trezit, am pornit-o voiniceşte pe jos, singure, spre mare. Pe măsură ce ne depărtam de sat, terenul devenea mlăştinos, plin de bălţi formate între dune de nisip şi tufişuri de ciulini.

Ne-am descălţat şi am trecut cu pantalonii suflecaţi şi cu picioarele goale prin mlaştina caldă, nisipoasă şi incredibil de curată, dacă se poate spune asta despre o mlaştină. Şi se poate, căci era un noroi mătăsos, ce mirosea plăcut, uşor sărat. Am reuşit să ajungem, într-un târziu, pe plaja sălbatică cu nisip fin, ciulini şi scoici mari şi ne-am repezit cu picioarele în marea verde-maronie, nefiresc de caldă pentru jumătatea lui mai.

*

Şi nu puteam părăsi Delta fără a ne aventura spre vărsare, pe canalele înguste ale Dunării, aşa că, înainte de plecare, ne-am îmbarcat câte patru în lotci negre, pescăreşti, conduse de lipoveni. Dunărea părea mai liniştită acolo, însă ni s-a spus că e înşelătoare, curenţii sunt puternici. Pe maluri, se întindeau câmpuri de stuf, sălcii pitice şi papură semeaţă. Alaiul nostru de bărci speria cârdurile de pelicani ce se desprindeau de apă, rând pe rând, la vederea noastră. Zburau apoi aliniaţi cu o precizie milimetrică, planând într-un sincron perfect.

La capătul drumului am părăsit brusc canalul îngust şi am pătruns în golful larg, scăldat de soare, mărginit la orizont de insula Sacalin, o limbă de pământ lungă de 20 de kilometri, foarte îngustă, ce porneşte de la gura braţului Sf. Gheorghe şi se întinde între Dunăre şi mare, ca o strajă. Lipoveanul nostru ne-a povestit că la începutul secolului 20 Sacalin era mult mai scurtă şi ascunsă în mare, iţindu-se din apă doar cu câteva bancuri de nisip ce depăşeau cu puţin nivelul mării, astfel încât, în timpul războiului, nemţii şi-au împotmolit navele în ea, fiind dovediţi apoi de ruşi.

Dincolo de Sacalin, ultima barieră în calea fluviului, începe marea. Nu sunt o persoană religioasă, însă priveam în larg şi puteam să jur că Dumnezeu locuieşte acolo, în zare, în acea îngemănare splendidă dintre două lumi, unde cerul, de un albastru marmorat, pare surprinzător de aproape.

Am părăsit Delta spre seară, îmbarcaţi pe acelaşi vaporaş gălăgios, şi mă simţeam obosită, dar în acelaşi timp năpădită de senzaţii de neexplicat, golită de temeri, liniştită, senină.

Cred că sunt naţii care ar ucide, poate, ca să ajungă să subjuge, să stăpânească sau să se închine acestor locuri de o frumuseţe tulburătoare.

Noi, românii, suntem binecuvântaţi că le avem şi nu ne rămâne decât să ne apropiem, din când în când, pentru a le înfrunta cu delicateţe măreţia şi pentru a le cere apoi cu umilinţă, drept tribut, câte o porţie de fericire.

Iubiri la preţ redus, credinţă cash şi nemurire pe credit

(Scrisoare din Israel, pentru Alice)

Mai sunt două zile până plec din Israel şi poate de aceea m-am trezit cu dorinţa de a-mi scrie impresiile, de a le împărtăşi cu tine… În ultima săptămână, nu mi-a fost bine, toţi am fost răciţi, pe rând, am bolit, am stat mai mult prin casă. Ieri, am avut febră şi m-am simţit singură, departe, mi-era dor de ai mei, de casă, de iubiri… Mă jucam la calculator, îmi verificam mailurile şi mi-am amintit de Ştefan şi că eu făcusem o adresă, pentru el, pentru noi doi, pe Yahoo, să ne putem scrie fără griji. I-am pus parola „ursuleţul“, aşa cum îl alintam în perioada noastră cu întâlniri de taină. Aproape uitasem de ea, de adresă, cred că a trecut mai mult de un an de când nu ne-am mai scris… Parola nu am uitat-o, nu aveam cum, dar abia mi-am amintit ID-ul, l-am greşit de vreo două ori.

Nu ştiu ce aşteptam, poate să regăsesc totul aşa cum lăsasem. Avea un mesaj nou. Am accesat Inbox-ul curioasă şi nedumerită. Mesajul nou, încă necitit, nu era singurul intrus. Deasupra scrisorilor mele de dragoste, tronau, cu dată recentă, câteva răspunsuri de la cineva pe nume „fund_bombat“. Răspunsuri, am dedus, pentru că aveau scris la subiect: „Re: anunţul tău“. Le-am deschis pe cele mai vechi, citite deja. Conţineau solicitări privind vârsta, cereau poză… M-am dus repede în „Sent“, dornică să descopăr ce anume voia iubitul meu de la domnişoara Fund Bombat. Acolo, peste zecile de mesaje scurte şi drăgăstoase scrise mie în graba dintre două şedinţe, erau vreo 5-6 mailuri străine ochilor mei. L-am deschis pe cel mai recent: „*Mă numesc Ştefan, am 34 de ani şi sunt interesat de anunţul tău. Poate-mi trimiţi un nr. de telefon. Te pupic şi te aştept. Ursuleţul*“. Devenise limpede pentru mine că mesajul încă necitit era răspunsul aşteptat. Mi-am înfrânt scrupulele şi l-am deschis (doar eu făcusem adresa, până la urmă, era a mea!). Conţinea câteva propoziţii seci, din care n-am reţinut decât câteva

cuvinte: „normal, 150 mii lei/oră“. L-am şters repede, şi din Inbox, şi din Trash, ca să nu-şi dea seama Ursuleţul că am fost pe acolo…

N-am suferit deloc, îţi jur. Mi-a fost milă de el, mi s-a părut foarte trist… Şi, în mod paradoxal, m-am simţit eliberată. Crezusem mult timp că numai eu sunt vinovată de relaţia noastră secretă, de amantlâcul nostru sporadic. L-am ascultat de multe ori, cu amărăciune, cum, în timp ce mă mângâia după câte o partidă de sex, spunea că speră să-mi găsesc şi eu drumul, aşa cum şi l-a găsit el. Cum îşi doreşte şi pentru mine o familie perfectă ca a lui.

Şi, pe lângă faptul că am şters mesajul ca să-mi şterg urmele, am mai făcut-o pentru un motiv: m-am forţat să mă gândesc cum ar fi fost dacă, după orele noastre de amor, furate în grabă, pe celălalt taler al balanţei, în loc de speranţe zadarnice şi rugăminţi de iubire, aş fi pus o factură. 150 de mii pe oră era meschin, nu-l puteam lăsa să coboare într-atât.

O fi crezut că am uitat, o fi crezut că nu-mi mai pasă? Nu-mi mai pasă, dar de uitat nu uit. Măcar dacă avea decenţa să-şi schimbe parola…

*

Duminică seară voi fi în Bucureşti. Am trăit momente frumoase aici, bucuria de a fi cu Mona, prietena mea cea mai bună, dar au fost şi dezamăgiri. Mi-e teamă că tot ce am văzut în ţara asta, locuri, oameni, clădiri, mirosuri, peisaje, nimic nu mă îndeamnă să revin. Sigur, de vină sunt şi umilinţa şi spaima pe care le-am trăit la aeroport, în Telaviv, la sosire. Şi am aflat că la întoarcere va fi mai rău. Am deja emoţii, îmi bate inima când mă gândesc. Ţine-mi pumnii, iubito, să mă întorc cu bine!

M-au ţinut o oră, m-au interogat, toţi cu care venisem în acelaşi avion (un grup de măicuţe şi câţiva civili, probabil evrei) au trecut fără probleme, în afară de mine. Mi-au luat toate bagajele, inclusiv pe cel de mână, şi le-au controlat în lipsa mea. N-am să uit niciodată cum am intrat zâmbitoare, am înaintat paşaportul pentru control, cum făcea toată lumea, şi am fost înconjurată pe loc de patru tipi înarmaţi, care se uitau dur la mine şi-mi puneau tot felul de întrebări. Le-a trebuit o oră să se convingă că nu sunt o teroristă şi că vreau să le vizitez rahatul de ţară în scopuri turistice. Când m-

au lăsat să plec, fără să-mi ceară scuze sau să-mi ureze un sejur plăcut, m-am trezit singură într-o încăpere imensă, mi-am târât valiza în direcţii greşite, până am găsit ieşirea, iar când am găsit-o, în sfârşit, şi am văzut-o pe Mona, îngrijorată că nu mai veneam, am izbucnit în plâns. Am intrat plângând în Israel.

*

În week-end, am plecat spre Ierusalim. Drumul mi s-a părut lung, mă chinuiam să-mi înving starea de somnolenţă pe care mi-o dădeau trecerile bruşte peste şi sub nivelul mării (ce-mi înfundau urechile), peisajul deşertic şi oboseala, stresul, acumulate încă de la aterizare.

Am ajuns în oraşul vechi şi ne-am plimbat puţin cu maşina pe străduţele înguste şi abrupte, am vrut să intrăm în câteva biserici, dar erau închise, am filmat, am făcut poze. Am înţeles că există şi o aripă nouă, modernă, a oraşului, dar n-am apucat să o vizităm, căci spre seară, când programaserăm vizita, o ploaie torenţială ne-a ţintuit în hotel.

Mi-a plăcut oraşul vechi văzut de sus, amestecul de culturi, turlele frumoase ale bisericilor creştine alăturate sinagogilor şi cupolelor somptuoase de moschei. Aparenta lor vecinătate creează o senzaţie de apropiere şi pace, aşa cum poate că şi e aici, nu ştiu. Aşa cum ar trebui să fie, oricum.

Am intrat prin poarta Damascus a Oraşului Sfânt şi ne-am cazat într-unul dintre hotelurile mici, amenajate în clădirile străvechi, neschimbate, cred, de pe timpul lui Isus. Am dormit în camere ca nişte chilii, fără ferestre, în care soarele pătrunde doar printr-un ochi de tavan.

Pe Via Dolorosa, strada care duce către Biserica Mormântului Sfânt, încercam să mă transpun, să realizez cu emoţie că mă aflu pe drumul pe care Mântuitorul şi-a purtat crucea. Recunosc însă că străduţele mizere, vacarmul de nedescris, magazinele chicioase, pline de chinezării, amestecate cu măcelarii insalubre n-au reuşit să-mi inducă starea de pioşenie pe care o aşteptam. Am ajuns la Biserică şi am intrat în curtea aglomerată (probabil şi pentru că era sâmbătă), iar apoi în lăcaşul sfânt. Cel mai important loc de pelerinaj al lumii creştine era o combinaţie între

biserică, muzeu şi sala de aşteptare a unei gări. Pe băncuţele de lemn, unii mâncau, ca la iarbă verde, roşii cu brânză şi cu ceapă. Grupuri de turişti japonezi fotografiau cu frenezie în stânga şi-n dreapta, te orbeau cu flash-urile lor. Lângă o icoană a Fecioarei Maria, o turistă se lăsa fotografiată de către iubitul ei într-o poziţie lascivă. Ce m-a frapat e că n-am văzut pe nimeni închinându-se. Câţiva credincioşi stăteau prăbuşiţi în rugăciune pe lespedea mizeră şi, din când în când, îşi ridicau ochii înlăcrimaţi către icoane. Transa lor părea adâncă, nu se arătau deranjaţi de tânăra care poza lasciv.

Într-un colţ, un călugăr vindea lumânări la preţuri indecente. Dacă n-avuseseşi inspiraţia să cumperi din altă parte, era musai să cumperi de la el, şi el ştia bine asta, pe nimeni nu poate lăsa inima să ajungă la Mormântul Sfânt şi să nu aprindă măcar o lumânare…

La Mormânt, n-am reuşit, din păcate, să pătrundem. Era aglomerat, lumea se călca în picioare, toţi zbierau, în diferite limbi. Doi călugări nervoşi încercau să facă ordine şi se luaseră la ceartă, se îmbrânceau… Până la urmă, am renunţat. Ne-am gândit că o să venim a doua zi, dar ploaia ne-a stricat planurile.

Acum, judecând mai la rece, parcă mi-a mai pierit din dezamăgire. Mă aşteptam, ce-i drept, să găsesc în acel loc altceva… Ceva mai puţin întinat de orgolii, mai puţin speculat comercial… O atmosferă liniştită, aşa cum găseşti când intri în bisericuţele de pe la noi. Poate am greşit. Poate că normal e să fie cum e acolo şi n-am dreptul eu să judec. Isus a trăit printre oameni aşa cum sunt ei, de toate felurile, pentru păcatele lor a murit, pentru mântuirea lor a înviat. Noi am rămas la fel, El încă moare, încă suferă, încă învie.

*

Vai, deja ţi-am scris o grămadă! Vreau doar să-ţi mai povestec ceva ce mi s-a părut inedit: sâmbăta trecută, l-am întâlnit, în drumul nostru spre Înălţimile Golan, pe cel mai bogat căutător în gunoaie pe care l-am văzut în viaţa mea!

Prima dată l-am văzut în curtea unei biserici. A debarcat dintr-o Toyota Rav, îmbrăcat doar în şort, ars de soare, desculţ, şi a început să excaveze în tomberoanele de gunoi. Nu ne-am dat seama ce căuta, cred că sticle goale, eram prea ocupaţi să râdem de el. N-a stat mult, şi-a făcut în grabă treaba, a urcat apoi la volanul Toyotei şi a demarat în trombă. La spatele maşinii, atârnată de roata de rezervă, se bălăngănea o pereche de tenişi răpănoşi.

A doua oară l-am întâlnit când ne-am oprit la un popas, lângă râul Iordan. Voiam să privesc apa învolburată şi murdară, să caut cu privirea şi cu simţurile înţelesurile biblice, când l-am zărit. Îşi parcase Toyota într-un loc ferit şi răscolea gunoaiele.

Atât. Sper să ajung cu bine acasă, să-mi limpezesc mintea, să-mi amintesc mai multe despre Israel, mai cu patos, mai cu plăcere. Ar fi păcat să nu se întâmple aşa, dar… cine ştie?

Barcelona, mi amor

(Poveste spaniolă)

M-am îndrăgostit nebuneşte, la prima vedere. Nu, nu de un mascul cu fese tari şi priviri arzătoare, ci de un oraş, cel mai frumos oraş din lume. Iubesc fără scăpare Barcelona şi, de când mi s-a aşternut galeş sub priviri, visez s-o revăd, s-o locuiesc, să îmbătrânesc şi să mor sub cerul ei care se aşază, tandru, peste cele mai limpezi şi turcoaz valuri de Mediterană.

Am plecat spre Barcelona pe nepusă masă, prin mijlocirea unei agenţii de turism care dorea să-şi promoveze, astfel, serviciile. Şi nu prea a reuşit, dacă e să ne luăm după condiţiile submodeste oferite nouă, oamenii de presă chemaţi acolo să vedem, să cântărim şi apoi să ne aşternem impresiile în articole publicitare. Dar, precum scopul scuză, cică, mijloacele, aşa şi destinaţiile acestei călătorii, splendide prin ele însele (indiferent de abordarea stângace şi meschină a vreunui tour-operator zgârcit cu confortul, însă dornic nevoie mare de reclamă), m-au făcut să mă pot bucura de timpul scurs şi banii cheltuiţi în oraşul visurilor mele.

Pentru că Barcelona este cu adevărat o minune urbană, nu-mi cereţi să fiu obiectivă, ponderată în afirmaţii, că nu pot.

Am făcut cunoştinţă cu ea într-un tur panoramic cu autocarul, extrem de hei-rupist şi obositor, prin vocea unei ghide doldora de informaţii utile, dar exprimate strident, rutinat, cu intonaţia secătuită de orice fel de emoţie. Abia a doua zi, alături de cele trei prietene pe care mi le-am făcut în această excursie (două ziariste simpatice şi zglobii şi o fată de la munte, caldă şi bună ca o pită abia scoasă din cuptor), am reuşit să străbat pe îndelete străduţele pietruite din inima oraşului, să cuprind cu toată privirea liniile ondulate şi filigranul vechilor clădiri moderniste, să admir formele obraznice, geometria senzuală a clădirilor noi, să mă minunez de semeţia palmierilor cu trunchiuri solzoase şi coroane rotunde, trufaşe, să mă înveselesc de rozul jucăuş al tufelor de leandri şi buganvilla. Să împietresc de emoţie, hohotind surd ca să nu mă audă lumea, în pragul celei mai mândre, mai ciudate, mai incredibil de frumoase construcţii închipuite vreodată: Sagrada Familia a lui Gaudi, biserica neterminată, templul poveştilor biblice dăltuite-n piatră cu migală şi har dumnezeiesc. Imagine de necontestat a perfecţiunii, a geniului arhitectural. Pentru că Antonio Gaudi a fost un geniu, deşi înclin să cred că nu a fost om, ci făptură nepământeană, trimisă aici cu o misiune sfântă.

Şi, de ce să nu recunosc, m-au încântat frivol bulevardele largi şi animate ale Barcelonei, celebrul Diagonal cu iz de promenadă selectă şi magazine cu ştaif, portul înţesat de şalupe cochete şi iahturi luxoase, mallurile-gigant, care mi-au devalizat cardul şi aşa anemic, faleza cu aer uşor sărat, afrodiziac, de oraş de la malul mării care te-mbie la reverii şi pasiune.

Ce cuib al contrastelor tulburătoare, ce fiesta vizuală e Barcelona!

A doua parte a infotrip-ului m-a rupt de lângă proaspăta-mi dragoste («lângă» e un fel de-a spune, pentru că fuseserăm cazaţi într-o staţiune bătrânicioasă – adică plină de pensionari nemţi –, plantată la câteva zeci de kilometri de Barcelona) şi m-a îmbarcat, cu tot cu grup (dez)organizat, în avionul ce duce către Mallorca. Insula e chiar un colţ de rai, cum se spune,

dar îşi dezminte pe alocuri reputaţia de destinaţie exotică luxoasă, exclusivistă, cu care au împopoţonat-o, de-a lungul timpului, agenţiile de turism din România. Are zone extrem de elegante, dar şi staţiuni modeste, cu hoteluri sărăcăcioase, precum cel în care am fost cazaţi noi. Însă peisajele sunt fără cusur, palmierii domnesc peste tot, marea are, pretutindeni, luciri de piatră preţioasă. Tuşa de rustic dă insulei farmec şi serenitate, livezile de măslini, migdali şi întinderile de viţă-de-vie aduc prospeţime brizei, flori viu colorate ornează cu fast fiece gard, pervaz de fereastră sau margine de drum. Iar Palma de Mallorca, oraşul-capitală al insulei, refugiul de vară al Casei Regale spaniole, e o bijuterie, o Barcelonă în miniatură, un ispititor loc de promenadă, de shopping sau de preumblări cu scop cultural.

Ce mai tura-vura, când am ajuns acasă, ştiam deja unde voi pleca data viitoare, unde mă voi caza (dar mai ales unde nu), ştiam ce mai am de văzut, de revăzut, de mângâiat, de admirat. Abia am părăsit Barcelona şi deja o visez, tremur de nerăbdarea de a-i fi din nou aproape, plâng de dorul ei.

Dar voi reveni, draga mea, voi reveni…

5 zile
(Minipoveste de la New York)

Plus două zile petrecute prin avioane, dus-întors, paralizată de frică. La decolare, e cel mai greu, ştiu că sigur mor. În timpul zborului, printre turbulenţe, dorm iepureşte şi mă gândesc că poate, totuşi, o să mor. La aterizare, după ce simt că toate cele trei roţi au ajuns pe pământ, mă bucur că, uite, n-am murit.

Drumul de nouă ore, cel după escala de la Londra, a fost însă, spre surprinderea mea, destul de blând, pentru că, în măgăoaia aia de maxi-Boeing, turbulenţele nu se simt aşa de înfricoşător (pentru mine) ca-n avioanele mici, rezervate zborurilor de 2-3 ore. Iar după ce-am aterizat,

pentru că ne-am moşmondit mult până-am ieşit din păsăroi, pe scările rulante i-am întâlnit pe piloţi – nişte grizonanţi semeţi şi frumoşi, cu ochi albaştri precum cerul pe care-l străpungeau, zi de zi, cu atâta curaj…

Dar să revin la NY… Îmi pare rău, dar asta a fost prima impresie, cea olfactivă: Manhattanul miroase a balegă. Tot. Din trotuoare, răzbate un iz greu, care te urmăreşte şi pe Broadway, şi pe 5th Avenue, şi în faţa vitrinei de la Prada, şi la uşa grea a turnului lui Trump. Oameni de tot felul viermuiesc pe străzi, m-am simţit de-a lor, m-am simţit acasă, liberă, mirosul de fecale îmi inspira o duioşie pe care nu pot să mi-o şi să v-o explic.

Am fost foarte proastă la NY. Diferenţa de fus orar îţi paralizează simţurile, spontaneitatea se reduce la nivel de avarie, simţul orientării devine haotic (iar în cazul meu, dezastrul a fost complet). Până să-mi revin, a trebuit să ne întoarcem în ţară.

N-am vizitat niciun obiectiv turistic reprezentativ, n-am urcat să facem bezele din Statuia Libertăţii, n-am bifat nimic din ceea ce trebuia(?) făcut. Cei cu care am fost n-au dorit asta, iar eu m-am ţinut după coada lor, părăsită de orice avânt turistic, şi-am umblat capie pe străzi, pe aleile din Central Park, prin magazine de tot felul şi prin restaurante în care nu-mi amintesc dacă mi-a plăcut (sau displăcut) ceva în mod deosebit.

Şi totuşi, la New York:

- am băut cea mai proastă Coca-Cola din lume.

- am mâncat ouă Benedict cu cartofi care miroseau a mucegai (erau ornaţi cu rozmarin).

- mi-am luat şlapi Armani (într-un nevinovat acces de snobism).

- am fost aproape fericită uneori şi întoarsă pe dos în majoritatea timpului.

Ce ţin minte bine e că serviciile sunt impecabile în metropola americană, te simţi dorit, respectat, băgat în seamă, fără a fi agasat cu politeţuri prost mimate.

N-am prea multe de spus, decât că m-aş întoarce acolo, într-o dispoziţie mai puţin mutroasă. Nu ştiu când. Poate când mă voi sătura de frumuseţea

veche, aristocratică, a Europei, de răceala semeaţă a Londrei, de paradisiacele insule greceşti, de vânzoleala cu iz balcanic, de Balcic, de Barcelona şi de 2 Mai. Am timp şi viză zece ani să mă hotărăsc.

Vacanţă şi vacarm

(Poveste de la Roma)

Am decis să plec la Roma dintr-un impuls de moment – deşi oraşul îşi avea locul lui (nu printre priorităţi însă) pe lista mea de călătorii visate. Aşa că m-am apucat să scotocesc site-ul Wizzair după bilete de avion ieftine, iar pe cele cu apartamente de închiriat, după un loc de cazare drăguţ, convenabil ca preţ, dar situat în centru, să fim la o aruncătură de privire de toate atracţiile oraşului. Căutările mele au avut succes şi astfel am pornit la drum, alături de părinţii mei, spre oraşul către care am învăţat că duc toate drumurile.

Tot dintr-un zvâcnet de gând am ales să plec în această excursie cu mami şi cu tati, oricât ar părea de ilar la vârsta mea, dar perspectiva de a-mi petrece câteva zile alături de oamenii pe care-i iubesc cel mai mult mi-a stârnit duioşii pe care nu le-am putut ignora. Mi-am amintit de numeroasele vacanţe în care mă purtau după ei orice ar fi fost şi orice vârstă aş fi avut – niciodată nu m-au exilat la bunici sau la rude pentru a vizita ei lumea şi a se distra în voie, alături de gaşca lor de prieteni, la fel de tineri şi de nebuni ca ei. Eu am fost mereu prezentă, martor uneori incomod şi plângăcios al tinereţii lor zvăpăiate. Aşa că de data asta, i-am vrut eu lângă mine, am vrut să descopăr împreună cu părinţii mei splendorile antice ale Romei, ruinele unui imperiu grandios, legendele aşternute în cărţi şi manuale şcolare.

Şi le-am descoperit, dar, odată cu ele, ni s-a dezvăluit şi partea mai puţin ofertantă estetic a vechii cetăţi. Mi-au plăcut în Roma străduţele înguste şi frumos pietruite, dar şi bulevardele largi, mărginite de ziduri vechi şi elegante. Mi-au cucerit privirea clădirile cu patină, arhitectura unitară a oraşului, nealterată de coloşi de fier şi sticlă, cum vezi pe la noi.

M-a surprins faptul că, la poarta fiecărei case, în fiece hol de clădire, în intersecţii, te întâmpină câte un monument, câte o emoţie frumos dăltuită în piatră – o zeitate, o madonă, o columnă, un obelisc sau o fântână sculptată măiestru. Mi-am pus cea mai aprigă dorinţă şi am aruncat un bănuţ în Fontana di Trevi, am admirat măreţia Colosseumului – foarte bine conservat, ne-am plimbat (cât ne-au ţinut picioarele) printre ruinele Forumului Roman, am pătruns în cetatea sfântă a Vaticanului şi am vizitat piaţa San Pietro, catedrala în care am descoperit frumuseţea tristă, desăvârşită, a Pietei lui Michelangelo.

N-am apucat să intrăm la muzeele Vaticanului, pentru că ar fi trebuit să stăm la o coadă de peste doi kilometri, într-o ploaie nemilos de torenţială. În două din cele cinci zile petrecute la Roma, a turnat cu găleata şi, odată cu nervii aferenţi pe care ni i-a cauzat această situaţie, am descoperit străzi murdare şi inundate, trafic haotic şi o aglomeraţie infernală de oameni şi maşini – mai rău ca-n Bucureşti.

Nu mai spun de invazia de conaţionali de-ai noştri tuciurii, de cerşetorii prăvăliţi de-a lungul trotuarului (câteodată trebuia să-i sari, nu era chip să-i ocoleşti), de comercianţii negri şi indieni ce te trag de mânecă încercând să-ţi vândă, la modul cel mai insistent, umbrele, eşarfe „de caşmir“, *fake*-uri oribile de genţi Prada şi Vuitton. De faptul că, dacă vrei să pleci de acolo c-o amintire, cu un obiect ieşit din mâini şi suflet de roman, n-ai cum – toate „suvenirurile“ sunt chinezării chicioase, reproduceri ieftine (la figurat, că la propriu costă de te rup) ale obiectivelor istorice şi emblemelor Romei. În plus, toată inima oraşului e o forfotă infernală – sirene, claxoane folosite abuziv, roiuri de turişti ce-şi zdrăngăne trolerele, copii de şcoală mulţi şi gălăgioşi, cozi infernale la absolut tot ce e de vizitat. Când am ajuns acasă, colţul meu de cartier Titan mi s-a părut grădina unui sanatoriu pe lângă vacarmul din Roma.

Nici pe italienii neaoşi nu i-am găsit cu nimic mai presus, ca educaţie şi comportament civic, de cei pe care-i blamează cu sârg la nivel politic: sunt vorbăreţi nevoie mare, merg pe trotuar şi la metrou înşiraţi pe trei rânduri, ţipă la plozi, se şi te îmbrâncesc cu nonşalanţă, cântă pe stradă – ca ţiganii,

aruncă gunoaie pe geamul maşinii. În zona Termini – gara din Roma şi principala staţie de autobuz şi metrou – e un zgomot de nedescris, străzile sunt mizere, şi-n Ferentari la noi cred că e o atmosferă mai elegantă.

Totuşi, nu mi s-a adeverit, cât am stat în Roma, prejudecata că românii sunt primiţi cu dispreţ, că trebuie să te fereşti să vorbeşti pe limba ta pentru a nu-ţi atrage injurii sau inamabilităţi. M-am descurcat în engleză şi vorbeam, în paralel, româna cu ai mei, ca să le traduc, şi toţi cu care am intrat în contact prin supermarketuri, magazine şi restaurante au fost zâmbitori, răbdători, amabili, nu-şi dădeau coate şi nici ochii peste cap. Mai mult, când realizau de unde suntem, încercau să-şi ia la revedere de la noi în română, cu un accent haios, care ne înveselea pe toţi. Iar gazda noastră, Davide, un italian tânăr şi frumos, pe care cred că o să încep să-l visez, ne-a primit exemplar şi ne-am despărţit prieteni. Eu cred că, dacă te porţi cum se cuvine, lipsit de aroganţă, şi nu-i stânjeneşti pe cei din jur cu prezenţa ta, nu vei trezi nimănui pofta să-ţi facă răutăţi, în mod gratuit. Dacă-ţi face înseamnă că, pe undeva, le meriţi – şi asta cred că e valabil în orice colţ de lume, nu numai în Italia.

Despre deliciile bucătăriei italiene, din păcate, n-am prea multe de povestit. Chiar şi la restaurantele obişnuite mâncarea este foarte scumpă (minim 12 euro o pizză sărăcăcioasă şi cam 25 de euro o porţie de friptură cu garnitură, deci ne-am lipsit), iar pizza şi pastele cumpărate din localuri gen fast-food au fost groaznice.

Probabil că, dintr-un cocon de 4-5 stele şi vizitând strict monumentele istorice, localurile de lux şi zonele mai uşchite ale oraşului, Roma se vede altfel, are o aură glamour, romantică. Din perspectiva turistului cazat la două stele, lângă Termini, care se plimbă cu metroul şi face shopping la supermarket, imaginea e mai cenuşie, contrastul dintre artistic şi grotesc, copleşitor, iar dezamăgirile, mai mari.

Nu-mi pare rău că am vizitat o bucată din Roma şi cred că aş reveni să văd mai mult, să simt poate mai altfel, să cutreier mai în voie cele şapte coline, dacă n-aş fi atât de avidă să abordez destinaţii noi, să ajung în cât mai multe locuri de pe glob. Anul ăsta, am văzut Amsterdamul şi Roma,

anul trecut Parisul, dar marea mea dragoste, Barcelona, mi-a rămas neclintită, în suflet şi-n amintiri. Să vedem la anul…

PS: Absolut minunat a fost, la Roma, că am mâncat în fiecare zi câte o îngheţată la cornet uriaşă, gustoasă, cum numai urmaşii lui Cezar ştiu să facă. Cred că aş putea trăi numai cu îngheţată italiană.

Violently Happy

(Povestea lui Odette)

Acum ceva vreme, am apelat-o pe messenger pe o amică de-a mea cu un trecut apropiat cam tumultuos. Adică o căsnicie recent distrusă (pentru că aşa a vrut el), nişte visuri comune destrămate, mă rog, o gamă de întâmplări ale căror istorisiri îmi izbesc atât de des urechile în ultima vreme, încât suferinţa din dragoste a devenit aproape un clişeu cotidian. Cam toate poveştile cunoscuţilor mei sunt triste, sunt despre singurătate ori despre neîmpliniri în amor, toţi se zbuciumă, caută şi nu găsesc, renunţă la ceva, pierd câte ceva… Iar eu simt că aparţin dureros acestui lot de semeni ai mei care orbecăie pe drumuri rătăcite, înfundate, care plutesc în derivă pe mări tot mai învolburate, aparent fără liman.

Dar să revin la sesiunea de messenger. Departe totuşi de gândurile mele, în acel miez de zi, frământarea de mai sus, căci la acea oră eram într-o derivă leneşă pe net şi nu m-a dus mintea decât s-o-ntreb banal, cu o curiozitate plictisită, aşa cum facem toţi când ne mănâncă tasta să iniţiem discuţii pe chat: „Ce mai faci?“

Răspunsul ei a venit prompt şi m-a încremenit o secundă în scaunul meu comod, de birou, dând ferestruicii de Yahoo o aură aparte, care mi-a strepezit privirea: „Sunt fericită!!!“

În faţa neaşteptatei alăturări de cuvinte, inima mi-a amuţit, pentru o secundă, şi am căscat nişte ochi mari, miraţi până la refuz, ca ai portarului de la Luvru în faţa Monalisei cu zâmbet enigmatic şi strâmb, ca ai lui Bulă la vederea girafei care nu există. Mai mult, neuronii nu mi s-au repliat în

timp util, aşa că replica mea s-a lăţit, tembelă, pe ecranul de un alb luminos: „Dar de ce?“

Fata a răspuns totuşi surprinzător de prompt întrebării mele cretine. Era îndrăgostită din nou, şi dragostea ei împărtăşită tocmai născuse, pentru ea, speranţe eliberatoare, euforii gingaşe, iar pentru cinismul meu, monştri lingvistici pe care-i crezusem, ca pe Tyrannosaurus Rex, demult dispăruţi. Fericirea ei proaspăt regăsită m-a încălzit brusc şi mi-a făcut aerul din jur mai plăcut respirabil, deşi mi-a trezit în primă fază o invidie ciudată, de care iniţial mi-a fost ruşine, dar pe care am îmbrăcat-o apoi frumos, în bucurie, în speranţe înmugurite pentru viitorul amicei mele şi-n leac salvator pentru cicatricele propriului meu trecut.

Mă arde un pic pe suflet când văd oameni fericiţi, aş fi ipocrită să nu recunosc. Nu ştiu să reacţionez la euforia lor, mă pricep mai bine să consolez şi să fiu consolată, să-mi plâng de milă sau să mângâi, pe umărul meu, creştete obosite de neputinţă şi disperare. Dar fericirea entuziastă a lui Odette mi-a făcut ziua mai senină, mi-a mai îmblânzit blazările, mi-a mai ciobit sarcasmul.

Iar statusul ei de pe messenger, „Violently Happy“, mi-a aprins un zâmbet larg, ghiduş. Titlul straniei melodii a lui Björk îmi dansează, şi acum, în gând, după ce a desenat în sufletul meu şifonat imagini pastelate, mi-a resuscitat optimismul obişnuit, de prea multă vreme, să agonizeze, mi-a mai curăţat de vreascuri, măcar pentru o zi, drumul şerpuit pe care destinul m-a aşezat.

Revedere

(Povestea Adinei)

La telefon, nu-i spusese de ce voia să o vadă. Insistase aşa, fără argumente, deşi le-ar fi putut avea, măcar pentru a pune la punct detalii meschine, cum pare, de fapt, orice detaliu legat de un divorţ. Ar fi vrut să nu

mai fie nimic de spus, să nu mai ştie nimic, să nu fie nevoie să se mai prefacă în faţa lui, a celorlalţi, în faţa propriei disperări…

Trăia chiar suportabil în scurtele perioade de negare, când înceta să mai caute răspunsuri la întrebări ce n-ar fi trebuit să se nască vreodată. Se surprinse începând să facă puţină ordine şi nu-şi putu reprima cochetăria de a-şi da cu ruj. Îşi aprinse o ţigară şi o fumă nervos, gândindu-se de ce naiba trebuie să se plimbe prin casă aşa, aranjată, aşteptând – parcă pentru prima oară – un bărbat care o văzuse până acum în toate felurile, care-i ştia toate chipurile.

O supăra gândul că nu fusese în stare să facă ce fac mii de femei, să ţină cu dinţii de căsnicie, de iubirea pătimaşă, de pasiunea destinată să sucombe la un moment dat, de nimeni ştiut, într-o relaţie călduţă, firească, născătoare de linişte, copii, vise cuminţi, rutină. Nu, chiar nu ceruse vreodată să fie diferită, să trăiască apropieri cântate de poeţi, iubiri sufocate de propria măreţie, doruri sofisticate ce nu ştiu a se transforma într-o dulce şi confortabilă rutină.

Îi deschise uşa neştiind pe moment ce mască să-şi pună şi-i zâmbi, dintr-o pornire involuntar politicoasă, în timp ce-l invită înauntru. Arăta bine, aranjat ca pentru o primă întâlnire, proaspăt ras, şi se întrebă dacă o făcuse cu gândul să o rănească sau, şi mai rău, dacă nu era nimic premeditat în cochetăria lui. Îşi povestiră aparent relaxaţi ce li se mai întâmplase între timp, nimicuri, ocolind dureros subiectul care ar fi făcut ca măştile să cadă. În clipa aceea, nu ştia ce o durea mai tare, tot jocul acela al discuţiilor banale sau faptul că omul din faţa ei, care se străduia s-o privească străin, îi era încă soţ.

Era nevoită să trăiască momente ce n-ar fi vrut să existe, pe care le-ar fi şters, dacă ar fi putut, cu un burete aspru, o durea neputinţa şi dorinţa absurdă de a da timpul înapoi, de a schimba ceva, orice.

Începură discuţia ocolită inutil, despre iminentul divorţ, încercând amândoi sa banalizeze subiectul, vorbind parcă despre alţi oameni, cu o detaşare amară. Îl asculta privindu-i mişcarea buzelor şi a mâinilor, şi nu se putea concentra. Subconştientul o trăda derulându-i imagini familiare,

negând cu înverşunare prezenţa străină a omului din faţa ei. Nu cunoştea acele buze decât din săruturile pasionale de început, din săruturile calde din nopţile în care i se cuibărea in braţe, şi nu putea, nu voia să cunoască altfel acele mâini, decât aşa cum le ştia parcă de-o viaţă, alături, calde, îmbrăţişând-o.

Nu găsi forţa să se împotrivească când el îi luă mâinile într-ale lui. O privea cu tristeţe şi ea-i simţea tremurul şi-i ajungeau la ureche vorbe fără noimă, poate scuze, poate regrete… refuza să le audă.

Ajunse în braţele lui fără să ştie cum, cu un firesc ce sfida prezentul, cu un trup care se infiora nepermis, pe care nu-l mai putea controla. Auzea cum îi şopteşte cât i-a fost de dor şi ştia că nu o minte, însă la fel de bine ştia că şoaptele lui nu ascund nicio promisiune. Era convinsă de mult de plecarea lui şi revenirea neaşteptată nu reuşea să zdruncine ceea ce învăţase cu greu să accepte, plătind cu multe nopţi de lacrimi.

I se dărui răspunzându-i cu gesturi ştiute, îi simţi mângâierile atât de familiar, îi primi pasiunea pe care altă dată i-o cerşea, cu voluptatea amară a acceptării unui dar făcut prea târziu, după multe rugăminţi. Dincolo de plăcere, simţea cum plânge pe dinăuntru, nu la gândul că tot ce se întamplă nu e dovada că el o vrea înapoi, ci la gândul că ea nu l-ar mai fi putut accepta niciodată. Murise, în aceste ultime luni de la plecarea lui, tot ce i-ar mai fi putut lega. Şi, nefiresc, iubirea lor rezistase ca o ultimă redută, ciuruită de orgolii, agonizând, fără sens, fără viitor.

Îl privi cum se îmbracă vinovat, în tăcere, şi cum pleacă având lacrimi în ochi şi dăruindu-i egoist toată povara lui de regrete într-o ultimă îmbrăţişare. Era durerea celui care pleacă cu greu, definitiv.

Şi poate că aşa şi trebuia, să se termine cum a început, să moară şi acea brumă de speranţă, nu altfel, ci strivită de săruturi. Parcă nicicând nu-i fusese totul mai limpede şi se simţea, într-un fel dureros, eliberată. Putea sa vadă, în sfârşit, că orice ar fi trăit împreună de atunci încolo ar fi fost minciună, i se derula în minte filmul împăcării, aşa cum îl visase în toate nopţile fără el, şi i se păru, deodată, un film prost.

Ştia că va mai suferi, printr-o inexplicabilă inerţie, încă mult timp. Ştia că vor mai durea un timp aceşti fiori ce o lăsau pustie ca un ring gol, după un ultim dans.

Izbucni în plâns şi, ca într-o îmbrăţişare, se aruncă pe patul ce mai păstra – martor fidel – urmele fierbinţi ale unei iubiri ce se hotărâse să moară, definitiv, aşa cum se născuse… Închizând, ca într-un cerc, destinul rupt.

Sinfora

(Povestea bunicii mele)

A aflat târziu că fusese adoptată, când era deja măritată şi o avea pe Cocuţa, ghemul ăla de om cu nas cârn şi ochi mari, de un verde-albastru schimbător. Ca ai bunicului, crezuse până atunci. Şi ea le semăna mult părinţilor care abia ce-i mărturisiseră că o luaseră de suflet – probabil prin acel fenomen straniu prin care oameni care trăiesc în aceeaşi casă ajung, după ani, să împrumute unul de la altul gesturi, trăsături, inflexiuni ale vocii…

Fusese crescută după toate regulile unei educaţii frumoase, deşi cu o oarecare răceală aristocratică, un fel de aer distant care o obişnuise cu jumătăţi de îmbrăţişare, cu săruturi mult prea uscate, pe frunte – dovezi de dragoste lipsite de aplombul cu care vedea că alţi copii erau răsfăţaţi de rudele lor apropiate, de sânge. Şi i se părea că moştenise şi ea, culmea, acelaşi entuziasm călâi cu care-şi înconjura propriul copil, aerul princiar şi sever menit să tempereze năzdrăvăniile Cocuţei, mult prea gălăgioasă şi sprinţară pentru atmosferă molcomă a casei.

Vestea a venit sec, într-o zi oarecare, fără niciun motiv anume, aşa că Sinfora n-a simţit impulsul de a se revolta sau nevoia de a suferi. Doar s-a încuiat la ea în cameră pentru vreo două ore, să-şi facă ordine în sentimente şi în gânduri. N-a avut prea multe însă de dereticat prin suflet, căci absolut toate gândurile şi sentimentele erau intacte, la locul lor, aceleaşi dinaintea

aflării veştii. S-a căznit chiar să plângă un pic – aşa se cădea, nu? –, dar n-a putut, nu se simţea tristă deloc, aşa că i s-a părut nedrept să-i lase pe mama şi tata forfotind a îngrijorare de partea cealaltă a uşii şi pe Cocuţa scâncind de dor sau de foame, două dintre motivele pentru care încep copiii, de obicei, să bâzâie.

*

Era o duminică sfântă când se îndrepta, cu Cocuţa de mână, spre casa uneia dintre mătuşi. La prima răscruce de drumuri, un bărbat înalt şi mândru, îmbrăcat într-un costum de in, aşa cum poartă bărbaţii de la ţară, privea dezorientat, parcă neştiind încotro s-o ia. Lumea, grăbită, se izbea de el, pe tăbliile vechi, lipite pe ziduri, numele străzilor abia se puteau citi, aşa că Sinfora se oferi să-l ajute.

— Mă duc la copii, vreau să le fac o surpriză, ei nici nu ştiu că mă îndrept într-acolo. E ziua fetei mele mari, Sultana, mai spuse el, în timp ce descria, cu glas leneş, conturul casei la care voia să ajungă.

Sinfora îl asculta înnodând informaţiile cu repeziciune, construind, din frânturile vorbelor pe care omul din faţa ei le rostogolea cu sfială şi stângăcie, un tablou de emoţii copleşitoare, un adevăr ce începu a-i zgudui, dureros, coşul pieptului. La un moment dat, simţi cum lacrimi uriaşe, perlate îi ţâşnesc pe obrazul proaspăt pudrat şi încercă să le strivească pe furiş cu mâneca rochiei, însă era prea târziu, bărbatul din faţa ei le observase şi izbucnise a mirare:

— De ce plângi, fato? Eşti prea frumoasă ca să plângi…

Dar ea voia să plângă, aşa frumoasă cum era, să nu-i pese de oamenii care se holbau, curioşi, la ea şi la bărbatul îmbrăcat prea ciudat pentru un cartier din Bucureşti. Să nu mai ţină seama de bluza nouă, cu plătcuţă frumos brodată, special cusută pentru aniversarea Sultanei, să uite măcar preţ de câteva lacrimi de Cocuţa, care se agita plictisită şi-i şifona poalele bogate şi creţe ale fustei de duminică. Of, Cocuţa, pe care se străduia zadarnic, prin avalanşa de suspine, s-o facă să stea cuminte şi să-i ridice popoul din colb.

— Păi eu sunt fata ta, cea pe care ai dat-o de suflet. De-aia plâng. Şi merg la Sultana, ca dumneata!

Când Sinfora a intrat, la braţ cu ţăranul acela chipeş şi semeţ – tatăl ei bun, în sufrageria plină ochi de rubedenii, aburită de damful sarmalelor abia scoase din cuptor şi duduind a muzică de voie bună, toată lumea a amuţit. Nelu, unchiul cel mai vârstnic, a scăpat carafa cu vin pe covor, iar Sultana a leşinat. Au chemat salvarea şi numai doctorul, cu nu ştiu ce injecţie, a reuşit s-o aducă-n simţiri.

*

La vreo zece ani de la întâmplarea de mai sus, la poarta casei din Colentina a ciocănit, întâi timid, apoi mai viguros, ca să se facă auzită, o bătrână îmbrăcată într-un costum popular vechi, ponosit, dar atât de apretat, încât părea că-i de hârtie. Pe cap, avea o broboadă cu flori mari, colorate, înnodată strâns sub bărbia tremurândă, încreţită de ani. Părea că se îmbrăcase de sărbătoare, cu hainele cele bune, ca pentru o zi mare.

Sinfora se gândi cu repeziciune ce sărbătoare ar putea fi, dar nu găsi răspunsul.

— Da, mamaie, pe cine cauţi? Mama nu-i acasă.

— Nu-i nimic, puico, ce dacă nu-i? Pe tine te caut.

Şi-atunci o recunoscu, după glas, că prea semăna cu al ei. Sau poate cu gândul a vrut s-o recunoască, deşi o ştia numai din poveştile pe care mama ei de-a doua i le spusese în clipe rare, când probabil îşi simţea sufletul mult prea apăsat de taine. Ea niciodată nu ceruse să ştie nimic, nici măcar în acea zi, demult, în care ieşise din camera ei după două ore, cu obrazul brăzdat de lacrimi plăpânde, pe care aproape şi le smulsese ochilor ca să-şi justifice totuşi absenţa, să dea importanţă, aşa cum i se părea că se cade, mărturisirii ce o lovise ca un trăsnet întârziat.

Aflase astfel cum mama ei bună rămăsese grea la 50 de ani, când nici nu mai credea că-i posibil să mai aducă pe lume un copil. Dar corpul îi jucase o festă şi pântecul, pe care-l credea de mult sterp, rodise din nou fără să dea semnale clare, pe care orice femeie le poate citi. Ceilalţi patru copii ai familiei – două fete şi doi băieţi – erau deja mari, la casele lor. Ce să facă

ei, doi bătrâni (pe atunci, să ai 50 de ani însemna să fii tare bătrân), cu un nou-născut? Căci li se părea că nu mai au nici zile destule şi nici putere…

Ion şi Anicuţa li se arătaseră atunci ca soluţie salvatoare, doi îngeri coborâţi din cer şi stabiliţi la oraş, ca să le crească pruncul. Încă tineri, cu stare – pentru că, nu-i aşa?, să ai câteva hectare de pământ nu-i de colo –, cu o casă frumoasă la Bucureşti şi, mai ales, fără urmaşi, căci încercaseră ani la rând să facă un copil şi nu reuşiseră.

— Eu v-o dau pe Sinfora, s-o creşteţi cum se cuvine, să-i daţi numele vostru, însă pe acte rămâne şi fata noastră, odată cu ceilalţi patru copii. Dar să nu-i spuneţi că-i înfiată decât când o fi mare, să înţeleagă, le ordonase atunci tatăl ei bun.

Iar ei îl ascultaseră şi-o crescuseră pe Sinfora frumos pe cât se poate, şi-o iubiseră cât îi lăsase inima de mult…

*

Acum, Sinfora o privea neputincioasă pe bătrâna care tremura în faţa ei – de ani şi de emoţie – şi ar fi vrut s-o iubească, dar nu reuşea, ar fi vrut să simtă o cât de firavă chemare a sângelui, dar o năpădise mai degrabă o stânjeneală de neînţeles. «E mama, mama mea adevărată» îşi tot repeta, degeaba, în gând, mimând duioşii ce-o oboseau.

— Eşti copilul meu şi vreau să te mai îmbrăţişez o dată, înainte să mă duc.

Şi, un anotimp mai târziu, bătrâna s-a dus. Sinfora a urmat-o în ceruri după mai bine de 50 de ani. Mă gândesc că acolo s-au regăsit, mamă şi fiică, reînvăţând formula unei iubiri pe nedrept uitate. Mă gândesc că toţi, dacă suntem buni şi blânzi, vom urca într-o zi scări spre rai şi vom lăsa în urmă poveştile noastre, rostul nostru neterminat, dorul sfâşietor, fără leac, al celor ce încă vieţuiesc…

Poveste de peste mări şi ierni

Se va-ncheia şi anul ăsta cu surle şi trâmbiţe, cu râsete şi clinchet fals, strident, de tinichele. Mă uit la circul ieftin cu invidia unui copil sărac, oropsit, ascuns după frunzele îngheţate ale unui tufiş de la marginea bâlciului. La mine nu vine Moş Crăciun, pentru că nu mai ştie unde stau, mă mut haotic de pe un vis pe altul, de pe o îndrăzneală pe alta, de pe creasta unui eşec pe culmea celei mai nefericite căderi în gol. Pe culme de abis, cum scria o proastă de care am râs, printre lacrimi, odată. Cred că de-aia nu mai am lacrimi, că râd prea mult de proaste şi plâng pentru că nu sunt, nici eu, cea mai deşteaptă fiinţă de pe pământ.

Colindele urlă a jale şi-a credinţă infatuată, a veselie cu jug, a tristeţe cu sclipici, ne obligă să fim mai buni şi mai blânzi, ne pun la tâmplă pistolul toleranţei închipuite, ne biciuie cu promisiunea unui an sigur mai nou, sigur mai altfel, sigur mai bun.

Într-o noapte înlemnită de ger, am visat chipul pruncului meu nenăscut. Eram de mână cu singurul copil pe care-l voi iubi, cu-adevărat, vreodată (faţă de toţi ceilalţi m-am prefăcut, printr-un perfid transfer emoţional – le-am iubit mama, le-am iubit taţii, le-am iubit trecutul în care mă durea că n-am existat, le-am divinizat viitorul din care-am tânjit, în taină, să fac parte).

E un copil buclat, ca nu ştiu cine, dar cu ochi mari şi catifelaţi, ca ai mei. La plete seamănă, probabil, cu tatăl lui sau cu tatăl meu, nu ştiu… ne strângem deseori, în familie şi ne dăm, drăgăstos, cu părerea. Oftăm, ocazional, că n-a moştenit ochii verzi, schimbători, ai mamei mele sau pe cei albaştri, adânci, ai străbunicii Maia.

De mână cu el, în cel mai luminos vis al meu, am nelinişti simple. Se apropie, ca şi acum, Crăciunul, iar eu sunt frumoasă, senină, cu tâmplele atinse de riduri delicate. Semăn un pic cu Juliette Binoche. Şi sunt suplă, neapărat suplă – nici în reveriile mele cele mai adânci nu pot renunţa la această frivolă cochetărie…

Ninge cu fulgi mari şi şovăielnici, iar eu mă grăbesc spre cafeneaua discretă şi parfumată, unde mi-am dat întâlnire cu toate vechile şi zadarnicele mele iubiri. Vai, ce frumoase sunteţi, le spun… Şi ce tăcute, şi ce minunat de îndepărtate… Şi câte lacrimi am stors, odată, demult, pentru

voi! Unele m-aţi vrut, m-aţi mângâiat pentru o vreme, m-aţi amăgit cu vorbe care-mi dădeau, iluzoriu, un rost. Altele nu… Cele mai multe nu… Cele mai multe aţi tot tânjit, nebuneşte, după altcineva, mereu după alte şi alte poveşti. Tu… mai ales tu… Da, da, tu, minune bălaie ce priveşti, timid, pe fereastră… Tu ai iubit mereu pe altcineva. Nu roşi, te-am iertat… M-am iertat…

Îmi priveam iubirile apuse cu o duioşie generoasă, de care nu mă mai simţisem în stare până atunci, cu amărăciunea unor amintiri obraznice, insistente, dureroase, dar aproape vindecate. Le vorbeam fără să sângerez, le priveam cu dor stins şi, ca niciodată, cu nerăbdarea de-a le părăsi, căci un înger năzdrăvan mă trăgea de mânecă, nu înţelegea motivul ciudatei întruniri. Se plictisise, voia să se joace afară, în zăpadă. De după şuierul uşii venea un miros curat, pur, de frig şi gheaţă. Mirosea, izbăvitor, a uitare.

De ce mai vreau o noapte, măcar una, în braţe care nu mă vor? *„Dragă Moş Crăciun, ştiu ca n-ai să vii, dar, dacă totuşi vii, te rog din suflet să-mi aduci ce ştiu că nu am nevoie, măcar o noapte, o singură noapte, în braţe care nu mă vor…*“

Mă uit spre caruselul ruginit, de la bâlci, şi plâng cu lacrimi diluate, fără sare, cu iz crud, de sânge. Copilul meu din viitor mă ţine de mână şi mă iubeşte. Pentru el nu pot să plec de tot, mă mai ascund o clipă, un anotimp, sub bradul ăsta ce poartă, încă semeţ, povara celor mai colorate, mai absurde, mai deşarte speranţe. De-afară se-aud ţipete şi bice, anul ce vine e ameninţător, zgomotos, ca zmeul cel rău din poveste. Cer iertare pentru toate vinile, pentru toate dorinţele ce nu mi se cuvin, şi tremur.

„Sunt un copil cuminte, cuminte, cuminte…“ îmi repet disperat, în gând, strângând din pumni. Da, mami, ştiu că eşti cuminte, eşti cea mai bună şi frumoasă şi cuminte mămică din lume, îmi şopteşte, din viitor, pruncul meu cârlionţat, cu ochi mari, maronii, ca ai mei.

Scrisoare de la el

(Pe care n-am primit-o niciodată)

Ai plecat de lângă mine, împinsă de unde nevăzute, de gândurile tale ce n-au mai vrut sau n-au mai ştiut să mă cuprindă. Am rămas blestemând neputinţa mea şi răceala ta, laşitatea mea şi temerile tale. Aş minţi să nu recunosc că mi-ar plăcea ca, peste o clipă, peste o zi, sau chiar peste o sută de ani, să mi te întorci, din nou, sub priviri. Să-ţi pară rău că m-ai alungat, să-mi cerşeşti iertarea, să încerci să spargi, cu pumnul tău mic, platoşa falsă a indiferenţei mele.

Dar, dacă vii, să ştii de pe acum că n-am să mai fiu eu. O altă fiinţă, un curaj nou şi dorinţe fără zăgazuri te vor aştepta. Iubirea mea de atunci nu va mai cunoaşte teama, căci, undeva, într-un cotlon ascuns de suflet, ştie că n-ai să mai vii. Aşa că te voi aştepta ca niciodată, puternic, triumfător, înconjurat de leşurile ezitărilor, şi scrupulelor, şi spaimelor pe care le-am ucis. Le-am omorât cu un gând tăios că te-am pierdut definitiv, iubita mea, şi-atunci când poate n-ai să vii, n-o să te întreb defel dacă mă laşi să-ţi ating pleoapele şi să ţi le închid, ca să nu te orbească săgeţile de reproş din privirea mea tristă, îndrăgostită. Şi, fără preaviz, cu o fermitate crescută doar din certitudinea că nu eşti aievea, te voi săruta aşa cum te-am sărutat de mii de ori, apăsându-mi buzele ude de lacrimi şi dorinţă peste buzele tale, răscolindu-ţi, nerăbdător şi curios, răsuflarea. Şi n-am să te rog să-mi dai voie să muşc din rotunjimea pârguită a umărului tău, cu nesaţul celui ajuns acasă după lungi rătăciri. Şi n-am să te implor să-mi permiţi să cobor, cu sărutări tandre şi prefăcut anevoioase, peste sânii tăi mici, adulmecându-i fără ţintă, ca un hăitaş nepriceput ce caută, prin desişuri, vânatul. Şi-am să te ţin cu forţa de încheieturile mânilor, firave, când, închipuindu-mi că-i prea târziu şi că ai vrea să pleci, ai să suspini, întorcând capul într-o parte, a resemnare. Şi vânătorul stângaci va găsi, într-un sfârşit, prada aciuată în rozul timid al sfârcurilor tale, o va ispiti alert, de zeci de ori, şi o va ascunde apoi în buzunarul moale al gurii lui toropite de amor.

Sunt atât de sigur că n-ai să mai vii, dragostea mea, lumină dureroasă a singurătăţii mele, încât abia acum îndrăznesc să te strâng în braţe, fără întrebări, şi să-ţi frământ în palme coapsele, sârguincios şi cu răbdare. Acum, că te-am pierdut, sunt pregătit să te ating, să te pătrund, să te miros, să mă îmbăt de tine cu ochii închişi, să-ţi descopăr fiecare pliu, fiecare fald, fiecare suspin, cu frenezia unui orb din naştere, care, deşi a învăţat drumul, continuă să-şi marcheze paşii, sacadat şi temeinic, cu bastonul lui alb.

Aşa te voi iubi, îţi promit şi nu-ţi cer voie, când ai să vii. Poate niciodată.

Dar tu, tu, iubita mea, dacă niciodată va fi azi sau mâine sau peste o sută de ani, vei fi gata să te iubesc din nou? Vei fi gata să mă iubeşti din nou?

Scrisoare netrimisă

Aş vrea să pot să-ţi spun că, sub privirea ta, mă simt o zeiţă, că doar sub zâmbetul tău înfloresc. Ar fi uşor, însă găsesc motive să te caut doar atunci când nu mai cred în tine.

Mă uit la cei din jurul meu, văd cum se uită şi ei gol la mine, şi atunci mă gândesc ce priviri neputincioase au oamenii, cum nu ştiu ei ce strigăte mor în spatele unui zâmbet, ce gânduri pătimaşe se ascund sub conversaţii de complezenţă…

Te-am iubit când le vorbeam despre nimicuri şi-mi simţeam sufletul cum pulsa dureros sub platoşa trupului meu ce se mişca lin, indiferent. Mi-ai apărut zgârcit sub câteva chipuri, mâinile tale înfiorate mi-au invadat trupul de nepermis de puţine ori, ţi-am adormit fericită doar câteva clipe în braţe, gândindu-mă că aş putea să mor aşa şi n-ar fi păcat…

Sunt tot ce poate fi mai banal la o femeie şi totuşi am ridicat statui din gândurile către tine. Mă plimb pe străzi ca orice om, fără ţintă… Mă-nving clipele, fără să ştiu alerg şi asud către idealuri ce-mi par greu de atins şi obosesc, de fapt, căutându-te. Mă odihnesc puţin când te găsesc, trăiesc

numai atunci când te doresc cu disperare. Viaţa curge firesc doar în închipuirea în care nimic nu mai există în afară de noi. Mă doare din când în când gândul ce-mi fuge către femeile pe care le-ai iubit, şi-atunci îţi şterg din minte tot ce nu sunt eu. Sunt trup doar în braţele tale, numai atunci am un rost. Aş arunca bucuroasă toate zilele în care respir pentru noaptea-n care-am să mor – ce noroc! – strivită de sărutul tău.

Oare de ce se risipeşte atâta timp fără să ştiu de tine? Vii şi pleci din viaţa mea cu un firesc pe care n-am ajuns să-l înţeleg, adorm jurând credinţă veşnică gândului că mă voi stinge îmbrăţişându-te, şi-apoi iar te uit sau mă uiţi, iar te urăsc sau nu mă mai vrei, iar mă resemnez sau nici nu ajungi să mă cunoşti…

Ai avut de-atâtea ori un nume şi-am plâns apoi în urma ta sau m-ai strigat fără să te aud.

Şi nu-ţi spun toate astea pentru că am obosit. Te iubesc dinainte de a mă naşte şi am crescut iubindu-te, fără să ştiu cine sunt. Cred cu tărie că m-am născut doar pentru a te iubi şi tot ce-am trăit până la tine, toată zbaterea, toată minciuna, toate izbânzile şi toate căderile mi-au fost date să nu mă plictisesc aşteptându-te…Sunt femeia ta şi numai tu, o dată sau de mii de ori, eşti destinul meu.

Opinii

De ce scriem pe bloguri

Toţi scriem – unii mai bine, alţii mai prost, unii agramat, alţii mai cu talent, toţi ne folosim de acest dar divin ce serveşte unui instinct estetic şi emoţional specific nouă, oamenilor, dar care ne face sclavii unui inevitabil şi parşiv demers: mistificarea.

Animalele nu ştiu să râdă şi de-asta n-o fac nici măcar atunci când poate s-ar cuveni. Oamenii nu mai au coadă, să dea din ea, dar au învăţat să râdă, în mii de feluri, chiar dacă uneori tencuiesc tristeţi adânci cu zâmbetul lor. Animalele nu ştiu să scrie, dar oamenii – referindu-mă strict la un target cu analfabetismul eradicat – scriu, şi o fac des, şi mult, şi peste tot, şi incorect, şi ipocrit, şi ofensator, dar şi doldora de idei şi alăturări de cuvinte care te emoţionează şi-ţi răvăşesc fiecare secundă de lectură.

Ne-a fost dat acest dar, al scrisului, iar noi abuzăm de el cu o vervă demnă uneori de o cauză mai bună – poate cea a tăcerii, a detaşării, a introspecţiei, a revelaţiei nemâzgălite pe foi de hârtie sau de Word.

O să iau un exemplu la-ntâmplare: eu. Tributară aceleiaşi apucături milenare, scriu vrute şi nevrute, pe blogul meu. Dezvălui paginii de WordPress lucruri pe care prin viu grai nu le-aş dezvălui nimănui, cu niciun chip, chit că le ascund abil printre rânduri. Dar, în acelaşi timp, am durerosul sentiment că, orice, oricum şi oricât aş scrie despre mine, tot nu-mi pot etala cum se cuvine adevărata-mi fiinţă, realul miez spiritual. Un paradox sfâşietor pe care-l măturăm sau îl ignor cu bună ştiinţă, continuând apoi să fac ce fac toţi scribii acestei lumi: să încerc să epatez măcar din punct de vedere estetic, să mă revolt tardiv şi fără voinţă reală de acţiune, să

dau o aură duioasă propriilor mele slăbiciuni, să plătesc poliţe, să bat diverse şei ca să priceapă tot felul de iepe ceea ce verde în faţă nu am curaj sau chef să le spun.

Mă autosugestionez să cred, ca mai toţi autorii cu un câtuşi de firav zvâc scriitoricesc, că forma frumoasă ori măcar onorabil de corect alcătuită salvează un fond uman cariat şi lacunar. Nu-l salvează. Doar îţi poate amorţi pentru o vreme realismul justiţiar, aducând ca argument conturul delirant de încântător al câte unei metafore bine plasate…

Şi eu „îmi lucrez“ textele, le şlefuiesc forma şi uneori şi fondul, şi mă amăgesc că o fac pentru a mă supune regulilor bunului-gust şi ale bunului-simţ, pentru a nu-mi stânjeni cititorii cu sinceritatea prea tăioasă a confesiunilor mele. E adevărat pe jumătate. Două pătrimi de motivaţie sunt conduse, ce-i drept, de această intenţie onorabilă, dar între celelalte două se dă o luptă teribilă pentru supremaţia unor ţeluri mai puţin ortodoxe. Vreau să fiu lăudată, aprobată, urmată deseori în lupte pe care singură mi-e teamă şi greu să le duc. Vreau să mă simt, măcar la mine pe blog, un pui de lider de opinie. Să am măcar impresia că pot manipula gânduri şi sentimente, că pot întoarce din drum comentatori mai puţin dispuşi să mă aplaude, că-mi pot face din prietenii virtuali duşmani tot la fel de virtuali ai duşmanilor mei. Că mă pot ascunde, tot printr-un paradox sinistru, sub sceptrul lipsei de anonimat. Că mă pot minţi.

S-a împământenit teoria că posesorii de bloguri cu nume şi prenume reale, etalate în susul paginii, sunt goi şi neajutoraţi în faţa publicului mare şi rău din penumbră, lipsiţi complet de apărare în demersul lor curajos de a-şi deznuda literar bucăţi de viaţă profesională, socială, sexuală. Nimic mai fals. În realitate, noi, bloggerii, avem puterea suverană şi concretă de-a şterge comentariile care ne defavorizează, nu înainte de a-i înfiera, superior, pe cei care îndrăznesc să gândească altfel decât noi. Putem tria fără jenă osanalele de neghina înjurăturilor (îndreptăţite sau nu) şi putem refuza unui nickname dreptul la feed-back negativ, deşi elucubraţiile noastre din textul expus online sunt publice, „gugălibile“, deci mai agresiv invadatoare decât commentul cel veninos, pe care putem da Delete. Am văzut bloguri în

aparenţă suave şi candide (dar în esenţă născute din frustrări ce fierb la foc mic), pe frontispiciul cărora tronează – şi asta-mi aminteşte de sloganurile discriminatorii ale celor din Ku Klux Klan – îndemnuri defensive, paranoice şi regulamente absurde precum: „Nu accept comentarii lipsite de bun simţ“ sau „Interzis celor cu IQ sub 100“. Stimată gazdă cu porniri paranoice sau cu fumuri elitiste – după caz. Interfeţele de blog oferă posibilităţi de triere discretă a comentariilor care nu-ţi sunt pe plac, pe blog la tine va apărea strict ce vrei tu să apară, aşa că nu trebuie să faci pe deşteapta sau pe victima, îndoindu-te anticipat şi ţâfnos de inteligenţa sau de buna-credinţă a celor ce ajung pe pagina ta virtuală.

Ce ne deranjează, de fapt? Că simplul fapt de a scrie ceea ce ne trece prin cap nu are valoare de adevăr universal? Că părerile contrare opiniilor noastre nu-s însoţite de nume, prenume şi CNP? La însemnările laudative, scrise tot sub nickname-uri, adrese de mail false şi nume de împrumut, nu par să ne deranjeze aceste mici detalii. Şi, uite aşa, din vorbă în vorbă dulce, ajungem să ne împrietenim la cataramă cu *maricica22*, *lebăda_singuratică* şi *dihorul_îndrăgostit*, punându-i în acelaşi timp la stâlpul infamiei pe *aruncătorii_cu_rahat* la fel de anonimi, dar deloc dispuşi să ne ridice în slăvi.

Să nu se-nţeleagă de aici că încurajez feedbackul negativ sau că mă lasă indiferentă. Dimpotrivă, aş putea spune, comentariile neprietenoase mă destabilizează puternic. Nu-mi doresc feedback negativ (cine şi-l doreşte?), dar nici n-o să-mi închid blogul pentru că nu ştiu ce proastă mi-a rănit mie sentimentele. De aici şi absurdul acestei situaţii, aşteptările nerealiste, argumentaţia textului de faţă. Urâm când alţii îşi fac chip cioplit, ne dezicem de împărăţia lor, dar o facem numai pentru a ne căuta propriile bucăţele de tarla virtuală, unde să fim, la rându-ne, nişte mici dumnezei.

Şi totuşi, ce ne-am face fără această segregare a opiniilor, dictată de orgoliile noastre fragile? Ar fi un scandal continuu, s-ar ajunge la discuţii *low level*, controverse fără cap şi, mai ales, fără coadă, precum cele întâlnite pe forumurile vulgare ale tabloidelor.

Adevărul este că pe fiecare stăpân de blog îl doare-n cot de echidistanţă şi de libertatea de opinie. El nu face decât să-şi creeze, online, un microclimat în care-şi poate picta în siguranţă imaginea dorită, mai apropiată sau, îngrijorător de des, foarte îndepărtată de realitatea concretă. Singurele aspecte care răzbat limpede printre rândurile scrise undeva – fie ele pe blog, în romane sau în poezii – sunt nivelul de şcolarizare, statutul social şi, în mod plenar, talentul literar. Atât.

Dacă cineva îşi închipuie că va cunoaşte în profunzime detalii despre familia, intenţiile, cariera, copiii, trecutul, apucăturile, viciile, singurătăţile, iubirile, adevăratele valenţe sufleteşti ale unui autor de blog doar lecturându-i coloana de „mărturisiri“, se înşală amarnic.

Literatura de orice fel, deci şi cea care se lăfăie pe pagini de blog, nu-i pentru cinici, e pentru visători. Nu-i pentru realişti, e pentru amatorii de poveşti cu zâne şi zmei, nu-i pentru echidistanţi, e pentru pătimaşi. Iar dacă analizezi cu ochi de criminalist o înşiruire de metafore sau o pagină de aşa-zis jurnal, îţi pierzi vremea. Crede şi nu cerceta! Admiră, dar nu idolatriza. Înfierează, dar nu jigni. Citeşte şi, dacă asta-ţi aţâţă prea violent nervul polemic, închide copertele virtuale şi intră pe-un site de ştiinţă şi tehnică, măcar acolo lucrurile-s clare.

Sau, mai bine, apucă-te şi scrie şi tu ceva, ridică-ţi propriul regat virtual, atrage-ţi propriii adepţi, îmbată-te c-o relativă glorie şi creează-ţi duşmani pe măsura săbiilor tale. Intră şi tu în cel mai fascinant, acaparator, viu şi ciudat univers creat vreodată: blogosfera.

Suntem normali sau paranormali?

Cum, în ultimul timp, trendul analizei fenomenelor paranormale a atins şi capete înalte în stat – vezi ilara istorie a flacării violet şi a atacului energetic desfăşurat la nivel prezidenţial –, m-am gândit să-mi dau şi eu cu părerea, în termeni mult mai colocviali, despre aceste fenomene. Să credem în ele, să nu credem?

Eu, mărturisesc, cred atunci când îmi convine. Acceptul meu asupra fenomenelor pe care nu le înţeleg e sporadic şi extrem de selectiv, dictat de anumite împrejurări în care realitatea imediată nu mă mai satisface şi simt nevoia unor explicaţii ce ţin de extrasenzorial.

De exemplu, îmi place să-mi dea bunică-mea în cărţi, dar nu cred în fantome. Ador filmele SF, poveştile despre lumi paralele, vieţi viitoare şi anterioare, călătorii în trecut şi viitor, dar continuu să cred, în majoritatea timpului meu liniar, că nu avem decât o singură viaţă, câteva trenuri de prins şi zile numărate de trăit. Recunosc, mă simt mai confortabil în preajma lucrurilor palpabile şi a noţiunilor dovedite, formaţia mea tehnică – pentru că am terminat un liceu de matematică-fizică şi-o facultate de inginerie – îmi deschide uşi cam încete şi ruginite spre fenomene şi lumi străine de spaţiul concret, 3D, în care vieţuiesc.

Dar cred şi-n miracole, nu mă înţelegeţi greşit. Când iubesc şi sunt iubită, ştiu sigur că pământul stă în loc, vreme de un sărut. Simt şi eu cum se dilată timpul când aştept cu nerăbdare ceva, când visez la o întâlnire dragă, care nu mai vine. Şi văd cum orele se-mpuţinează, îngrijorător de tare, când am o grămadă de lucruri de făcut în 24 de ore înghesuite într-o singură zi.

Am urmărit şi eu cu gura căscată filmul «Secretul» şi mi-a plăcut să mă las convinsă într-atât, încât să povestesc imediat şi altora ideea că ne putem schimba mintenaş destinul ajutaţi numai de puterea unui gând bun. Ce fericiţi am ajunge cu toţii dacă ar fi atât de simplu ca-n scena în care un tip îşi lipeşte bani de pereţi, se gândeşte la ei şi devine bogat! Nu neg însă că un gând pozitiv viguros te poate ajuta. Dar ce te ajută este, cred, nu gândul în sine, ci fapta, acţiunile pe care alegi să le întreprinzi pe acest fond sufletesc optimist.

Dar, ca să mă şi contrazic grosolan, o să dezvălui acum un lucru în care cred orbeşte, în ciuda fondului pragmatic ce mă domină şi-mi cere, în schimbul credinţelor mele, dovezi în formă matematică, fizică, chimică sau, cel puţin, statistică. Cred în noroc. Cred că unii dintre noi se nasc cu o stea în frunte, care le luminează destinul, în timp ce alţii, la fel de frumoşi,

deştepţi şi instruiţi ca primii, orbecăie o viaţă întreagă printre şanse ce trec pe lângă ei. Cum spune şi o vorbă din bătrâni: părinţii îţi pot da orice – viaţă, casă, mâncare, bani, numai noroc nu, pe ăla ori îl ai, ori te amăgeşti că ţi-l poţi face singur.

Oricum, totul e acceptabil, ca teorie cel puţin, atâta vreme cât credinţele noastre în ciudăţenii nu fac rău nimănui (decât poate nouă, aruncându-ne în ridicol). Însă, când oamenii se sinucid în masă pentru că aşa le cere vreun guru nebun, că s-au aliniat nu ştiu cum planetele sau mor cu zile pentru că-şi tratează leucemia cu ceai de levănţică, toleranţa mea la fenomene paranormale şi abordări alternative ale medicinei scade exponenţial.

Pentru că voiam să ajung şi aici, la o altă mare modă a zilelor noastre – întoarcerea la natură, negarea tehnologiilor moderne, sfidarea medicinei alopatice. Dar despre asta, în următoarea mea revoltă…

E natural sau nu?

Rămăsese să vă povestesc despre idioţi care-şi dau aere de comercianţi eco, despre vegetarieni cu doi neuroni (câte unul de fiecare) şi despre gospodine obtuze, cititoare de gazete pline de reţete naturiste, femei care şi-au băgat cu zile soţii în mormânt. Dar s-o iau pe rând.

Sigur, ideal ar fi să culegem flori de pe câmp, să furăm ouă de sub târtiţa găinii şi să bem lapte direct de la ţâţa vacii, însă pe mulţi ne cam incomodează că suntem cel puţin cinci zile din şapte orăşeni şi trăim într-o societate de consum a secolului 21, profund industrializată. Şi chiar dacă, să zicem, în week-end ne rătăcim pe la vreo fermă sau evadăm din oraş la casa bunicii pe rit vechi, cu ogradă şi bătătură, am auzit eu – şi să mă contrazică cine ştie mai bine – că, după ce culegi oul din cuibar, e musai să aştepţi o zi, două înainte să-l mănânci aşa «proaspăt, de ţară», iar lapte de vacă nefiert, abia muls, cică bei pe riscul tău, de câte bacterii colcăie pe acolo. Iar dacă-l fierbi minute bune, cică-şi cam pierde din proprietăţi, pe când cel

pasteurizat este mult mai sănătos. Pasteurizarea nu presupune un tratament chimic, cum susţinea o tută, ci înseamnă conservare prin încălzire rapidă la o temperatură sub 100OC, urmată de o răcire bruscă, astfel încât produsul îşi păstrează intacte proprietăţile.

Şi acum să vă spun o poveste adevărată, dintr-un reportaj de pe Discovery, apropo de frenezia anti E-uri şi anti-conservanţi, care ne cuprinde când vrem să părem mai eco şi mai inteligenţi. Un producător de sucuri de fructe şi dulceţuri de prin America a vrut să fie mai cu moţ şi să scoată pe piaţă produse 100% *fresh*, fără pic de aditivi, ca la mama lui acasă. Numa' că, după ce le-a-mprăştiat prin supermarketurile din regiune, în spitalele din împrejurimi au început să apară cazuri ciudate de tulburări gastrice, cu diaree violentă şi sângerândă, şi, până să se prindă medicii despre ce e vorba, unii dintre pacienţi au murit. După analize amănunţite de laborator şi investigaţii minuţioase, căci epidemia devenise îngrijorătoare, s-a descoperit vinovatul: bacteria E-coli, o tulpină foarte periculoasă. Deştepţii care făceau sucuri «naturale» aveau livada lor, *of course*, dar foloseau pentru suc şi fructele căzute din pom în iarba plină de fecale de animale. Una e când storci tu acasă o portocală sau razi un măr şi controlezi întreg procesul din punct de vedere igienic, însă de la magazin e cel mai sănătos – asta dacă ţii la viaţa ta – să cumperi sucuri de fructe pasteurizate.

Alt caz care m-a cutremurat e legat de dieta vegană. De când am văzut la televizor (tot pe Discovery) acea istorie despre doi cretini, un el şi o ea, vegetarieni convinşi, hippie, flower fucking power, care şi-au ucis copilul prin înfometare, urăsc această tagmă, deşi nici înainte de respectiva vizionare nu-i prea aveam la inimă pe sclifosiţii ăştia ipocriţi (nu consumă carne, dar poartă geci de piele).

Băieţelul care a avut ghinionul să se nască în familia asta de dezaxaţi fusese «hrănit» numai cu lapte de soia şi ceaiuri de plante, până când deficitul proteic i-a blocat funcţiile metabolice şi bebeluşul a murit, pur şi simplu, de foame. Părinţii au fost arestaţi şi acuzaţi de omor din culpă – deşi cel cu premeditare mi se părea mai potrivit în acest caz.

A treia poveste n-o mai ştiu, din păcate, tot de la televizor, ci s-a petrecut în familia mea. Vărul meu bun a murit, la numai 45 de ani, de cancer. Nu vreau să intru în amănunte, dar avea o formă de boală pe care ar mai fi dus-o pe picioare mulţi ani, măcar până să-i vadă mărişori pe cei doi copii. N-a fost să fie, pentru că a lui nevastă o luase de mult razna, le dădea copiilor numai grâu încolţit în loc de ciocolată, dacă erau bolnavi, îi descânta, avea camera blindată cu icoane şi cărţi de rugăciuni care ţineau loc şi de mâncare, şi de medicamente, şi de orice altă distracţie mai «frivolă». Singura tipăritură, în afara cărţilor de psalmi, permisă lecturii era un săptămânal celebru, plin cu sfaturi băbeşti şi naturiste, dedicat medicinei alternative şi vindecărilor miraculoase. Ceea ce n-au luat în calcul redactorii acelei publicaţii, altfel respectabilă, e că printre cititorii lor se numără şi unii înguşti la minte, care iau de bun tot ce scrie acolo, fără discernământ, fără să priceapă că termenul de «miraculos», atunci când vine vorba de vindecarea unei boli, se referă la situaţii extrem de rare, la abordări experimentale ale unor cazuri medicale cărora medicina alopatică nu le-a dat de cap.

Şi, uite aşa, mătuşa mea cea idioată l-a externat pe vărul meu după ce medicul stabilise şedinţele de citostatice şi a început să-l trateze ea, aşa cum citise în revistă, cu… foi de varză! A murit săracul om de prea tânăr, în chinuri groaznice, căci avea dureri mari, cangrene pe tot corpul, nevasta nici morfină nu voia să-i dea (că medicamentele sunt de la diavol, Dumnezeu te vindecă prin rugăciuni şi puterea naturii). Iar el o iubea prea mult şi, oricum, era prea lipsit de vlagă ca să nu-i facă nebunei pe plac.

Ştiu sigur, şi nimeni nu mă va putea convinge de contrariu, că orice teorie, oricât de corectă, în esenţă, ar fi, lăsată pe minţi nătânge, netrecută printr-un filtru al bunului-simţ măcar, dacă nu prin sita unei gândiri profunde, se transformă din binecuvântare în armă, din lumină în moarte. Orice exagerare, de orice fel, orice idee, fie ea cât de nobilă, dacă stârneşte frenezii, pe un fond sufletesc labil poate face ravagii. Pentru că tot în Biblie, dacă îmi amintesc bine, se spune că drumul din mijloc este cel bun şi drept, e singura cale viabilă către echilibru şi adevăr.

Cum mi-aş petrece eu sfârşitul lumii

Vremea a înnebunit de tot şi eu odată cu ea, pentru că ba ninge, şi viscoleşte, şi e ger de zici că se apropie Crăciunul, nu Paştele, ba iese câte-un soare nesimţit, care străpunge jaluzelele şi mă scoală cu noaptea-n cap.

E evident că aceste schimbări climaterice bruşte nu au origini prea sănătoase. Se pare că, din cauza încălzirii globale şi rarefierii stratului de ozon, prin unele părţi friguroase de glob au început să fie zgândăriţi nişte gheţari care cică ar fi trebuit să stea la locul lor, intacţi, milioane de ani de acum încolo. Dar ei nu, au obosit, se topesc şi stârnesc astfel valuri de crivăţ care generează frumoasele ninsori întârziate şi ploile reci de primavară-vară.

Aşa am înţeles eu fenomenul, dacă lucrurile or sta altfel, aştept oameni mai deştepţi ca mine să mă lămurească.

Acestea fiind zise, recunosc acum că trendul ecologist pe mine nu m-a convins niciodată, nu am crezut în el, mania salvării planetei nu mi-a dat niciodată transpiraţii reci. Însă am avut grijă tot timpul să nu iau zeci de pungi de plastic de la supermarket dacă aveam în geantă una de pânză, pe care-o port tot timpul cu mine. Sunt atentă să nu uit lumina aprinsă în camerele goale, opresc apa de la robinet, ca să nu şiroiască aiurea în timp ce mă spăl pe dinţi, iar când merg la grătar în pădure, nu las nicio sticlă de cola aruncată pe jos. Dar toate astea le fac dintr-un bun-simţ elementar, din respect pentru banii munciţi de mine sau de alţii, şi nu străbătută de fiori ecologişti.

Singurul avânt eco l-am avut atunci când s-a pus problema sortării gunoaielor. Am văzut şi eu în străinătate cum, în fiecare curte, sunt câte trei ghene de gunoi, fiecare pentru alt tip de deşeu. Nu mi-ar fi greu să fac asta, dacă aşa trebuie şi e bine, dar mi se pare stupid să pretinzi populaţiei să-şi sorteze gunoiul pe care apoi tu, firmă de salubrizare, îl descarci tot în aceeaşi groapă unde zac amestecate, într-un morman enorm, şi resturi menajere, şi sticle, şi hârtie, şi plastic. Deci e tot moda românească de a prelua forma fără a stăpâni fondul, de a face lucrurile pe jumătate, de ochii

lumii, doar pentru a vinde publicului o imagine corectă. Eficienţa actului în sine, mai precis lipsa ei, nu este importantă, important e să vadă nemţii că şi noi avem pubele colorate şi frumos inscripţionate.

De frica unei tragedii care, dacă nu ne mai rabdă pământul ăsta, tot se va întâmpla până la urmă – în zece sau într-o mie de ani, nu se ştie –, nici Hollywoodul nu stă degeaba şi inventează nişte scenarii apocaliptice de-ţi îngheaţă sângele în vine. Am văzut «The Book of Eli», cu Denzel Washington, şi „The Road“, cu actori pe care nu-i ştiu (A, ba da, era şi Charlize Theron pe acolo…), şi ambele filme tratează, unul mai dinamic şi tezist, altul mai romanţat, urmările aceluiaşi fenomen: cum la un moment dat planeta face «Bum!», civilizaţia, aşa cum o ştim noi, este spulberată, iar mâna de oameni care nu pier în urma calamităţii ajunge la cheremul instinctelor primare de supravieţuire. Cei mai puternici călătoresc fără ţintă, în căutarea ultimelor resurse de hrană, şi încearcă să nu-şi piardă sufletul şi credinţa, iar cei mai slabi aşteaptă să moară sau se mănâncă între ei.

Printr-un exerciţiu masochist de imaginaţie, m-am gândit, urmărind aceste filme, ce aş face eu dacă s-ar întâmpla în realitate aşa ceva şi dacă m-aş număra printre ghinionişti supravieţuitori. După cum pun problema, cred că mi-am dat şi răspunsul…

Totuşi, sper ca-n timpul vieţii mele şi a copiilor mei să fim cruţaţi de efectele vreunui dezastru natural. Însă fulgii de zăpadă veseli, care cad în miez de martie, nu prevestesc nimic bun…

Căldură mare…

Nu credeam să ajung vreodată să mă plâng de căldură tocmai eu, o fană a verilor lungi, nesfârşite, o adoratoare a mării şi-a nisipului aurit de arşiţă. Dar poezia verilor la ţărm de mare n-are absolut nimic din calvarul zilelor toride petrecute într-un apartament de bloc, la etajul 4 din 4, fără balcon. Şi frustrarea e cu atât mai mare cu cât realizez că mi-am montat, în sufragerie, un aparat de aer condiţionat pe care nu mai am în ce priză să-l bag, că deja

mi-au explodat două. Ultima dată, a bubuit de mi-a stat inima în loc, undeva în spatele televizorului meu LCD nou, şi a început să iasă nişte fum negru. A sărit siguranţa circuitului de prize, tot ce aveam prin casă huruitor a tăcut, iar când m-am dus să debranşez ştecărul care luase foc, era aproape lichefiat, negru, diform şi fumega înspăimântător.

M-am dus, plângând de ciudă, la tabloul electric să refac legătura şi să verific dacă n-a păţit ceva computerul, că, dacă moare el, mor şi eu. Tocmai ce murise, de fapt, cu două zile în urmă, şi mi-am dat ultimii 250 lei din portofel să-i schimb memoria RAM, deci un al doilea deces, în nici o săptămână, al măgăoaiei de care am ajuns dependentă m-ar fi terminat psihic.

Calculatorul nu păţise nimic, slavă Domnului! Răsuflând oarecum uşurată, abia apoi am verificat televizorul (la care nu prea mă mai uit) şi frigiderul, să nu mi se strice ciorba de la mama şi cele vreo două roşii uitate pe acolo.

Concluzia: am nevoie de un electrician bun sau de un soţ – bărbat în casă să fie. Deşi, dacă nimeresc un soţ sensibil ca o domnişoară, de ştiu eu mai multă tehnică decât el, mai bine vreau un electrician. Ăla vine, rezolvă şi pleacă, nu va trebui să împart cu el toată viaţa, plus porţia de ciorbă din frigiderul scăpat ca prin minune din cataclismul celui de-al doilea scurtcircuit al lui august 2010.

Cred că sunt nebună de legat şi vă spun şi de ce. Acum doi ani, înainte de criză, ai mei vânduseră o bucăţică dintr-un teren şi mi-au propus să vindem şi pacostea de apartament în care stau eu acum (repet: două camere, etaj 4 din 4, fără balcon, iarna mori de frig, vara te sufoci) şi, cu banii obţinuţi, să ne luăm o viluţă prin Pantelimon, P+1, 5 camere, 3 băi, grădină, două locuri de parcare, finisată, la cheie. Văzut, plăcut, făcut planuri de viitor, dar, când am revenit la discuţia „ok, acum să vindem apartamentul“, am avut brusc o cădere de calciu, tremuram din toate încheieturile, plângeam ca proasta şi i-am zis mamei să canceleze afacerea cu Pantelimonul, că eu nu pot să mă mut!

Alţii pleacă din ţară, îşi iau viaţa în mâini, schimbă jobul, oraşul, destinul, continentul, iar eu nu sunt în stare să plec din rahatul ăsta de apartament în care stau de când mă ştiu! M-am ataşat de el sau la mijloc e un invizibil cordon ombilical pe care încă mi-e frică să-l tai, deşi am treizecişiceva de ani…? M-aş psihanaliza chiar mai profund, dar îmi fierb creierii de la atâta căldură.

Am o inerţie tâmpită în a nu schimba lucruri esenţiale din viaţa mea. Mă ataşez de case, de haine, de televizoare, de maşina mea de spălat de acum 10 ani (bine că nu s-a stricat şi aia), de oameni care nu mă mai vor, de foşti iubiţi, de relaţii fără niciun viitor. Strig mereu că aş fugi în lume, dar uneori mi-e lehamite să mă deplasez şi până la colţul blocului, să-mi iau ţigări.

Mi-e cald de mor, destinul mă strânge, aştept o briză răcoroasă care să-mi desfacă aripile şi să mă facă să zbor. Unde? Naiba ştie. Departe de frici, de blazare, de cutia asta de chibrituri în care locuiesc, de zidurile făcute de alţii, pe care le folosesc drept pretext atunci când mi-e prea teamă să dărâm pereţii pe care eu însămi îi ridic, asiduu, între mine şi lume.

Casa mea, sufletul meu, oamenii mei

Nu demult, o damă opina, într-o emisiune televizată, cum că apucătura tipic românească de-a ridica locuinţe pe pământ (sau de-a cumpăra la etaj) dovedeşte un primitivism al civilizaţiei noastre balcanice, în comparaţie cu spiritul liber şi flexibil al americanului de rând, bunăoară, care pleacă văzând cu ochii, când abia i-a mijit mustaţa, se adăposteşte plătind chirii, pe unde ajunge din dor de pribegie sau din căutare de job, şi nu dă prea mulţi dolari pe ideea de a avea o casă a lui ori un petec de pământ pe care să-l poată lăsa urmaşilor. Azi aici, mâine în alt oraş, o infinitate de posibilităţi, o deschidere către lume, nimic care să te ţină legat de o glie sau de nişte muritori, nicio inerţie care să-ţi apese pe aripi.

Pe mine ideea mă sperie, vă mărturisesc, sunt un om comod şi statornic, mi-e greu să-mi scot din inimă decorul cu care sunt obişnuită şi, chiar dacă îmi place să călătoresc, sunt bolnavă de dor de înapoi încă dinainte să plec. Sunt primitivă, cum zicea tanti de la televizor.Mă gândesc că, dacă, la 18 ani, ai mei îmi dădeau un şut în partea dorsală şi mă trimiteau în lume cu o traistă-n băţ, poate-aş fi învăţat să supravieţuiesc mai eficient, poate m-aş fi călit, poate mi-aş fi cenzurat mai puţin propriile-mi porniri agresive şi aş fi suportat mai fără să pun la suflet cuvintele grele, trădările, plecările unora pe care-i voiam lipiţi de mine veşnic. Poate un mod de a trăi nomad, de pe azi pe mâine, în care să nu existe obsesia agoniselilor, a zestrei, a vieţuirii între aceleaşi patru ziduri – fie ele şi ale tale – ar fi o şansă de a căpăta forţă de supravieţuire şi de a aduna mai puţine şi mai firave dezamăgiri.

Adevărul e că, în lumea în care pentru doi oameni – părinţii mei –, sunt cea mai importantă fiinţă de pe planetă, alţi o mie nu dau pe mine nicio ceapă degerată, iar greutatea acestei evidenţe – fireşti, până la urmă – e uneori dificil de suportat.

Deşi sunt singură la părinţi, n-am fost niciodată un copil foarte răsfăţat, cum văd că sunt unii, peste măsură, în ziua de azi, şi tot nu mi-e străin un fapt: cu cât este mai uriaşă şi mai oarbă iubirea celor de acelaşi sânge cu tine, cu atât mai tăioasă poate deveni indiferenţa celor din jur, lejeritatea cu care te pun la curent că pentru ei eşti un om printre cei mulţi, uşor de înlocuit, lesne de aruncat la gunoi dacă interesele lor sufleteşti sau de business nu le mai dictează să te ţină aproape. Obişnuit să ţi se spună mereu, în copilărie, după ce erai mângâiat pe creştet: „Tu poţi, tu meriţi“, creşti şi descoperi că nu eşti decât un exponent al unei imense turme care poate şi merită exact la fel ca tine.

Revenind la rădăcini şi la proprietăţi, pot spune că de când mă ştiu locuiesc în acelaşi apartament, că el e regatul meu, oaza mea de linişte şi sursa mea de energie, că am palpitaţii de câte ori mă gândesc să mă mut (deşi va trebui, la un moment dat, s-o fac şi pe asta), că oriunde altundeva –

şi la un hotel de 5 stele – după un timp mă simt ostenită, sleită de puteri, dornică să mă întorc la mine în cuib.

Aşa am fost crescută, felul ăsta de-a fi îmi alunecă prin vene şi voi dori întotdeauna să am casa mea. Nu văd şi n-o să văd niciodată rostul de-a locui la infinit cu chirie, când tot cu banii ăia poţi plăti o rată la bancă, pentru un loc care va rămâne al tău şi-al copiilor tăi.

Avuţia familiei mele – atâta câtă e – va fi întotdeauna şi a mea. Şi ştiu de pe acum că, dacă va fi să am un copil, ce-i al meu e şi al lui. Şi nu voi avea niciodată suflet să-l trimit în lume cu traista în băţ, „să se-nveţe cu grijile şi cu munca“, în timp ce eu, o hoaşcă pensionară, mă lăfăi cu bani în conturi. Poate greşesc, dar aşa simt, asta cred. Şi mai cred că lecţiile de viaţă, de bună-creştere şi de respect faţă de ceea ce capeţi prin munca ta sau a altuia le putem da copiilor noştri când încă sunt mici, pentru a nu fi nevoie să-i trimitem în pribegie, pentru ca, vezi Doamne, „s-o ia de la zero“ – vai, cât urăsc această sintagmă!

Deşi, singuri pe lume, goniţi din coconul dragostei noastre necondiţionate, poate ar căpăta simţuri mai ascuţite şi-o intensitate a sentimentelor generoase mai adaptată lumii nedrepte în care trăim, lume în care cei fără casă, fără suflet şi fără oameni de care să le pese nu au, orice s-ar întâmpla, mai nimic de pierdut.

Hai să-ţi arăt Bucureştiul iarna

Te uită cum ninge decembre… Dar, după ce a nins, la vreo zi, două, distanţă, nu te mai uita, că e prăpăd! Toată frumuseţea, toată poezia ninsorii dalbe piere sub mormanele de zăpadă tristă şi murdară, sub dâmburile de nămeţi duşmănoşi care abia aşteaptă să te prindă de cauciucul fin, de primăvară-vară, al maşinii. Asta, pentru că unii te sfătuiesc cu insistenţă să nu-ţi pui cauciucuri de iarnă decât dacă mergi constant pe un strat gros de zăpadă moale, pentru că altfel asfaltul îngheţat şi mocirla de la 2-3 grade Celsius le erodează şi oricum le fac ineficiente. Alţii, dimpotrivă, îţi spun

să-ţi pui, că ţi-e mai bine cu ele decât să aluneci pe şosele ca o sanie şi să rămâi înţepenit în fiecare şanţ mai pervers.

De Crăciun, omule, să fii mai bun! Dar nu până-n Ajun, că ai multe drumuri de făcut, supermarketuri de asaltat şi alţi şoferi de înjurat.

Anul ăsta, 24 decembrie m-a prins pe şoselele murdare ale Bucureştiului, încercând să mă strecor printre concetăţeni chiauni, desfiguraţi de oboseala alimentării cu hrană de sărbătoare şi de revolta pe care ţi-o stârneşte simplul fapt că, după ce mergi bară la bară ore întregi, săracei tale maşini nu-i vine deloc ideea să leviteze. În plus, unul mai dibaci tocmai ţi-a luat-o înainte, s-a descurcat, al naibii, şi stă la stop tot de două ore, dar e în faţa ta!

Cred că v-am povestit şi cu alte ocazii ce mult admir cavalerismul bărbaţilor români. Iată o mostră: ca să ajung la blocul meu, trebuie să fac la dreapta de pe o şosea cu două benzi, destul de circulată, şi să intru pe o străduţă îngustă, pe care, dacă am ghinionul să întâlnesc un automobil ce vine din sens invers, suntem ca în povestea cu cele două capre pe un pod. Când se întâmplă lucrul ăsta, şi se întâmplă destul de des, cedează cel care n-a apucat să avanseze prea mult pe străduţă, şi dă puţin în spate.

Ei bine, acum câteva zile, eram la jumătatea străduţei, iar în faţa mea a apărut un gibon cu BMW şi cu un copil mic pe scaunul din dreapta faţă (pentru că proştii se şi înmulţesc, din păcate). Iar eu, conform unei reguli nescrise a zonei, am aşteptat să dea în spate ca să pot trece. Nimic. La un moment dat, începe să clipocească din faruri. Am zis că i s-o fi blocat bolidul cel mare şi scump, sau ceva de genul ăsta. Dar nu, el insista, şi i-am citit pe buze urări drăguţe pentru mama şi pentru tot neamul meu. Ce puteam să fac, să mă cert cu animalul? Am dat eu în marşarier 20 de metri, ieşind cu fundul maşinii în şosea şi riscând să fiu lovită în orice clipă sau cel puţin înjurată, pe bună dreptate, de alţi şoferi.

Şi ăsta nu-i singurul exemplu. Posesori de nădragi şi de maşini mult mai puternice şi mai impunătoare decât a mea m-au făcut zilele astea să ocolesc prin cei mai mari nămeţi, ca să treacă ei pe drumul mai bătătorit, m-au înjurat c-am oprit la trecerea de pietoni şi n-am vrut s-o iau pe capotă pe

băbuţa care traversa prea încet pentru graba lor către tăiat frunze la câini, m-au ocărât când căutam, cu avariile pornite, un loc de parcare, m-au izgonit cu vorbe grele când l-am găsit – că nu putea melteanul să întoarcă dintr-o bucată din cauza mea (adică îi trebuiau trei mişcări, care se învaţă la şcoala de şoferi, dar n-avea timp el de de-astea, că vine Crăciunul şi se termină trăscăul de pe raft, la Auchan).

Ne îndreptăm spre sfintele sărbători cu nervii făcuţi praştie, cu răbdarea la nivel de avarie, aruncând cu căciula de pământ, bătând cu pumnul în masă la ghişee, grupându-ne pe şosele în flancuri de maşini împotmolite, derapante, murdare şi ambreiate în draci.

Şi mă întreb cine-i de vină pentru sufletul meu atât de pângărit, în prag sfânt de sărbătoare, de atâtea gânduri negre şi de atâtea vorbe grele.

Ninge o zi ca-n poveşti cu zâne şi, la nici încă una după accea, oraşul îmbracă haina de coşmar a bălţilor reci şi infecte în care ne cufundăm galoşii. Fulgii inocenţi de nea se transformă pe negândite în munţi imenşi de troiene pline de noroi, în care ne afundăm zile-n şir picioarele, maşinile, răbdarea şi zâmbetele de până mai ieri.

De-aia nu-mi place să ningă la oraş!

Nu în oraşul ăsta mare şi infect în care toţi, şi oameni, şi străzi, suntem lăsaţi de izbelişte de primari nepăsători şi incompetenţi. Bine că s-au găsit însă şi timp, şi bani pentru ornamente de Crăciun hidoase, atârnate între stâlpii cu lumină chioară de la Universitate. Capra râioasă-şi ţine *always* coada-n sus. La mulţi ani!

Religie sau abuz?

La o bucată bună de cartier faţă de blocul meu se află o bisericuţă construită – cum altfel? – la câţiva ani după revoluţie, conform habotnicului trend ce spune că, după zeci de ani de comunism, e musai să te pui bine cu Cel de Sus oferindu-i poze cu icoane lipite pe pereţii unor temple de lemn ridicate peste noapte.

Până aici nimic (foarte) rău, numai că-n fiecare sfântă duminică, dacă ai ghinionul să nu te trezeşti la 6 ca să te îndrepţi spre biserică, te vei trezi oricum, în dangăt asurzitor de clopote şi cântece bisericeşti înregistrate pe CD şi difuzate cu volumul dat tare până la refuz.

De la mine din pat – şi, repet, sunt câţiva pereţi, vreo cinci blocuri şi-o şcoală generală între patul meu şi aşezământul religios –, aproape că înţeleg, dacă vreau cu tot dinadinsul, fiecare cuvinţel din slujba de duminică.

Nu intenţionez să discut prin acest text nici apartenenţa mea religioasă, nici profunzimea credinţei care mă animă, acestea sunt lucruri foarte intime despre care, la rându-mi, nu-mi place să descos pe nimeni.

Însă totuşi, ca principiu, nu mi se pare normal ca tu, faţă bisericească cu evident, dar greşit înţeles zel ortodox, să montezi difuzoare exterioare şi să dai slujba la maximum într-o aşezare umană extrem de eterogenă, cum este un cartier bucureştean. Poate sunt evreică. Poate sunt catolică. Poate sunt musulmană sau poate – Doamne, iartă-mă! – sunt atee. Treaba mea! Orice sentimente religioase m-ar anima, cred că trebuie să fie strict o alegere personală cum îmi petrec dimineaţa de duminică. Cred – şi poate greşesc – că un preot ar trebui să rostească cu glasul şi cu harul lui, în interiorul bisericii, cele sfinte, pentru enoriaşii care aleg să fie acolo, şi nu să monteze în grădină boxe de restaurant, care să răcnească disonant o slujbă înregistrată pe CD.

Orice altă manifestare ar fi avut loc în cartier, la o asemenea desfăşurare de decibeli, ar fi pus poliţia pe jar, pentru disturbarea ordinii şi liniştii publice. Două blocuri sunt aproape lipite de bisericuţa de care vorbesc, şi pot doar să-mi închipui ce-nseamnă pentru locatarii lor fiecare dimineaţă de duminică sau de sărbătoare religioasă. Dacă nu-s absolut toţi animaţi de aceeaşi pioşenie ortodoxă, e jale!

Trec peste faptul că orice aşezământ cultural sau de cult este supus unor standarde inginereşti şi arhitecturale ferme, care nu permit construcţia lor în imediata vecinătate a clădirilor de locuit, şi asta din considerente multiple, şi estetice, şi obşteşti. Dar, pentru că Ceauşescu a dărâmat trei biserici, noi a

trebuit să construim apoi trei sute, în cele mai nepotrivite locaţii. În plus, de o estetică şi-o funcţionalitate cel puţin îndoielnice. Sunt foarte curioasă câte păcate au crezut că-şi spală (sau câtă şpagă au luat) cei care au dat autorizaţie de construire bisericilor care au răsărit pe te miri unde, ca ciupercile după ploaie.

Şi nimeni n-a comentat lucrul acesta, nimeni nu s-a revoltat, toţi tăcem şi înghiţim până la urmă nişte abuzuri, fie ele şi de ordin religios. Pentru că nu dă bine să le recunoşti şi să te revolţi, d-apăi să le reclami autorităţilor, şi asta din superstiţie, din ipocrizie, din teama de a nu fi arătat cu degetul drept paria, în mijlocul celor care au o legătură continuă şi specială (şi uneori foarte zgomotoasă) cu Dumnezeu. Dar ştiţi ce? Eu cred că Dumnezeu e mai deştept de-atât.

Absurdul şi minunile democraţiei americane

Justiţia americană mi se pare fascinantă, în sensul în care urmăresc cu gura căscată, ca la circ, anumite manifestări – ce-i drept, cinematografice – de-ale ei, şi nu-mi vine să cred pot fi pe bune, că în viaţa reală chiar se întâmplă ca-n film. Spun asta pentru că reperele mele sunt din filme şi seriale, singurul meu contact real cu „pământul făgăduinţei“ desfăşurându-se pe întinsul a cinci zile, la New York. Iar din astea cinci, trei am fost chiaună din cauza diferenţei de fus orar, per total, interacţiunea mea cu societatea americană reducându-se la a comanda ochiuri Benedict şi suc pentru micul dejun.

Dar iată un caz pe care-l tot rumeg în gând, o întâmplare expusă cu tact, seriozitate şi cu atât de enervantul „politically correctness“ american, care uneori mă scoate din minţi de îmi vine să iau un topor şi să sparg, la modul cel mai isteric şi mai bolşevic cu putinţă, ecranul propriului calculator.

Se făcea că o doamnă psihoterapeut avea o pacientă care era însărcinată. Pacienta cu pricina îşi dorea enorm de mult copilul, dar,

tragedie, în timpul unui control de rutină, s-a descoperit că fătul murise. Doctoriţa ginecolog, ştiind că doamna cu pricina nu prea stă, psihic vorbind, pe roze, nu i-a dat vestea imediat, ca să n-o tulbure, şi a apelat la ajutorul psihoterapeutei, căutând amândouă soluţii să minimizeze impactul devastator al acestei realităţi.

Cum era de aşteptat, pacienta n-a acceptat cumplitul verdict şi a intrat în faza de negare. În cele din urmă, într-un moment de luciditate, a aprobat chiuretajul. Odată cu el, a primit însă a doua veste imposibil de digerat: nu va mai putea să aibă niciodată copii.

A plecat pe picioarele ei din clinică, părând că s-a împăcat cu groznica realitate şi acceptând să continue psihoterapia, cu atât mai necesară pe fondul acestor întâmplări oribile.

Ca să completez contextul, o să menţionez că psihoterapeuta era şi ea însărcinată.

După un timp, pacienta a reluat terapia, dar starea de negare deja se cronicizase. Se credea în continuare gravidă, se mângâia pe o burtică imaginară, îi vorbea doctoriţei despre cât e de fericită că, în sfârşit, va avea un copil. Doctoriţa cu burta la gură se străduia, cât mai delicat, s-o aducă la realitate, într-un prezent ce pentru femeie părea imposibil de îndurat. În unele şedinţe de terapie părea că reuşeşte să accepte situaţia, în altele era complet captivă în lumea ei imaginară, o lume în care destinul nu-i fusese duşman.

Într-o seară, pe când psihoterapeuta era la ea acasă, a auzit pe cineva bătând la uşă. Era pacienta. A invitat-o înăuntru, deşi era ciudat că venise la ora aia. Dar, ca orice medic pasionat de meseria lui, nu s-a împiedicat de convenienţe, mai ales că povestea pacientei o provoca profesional, iar uman o impresionase peste măsură.

După un schimb de fraze aparent benigne, pacienta a imobilizat-o pe psihoterapeută, a legat-o de mâini şi de picioare, pe podea, a acuzat-o că i-a răpit copilul, că fătul care-i creşte în burtă e de fapt al ei şi că trebuie să şi-l ia înapoi. Venise pregătită cu un ser paralizant, o carte de operaţii şi cu un set de bisturie furat dintr-un spital.

Cu ultimele puteri şi zguduită de groază, psihoterapeuta a implorat-o să o cruţe, apoi, când şi-a dat seama că dementa e de neclintit, a rugat-o să o lase să-i dea indicaţii: unde să taie şi cum să procedeze pentru a nu omorî copilul în timpul măcelului.

Sar peste următoarele scene din serial, absolut oripilante, şi ajung la cea în care psihoterapeuta, salvată ca prin minune de medici, îşi recuperează copilul răpit de psihopată, dar trăieşte luni de coşmar în care nu e în stare să-l îngrijească, să iasă din casă, să-şi depăşească panica ce pusese stăpânire pe ea în urma cumplitei traume.

Ajunsă, la rându-i, pe mâna unui psihoterapeut, acesta o sfătuieşte să pună pe hârtie tot ce a trăit, să se elibereze prin scris, pentru a-şi găsi liniştea. Însemnările ei ajung în cele din urmă să fie citite de un editor care îi propune să publice romanul acestor incredibile întâmplări.

La puţin timp după lansarea romanului, psihoterapeuta primeşte o citaţie. Era dată în judecată de către pacienta psihopată – care nu făcuse închisoare, fiind eliberată pe motiv de nebunie temporară. Chiar ea se numărase printre martorii din proces care fuseseră obligaţi să depună mărturie în favoarea apărării. Etica profesională o forţase să declare că, da, femeia care o înjunghiase, îi răpise copilul şi îi distrusese viaţa nu era în deplinătatea facultăţilor mintale când a comis aceste atrocităţi.

Iar acum, aceeaşi pacientă o acţiona în justiţie pentru că, vezi Doamne, romanul proaspăt lansat îi lezează imaginea şi îi stânjeneşte reintegrarea în societate. Că ea e alt om, că s-a schimbat, că femeia care tăiase burta altei femei nu mai există. Şi psihoterapeuta să facă bine să retragă romanul de pe piaţă, ca ea să-şi poată duce viaţa în linişte. Pentru că, uite, deja are necazuri, a fost identificată cu personajul negativ, boyfriendul a părăsit-o, iar patronul o va concedia.

Credeţi că, în următoarele scene de film, cineva a pus-o în lanţuri şi a aruncat-o în vreun beci, cum aş fi făcut eu? Credeţi că psihoterapeuta a legat-o de tren sau a tăiat-o uşor cu lama pe tot corpul, ca să simtă şi dementa ce înseamnă să suferi cu adevărat?

Nuuu, nici vorbă! Avocaţii sceleratei o hăituiesc pe doctoriţă şi o ameninţă că-şi va pierde licenţa profesională pentru că „a dezvăluit date intime despre pacienta ei“, asta în condiţiile în care în roman toate numele şi datele fuseseră schimbate. Autorităţile au luat totuşi foarte în serios acuzaţia formulată de criminala reabilitată, avocaţii ei sunt fermi şi tenace, iar lupul cel rău, amoral şi lipsit de scrupule în toată povestea asta este… aţi ghicit, psihoterapeuta!

Cred că e inutil să vă mai spun, după tonul a tot ce am înşirat mai sus, că nu pricep nici să mă tai pe burtă unde-i dreptatea acestei istorisiri. Mecanismele mele de gândire nu pot asimila deznodământul poveştii, eu aş fi jubilat, precum plebea din pieţele publice medievale, dacă idioata, cretina, scursura umană care ajunsese, nu mai contează în ce context psihic, să recurgă la asemenea atrocităţi ar fi fost spânzurată în centrul oraşului sau omorâtă cu pietre. Asta dacă n-aş fi omorât-o eu înainte.

Teoretic, mai ales când mi-e bine şi comod, îmi place să cred că sunt om modern, în pas cu acest secol, solidar cu toate nuanţele legilor menite să apere cu înverşunare dreptatea, de oricare parte a fi ea. Aplaud echidistanţa aprecierii oricărei situaţii şi cred, cu tărie, că orice om e nevinovat până în momentul în care i se dovedeşte, la modul cel mai riguros, vinovăţia. Şi mai cred că nicio lege nu te poate condamna mai sever decât o pot face propriile remuşcări, şi în nicio temniţă nu poţi putrezi mai rapid decât în cea a propriei conştiinţe.

Îmi amintesc de vorbele lui Larry Flynt (patronul revistei Hustler), din excelentul film care i-a zugrăvit viaţa, destrăbălarea, ascensiunea, gloria, sfidarea, la limita legii, a normelor sociale. În urma procesului la care fusese supus – şi pe care l-a câştigat! – a spus: „Asta-i frumuseţea democraţiei americane! Fiţi mândri că trăiţi într-o asemenea ţară. Dacă legile ei mă apără pe mine, un nimeni, un nimic, o ruşine a societăţii, daţi-vă seama cât de serios sunteţi apăraţi voi, oamenii de rând!„

(*Întâmplarea povestită mai sus nu este dintr-un film de groază, ci din serialul* Private Practice, *despre viaţa unor medici din L.A. Se pare că a fost inspirată de un caz real)*

Fii tu însuţi! (Sau nu, mai bine nu!)

Toate îndemnurile moralizatoare din ziua de azi, toate teoriile motivaţionale adunate între coperţi ieftine, colorate, încep şi se termină, obsesiv, cu acest îndemn periculos ca o bombă cu ceas dacă ne supunem lui aşa, de-a valma, fără pic de introspecţie.

Nu vreau să fiu greşit înţeleasă, nu pledez pentru o plenară lipsă de autenticitate, nu închin ode ipocriziei ca mod de viaţă, deşi, în cele mai multe cazuri, ea capătă o aură benefică, se numeşte diplomaţie, ori toleranţă, ori elementar bun-simţ… Dar nici să acoperi cu acest slogan simplist şi deseori imbecil lipsa oricărei intenţii de şlefuire sufletească sau comportamentală, absenţa celui mai mic interes faţă de impactul pe care neînsemnata ta entitate îl are asupra celor din jur, nu mi se pare tocmai în regulă.

Să spui unui prost «Fii tu însuţi!» are vibraţii aproape pleonastice, de parcă ai fi putut presupune că el face, vezi Doamne, vreun efort, cât de mărunt, să fie altfel. Iar exemplul ăsta e inofensiv, căci, dacă scormonim în adâncimi mai noroioase ale naturii umane şi deschidem cutia Pandorei slobozind sfatul pe care-l dau toţi când n-au altceva mai bun şi mai deştept de sfătuit, ne trezim că dăm undă verde celor mai abjecte manifestări, de la râsul zgomotos în public (aşa e firea ei, veselă, ce să-i faci!) până la porniri erotico-criminale demne de ştirile de la ora 5.

Dacă repeţi fără discernământ, tuturor, «Fii tu însuţi!» înseamnă să presupui, în mod eronat, evident, că exemplarul uman din faţa ta e impecabil construit ca personalitate, însă bietul de el, dintr-o pornire masochistă care nu-i dă pace, nu-şi poate etala desăvârşirea şi-şi pune singur măşti care să-l facă de cacao. Pentru că ce te faci dacă el însuşiul atât de frenetic şi fără noimă invocat e nesuferit? Sau dacă e agasant, curios, insistent, zgomotos, împiedicat, tipicar, timid, nesimţit, mitoman, împrăştiat, agramat, uituc,……. ? (Şi lista poate continua, completaţi voi pe linia punctată.)

Dacă e ceva de care m-am convins până la cei treizecişiceva de ani ai mei, este că autocenzura este un dar preţios, de care e musai să se facă uz. O educaţie solidă face, cu efort deja involuntar de la un anumit nivel, jumătate din treabă. Şi te opreşte nu de la a fi curajos, ci de la a nu fi nesăbuit. Nu de la a fi simpatic, ci de la a nu fi ridicol. Nu de la a fi sentimental, ci de la a nu fi frivol. Pune limite acolo unde «însuţiul» tău, dacă ar umbla slobod pe alei, n-ar şti unde să le pună.

Poate mă înşel, şi aş vrea să fiu contrazisă, în acest caz. Să te comporţi cum îţi tună o fi vreo virtute? Dacă da, de ce metoda n-a fost adoptată, să zicem, şi la Curtea Angliei? Secole la rând omenirea a fost închistată în reguli rigide de conduită, maniere elegante propovăduite cu biciul, legi de vieţuire în comun pe care, dacă nu le respectai, puteai sfârşi lovit cu pietre, alungat, dezmoştenit, sau chiar atârnat în ştreang.

Nici chiar aşa! – au ridicat pumnul, a revoltă, răzvrătiţii fiecărei epoci. Iar acum gata, lupta lor a fost câştigată, în societatea modernă eurile umblă mult prea despuiate, s-a dat liber şi ne putem etala, fără zăgaz, personalităţile agasante, firile nesuferite, lacunele educaţionale, viciile periculoase, apucăturile isterice.

Eu nu vreau să fiu eu însămi, că nu toţi merită să-i supun acestui tratament nedrept. Vreau să vorbesc şi să zâmbesc cu îngăduinţă, deşi, de fapt, aş tăcea ca un peşte, sătulă mai mereu de mutrele celor din jur. Şi vreau ca şi ceilalţi să fie amabili cu mine, toleranţi cu toanele din momentele în care n-am încotro şi sunt eu însămi. Vreau să mai renunţ la cinismul şi sarcasmul care-mi stau în fire, sa fac mişto mai puţin şi să mă pisicesc mai mult, ca toate femeile de succes (la bărbaţi). Vreau să bravez când mă simt nesigură, căci altfel aş claca. Vreau să-mi dau peste gură când simt c-o iau razna şi spun tâmpenii, vreau să-mi pun, la primele întâlniri, rochia aia frumoasă pe care altfel n-o îmbrac nici sub tortură şi să-mi aşez pe chip şi pe suflet toate măştile menite să pot cuceri. Vreau să fiu naturală în măsura în care naturaleţea mea nu stânjeneşte, aducându-mi deservicii. Nu suport sinceritatea agresivă, genul «ce e-n guşă, şi-n căpuşă» îmi repugnă, mi se pare un ţăţism gratuit, o transparenţă vulgară. Prefer oricând

dezinvoltura stilată, marca Lady Di, impertinenţei gitane a Ronei Hartner, de exemplu.

Dacă e să fiu în momentul ăsta eu însămi, mă declar enervată la culme de acel «fii tu însuţi» adresat la grămadă, oricum, oricui, iar eu fac urât la nervi şi mă ajută şi faptul că ştiu nişte înjurături suculente, de Titan.

Pentru ca ceilalţi să te aplaude pentru esenţa ta necosmetizată, cred că trebuie să fii, de fapt, un farsor desăvârşit, să dai «publicului» exact ce aşteaptă de la tine, părând că nu-ţi dai seama ce şi cum faci. Să ridici fermecător din umeri la câte o critică ranchiunoasă şi să-ţi spui că nu-i poţi mulţumi pe toţi, dar tu de fapt să fi fericit, prin prezenţa ta atent construită, o confortabilă majoritate. Pentru că un alt sfat cretin, de care mă dezic total în forma lui teribilist-zeflemitoare, e «să nu-ţi pese de gura lumii». Lumea e o scenă şi noi suntem actori, zicea Shakespeare, cu înţelepciunea sa poetică. Omul e un animal social şi trăieşte şi acţionează numai şi numai pentru a primi recunoaştere din partea semenilor săi. Iar când n-o primeşte, bagă capul în nisip şi zice că n-are nevoie de ea.

Frumuseţe fără vârste

„Dacă nu eşti o sticlă de vin, atunci e irelevant ce vârstă ai„ – Joan Collins

Când am împlinit 30 de ani, mi-am scris pe un tricou, cu paiete argintii, rotunda vârstă şi am defilat întreaga zi îmbrăcată cu el din dorinţa de a brava, de a arăta lumii că înspăimântătorul prefix nu mă afectează nicicum. Comentariile mele hazlii acopereau însă câteva tăioase strângeri de suflet. Am scanat, în acea seară aniversară, oglinda, ca să-mi număr defectele de faţadă şi am căzut pradă tentaţiei de a face bilanţuri oarecum dureroase.

Trăim vremuri agresiv dominate de ageismul propagat intensiv de modă, de Hollywood, de societatea concurenţială în general. Şi, în condiţiile în care nimeni nu se-nghesuie să vindece frustrări, neîmpliniri şi amintiri zbârcite, piaţa a fost invadată de loţiuni şi pomezi care promit pielii tinereţe veşnică şi, când nu se mai pot ţine de cuvânt, predau ingrata ştafetă injecţiilor cu botox, rejuvenării cu laser sau operaţiilor estetice. S-au

inventat creme antirid cu vitamine, coenzime, colagen, acid feluric şi extract de ginseng, geluri cu aloe şi lipopeptide, seruri cu miraculos efect de întinerire, formule care pătrund şi influenţează, spun reclamele, însuşi rigidul cod ADN. Au apărut pe piaţă produse de îngrijire preţioase, pe bază de caviar, care fac ravagii în cont şi minuni pe obraz, dar care creează confuzii, căci o prietenă mi-a povestit (şi am făcut riduri de cât am râs) cum o tipă dichisită a cumpărat un borcănel al cărui conţinut imita perfect icrele şi se doza cu o linguriţă specială, însă tuta n-a înţeles cum se foloseşte şi l-a mâncat. Semn că, pentru păstrarea frumuseţii, îţi trebuie bani, efort şi tehnologie, numai prostia se conservă în mod natural.

Cum, până la implanturile cu IQ, mai avem de aşteptat, să facem rost de tinereţe cu garanţie extinsă ne e mai la-ndemână, aşa susţin, sus şi tare, producătorii de creme, smacuri şi pungi de silicon.

Tragem de timp cu toată forţa, luptăm din răsputeri cu vârste nemiloase şi ne căznim să părem la fel de tinere ca-n cei mai dragi ani ai noştri, nu pentru că ne-ar fi frică de implacabila noastră plecare din această lume, ci pentru că perspectiva singurătăţii, a lipsei de iubire ne-ngrozeşte de moarte. Sufletul nu ştie să-mbătrânească, şi de aici toată drama. Amorul de la 50 de ani are vigoarea iubirilor adolescentine, dar ridurile îi schimonosesc – şi asta-i îngrozitor de nedrept – legitimitatea. Iar evidenţa injustă se ascute viguros când vine vorba despre femei. Bărbaţii, prin moştenirea socioculturală care încă-i favorizează, sunt mai feriţi de blamul public atunci când o iau razna, mistuiţi de pasiune, deşi părul le-a albit de tot, pe când o femeie îndrăgostită, aflată-n pragul primei pensii, e privită ca un animal ciudat.

Unui bărbat, o dată a naşterii între cele două războaie mondiale îi conferă mai multă credibilitate în dorinţa lui de ascensiune în carieră, însă funcţionarei între două vârste, care tastează 300 de cuvinte pe minut, îi va fi preferată, fără pic de ezitare, o fetişcană cu scris lent, zâmbet alb, ani puţini şi decolteu îmbietor. Asta este crunta realitate şi, până vom învăţa cum s-o deturnăm de la parcursul ei cinic şi strâmb, suntem obligate să ne adaptăm unei societăţi tributare celui mai facil dintre simţuri: cel al văzului.

O prietenă spunea odată că frumuseţea interioară nu există, că aceea se cheamă, de fapt, inteligenţă, şi nimeni nu vrea să se culce cu inteligenţa. N-am contrazis-o atunci, dar o fac acum: inteligenţi sunt şi criminalii în serie, nu cred că despre asta este vorba. Frumuseţea interioară înseamnă şi altceva, în afara unui clişeu lingvistic extrem de uzat. Înseamnă bunătate, blândeţe, empatie, altruism, răbdare, căldură. Şi m-aş culca nopţi la rând, o viaţă întreagă, cu şi lângă toate acestea, măcar de le-aş găsi adunate în acelaşi exemplar masculin. Nu desconsider importanţa ambalajului şi nici ascuţimea minţii nu-i deloc de neglijat, dar nu ştiu, nu mi s-a-ntâmplat niciodată să iubesc un om rău. Şi nu pot spune dacă cel care-mi dădea fiori dulci era, pentru mine, cea mai frumoasă fiinţă de pe pământ, datorită trăsăturilor lui armonioase, ori splendorile din suflet îi înfloreau, ca printr-un miracol, chipul.

Oricare ar fi adevărul, cred totuşi că-i mai sănătos şi, din punct de vedere psihologic, mai comod să fii adepta frumuseţii interioare. Odată cultivate, calităţile care te fac mai arătoasă pe dinăuntru nu dispar la apariţia menopauzei. Şi poate-i mai uşor şi mai puţin dureros să ierţi decât să te refaci după un lifting. E mai atractiv să-ţi tresalte pieptul de emoţia unui gând îndrăgostit, şi nu de la-mpăunarea a două băşici de silicon.

Dar şi noi ne abandonăm cu plăcere, trebuie să recunoaştem, celor mai ciudate, miraculoase şi costisitoare ritualuri de frumuseţe ale vremurilor de azi, pentru femei e o dulce corvoadă acest efort continuu de a se arăta lumii proaspete, subţiri, elegante, parfumate. Căci, şi atunci când militäm zgomotos pentru adevăratele şi ascunsele noastre valori, pentru lucrurile cu adevărat profunde, pentru supremaţia resurselor noastre inepuizabile de talent, inteligenţă şi frumuseţe interioară, observăm că avem, dintr-o aproape involuntar de cochetă inerţie, gamba epilată, buzele rujate şi sânii îndesaţi într-un sutien *push-up*.

Nu ştiu, poate când mă voi trezi că am 60 de ani, o inimă de copil, dar fălcile căzute ca la buldog, nu voi mai da doi bani pe toată peroraţia de mai sus, ci voi da buzna, cu tot spiritul ales şi bunătatea-mi din dotare, în primul cabinet de chirurgie plastică. Totuşi, mă rog ca timpul ce trece vitreg peste

mine să-mi dea puterea de a urma o înţeleaptă şi cumpătată cale de mijloc. Şi să-mi păstrez, un şir cât mai lung de ani, şi obrazul ferm, şi trupul sănătos, şi firea neacrită, şi mintea întreagă. Să nu cad pradă ridicolei dorinţe de a perpetua la nesfârşit o tinereţe care-i menită, în cele din urmă, să moară, şi să-mi aştept senectutea pe cât de frumoasă, de senină şi de fericită îmi va îngădui destinul meu să fiu.

Fericirea e catifelată

În cele mai dulci momente ale vieţii noastre nu strângem la piept trofee, ci ni se spune că avem ochi frumoşi. Cele mai frumoase clipe nu curg odată cu frazele care ne venerează inteligenţa, ci în tăcerea unei atingeri duioase. Iar timpul încremeneşte doar în nopţile acoperite cu dezmierdări, sub magia celor mai banale şi mai tandre şoapte: „Hmmm, ce piele fină ai! Hmmm, ce bine miroşi!“

Un film despre viaţa şi amorurile lui Woody Allen a dezvăluit secretul prin care pipernicitul, nevroticul, genialul regizor găsea întotdeauna, cu o incredibilă uşurinţă, drumul către inima femeilor care-i cădeau cu tronc. Învolburatele şi mult comentatele lui relaţii cu Diane Keaton, Mia Farrow şi Soon Yi, fiica adoptivă devenită amantă şi, mai apoi, soţie, au început, absolut toate, cu aceeaşi replică afrodiziacă, menită să spulbere şi cele mai ascunse îndoieli ale prezumtivelor iubite: „Pielea ta are o strălucire aparte, de parcă ar fi luminată din interior“.

Dincolo de zdrăngăneala uneori ieftină a complimentelor care ni se fac, oricât de inteligente, de şcolite sau de celebre am fi, ascundem în gene aceeaşi mistuitoare dorinţă de-a asculta vorbe calde şi de-a ne oglindi în priviri drăgăstoase. Şi, deşi am putea cuceri gândurile oricui cu ascuţimea minţii, în iureşul ritualurilor de frumuseţe la care ne supunem zilnic intuim că doar netezimea pielii ne va apropia de mângâierea incandescentă a celui după a cărui iubire tânjim. Mai presus de toate, vrem să fim frumoase şi să

ne simţim adorate, însă multe dintre noi se prăbuşesc, fizic şi psihic, sub tortura unor idealuri estetice de neatins.

Moda ultimilor ani ne-a îndemnat, totuşi, să ne măsurăm cu tipare mai blânde, iar isteria triadei perfecte 90-60-90 s-a mai stins după ce sute de adolescente au căzut pradă anorexiei şi după ce s-a demonstrat statistic că 90% din femei au, prin moştenirea lor genetică, proporţii cu mult diferite de cele ideale.

În realitate, oricât de intens şi filosofic am încerca să ne complicăm viaţa, lucrurile sunt aproape axiomatic de simple. Ca să fii splendidă, nu-i musai să fii perfectă, ne repetă cu înţelepciune părinţii, medicii şi companiile serioase de beauty. Ca să arăţi grozav, trebuie, în primul rând, să fii sănătoasă, îngrijită şi împăcată cu tine. Timpul şi energia pe care le pierzi lamentându-te că nu ai şi n-o să ai niciodată sânii Nicoletei Luciu le poţi folosi înfrumuseţând ceea ce-i al tău. O igienă desăvârşită, un lapte de corp bun, o cremă autobronzantă şi-un zâmbet larg pot face minuni în vieţile acelora pentru care natura a fost, cred ele, mai săracă în daruri.

Poţi ademeni iubiri de-o noapte sau de-o viaţă dacă ai umerii fini, braţele mătăsoase, încheieturile parfumate, tălpile moi şi dacă-ţi aştepţi alesul cufundată într-o cadă cu spumă bogată, lăptoasă, vegheată de lumânări aromate.

Bărbaţii, contrar speculaţiilor noastre alambicate, nu sunt foarte greu de mulţumit. Bărbaţii nu fac un capăt de ţară dintr-o gleznă mai groasă, o pulpă mai dolofană sau un pântec mai rotund. Dar urăsc, cu siguranţă, apostrofările stridente, geloziile absurde, genunchii aspri şi călcâiele crăpate. Alintă bucuroşi un sân mai lăsat, dar strâmbă din nas unei manichiuri neîngrijite şi-unei guri prea pline de venin. Bărbaţii nu te părăsesc pentru că ai fundul mare, însă fug sigur la alta dacă te văd blazată, mutroasă, şlampătă, cicălitoare. Percepţia lor este exclusiv senzorială, ochii lor nu-s antrenaţi să observe detaliile cumplitelor standarde de frumuseţe cu care noi, Dumnezeu ştie de ce, ne autoflagelăm obsesiv. Pentru ei, o femeie frumoasă nu e cea care seamănă cu un manechin de podium, ci făptura care respiră, prin toţi porii ei catifelaţi, dragoste, încredere în sine, feminitate,

dorinţă de răsfăţ. Trei pătrimi iubire şi o pătrime cremă hidratantă – ca să parafrazez o celebră reclamă –, aceasta este, se pare, reţeta minunat de simplei fericiri.

Eleganţă şi moarte

Până acum ceva timp, dacă mă uitam la ştiri sau la emisiuni despre modă şi vedeam cum nu ştiu ce activist pentru drepturile animalelor năvăleşte ca un scelerat pe catwalk şi aruncă vopsea pe hainele din blănuri naturale, îl blamam. Ziceam uite ce nebun, ce isteric şi mă revoltam că reţeaua de securitate a unor astfel de evenimente este atât de fragilă, încât toţi bolnavii psihic de la PETA, Greenpeace sau alte organizaţii de oameni care n-au ce face pe-acasă îşi permit să-şi bată joc de munca unui mare designer, de opera (fie ea şi îmblănită) unui artist vestimentar.

Personal, nu m-am omorât niciodată după blănuri şi nici după hainele luxoase de piele – mi se pare că te-mbătrânesc cu zece ani şi asta-mi mai lipsea, să par mai purie decât sunt, în epoca în care toţi vor să arate, la orice vârstă, ca nişte adolescenţi. Deci subiectul mă afecta pur şi simplu principial, în ideea că munca fiecărui om trebuie respectată, iar dacă rezultatul muncii mele nu-ţi place, trimite-mi naibii un mail, o scrisoare, un fax, nu năvăli gol şi apucat de streche pe podiumul unde-mi prezint eu, cu aprobare de la primărie, frumoasele hăinuri de linx şi de vizon.

Ei bine, după ce-am primit un anume mail, cu un anume link: www.furisdead.com, şi după ce n-am avut ce face şi l-am deschis, urmărind filmuleţele de acolo, vălul de ignoranţă şi ipocrizie mi-a fost smuls brutal de pe ochi. Asta nu-nseamnă că voi protesta goală în piaţa publică, dar nici nu-i voi mai privi câş pe cei care, negăsind altă cale de a lupta pentru cauza lor, o fac. Deşi ar trebui să se inventeze alte soluţii, mai eficiente, mai ferme, mai protejate de legi, pentru a stârpi cruzimea unor brute pe care nu le pot numi oameni, dar nici animale nu le pot numi.

Acum simbol al prosperităţii deseori parvenite şi luxului exhibiţionist, haina de blană a însemnat la începuturi, pentru om, un trofeu obţinut prin luptă. Neanderthalienii îmbrăcau pieile şi blănurile animalelor pe care reuşeau să le ucidă cu mâna lor, câteodată după zile şi nopţi de pândă, după bătălii dure, în care miza era, de cele mai multe ori, supravieţuirea unei întregi comunităţi. Ca să mănânci, trebuia să ucizi. Ca să trăieşti, riscai să fii ucis.

Societatea bolnavă de azi a transformat însă ancestrala zbatere a omului pentru supravieţuire într-un război nedrept şi inegal. Lupta corp la corp dintre om şi animal, triumful inteligenţei asupra instinctului de apărare au sucombat, odată cu evoluţia (?) omenirii, în asalturi mişeleşti asupra vieţuitoarelor care au ca singură vină faptul că s-au născut acoperite cu o blăniţă fină şi mătăsoasă. Trânta dreaptă din Paleolitic a degenerat în masacre ce au ca singură noimă îmbogăţirea peste noapte a unora, pentru satisfacerea unui orgoliu exacerbat, inutila şi jalnica nevoie de lux a altora.

În fiecare an, milioane de animale sălbatice sunt hăituite, atrase în capcane nemiloase, ucise cu o cruzime greu de imaginat. Pentru ca unii din specia mea ingrată să-şi acopere trupul cu blănuri preţioase, alţii, tot din aceeaşi blestemată specie, renunţă la orice fir de compasiune şi recurg, pentru atingerea scopului final – vânzarea pe bani grei a pieilor şi blănurilor obţinute – la metode de o ingeniozitate macabră. Vulpile, nurcile, ratonii, nutriile, iepurii, focile, lincşii şi alte vietăţi râvnite pentru învelişul lor pufos şi călduros cad pe mâna omului spân care, pentru a le recolta blana fără a o deteriora, le îneacă, le otrăvesc cu stricnină, le lovesc violent în zona capului, le lasă să moară prinse în capcane sau le anihilează prin electrocutare vaginală sau anală!

Chiar şi vânătoarea, deşi nu mai înseamnă de mult o luptă pe viaţă şi pe moarte între om şi fiară, parcă mai păstrează totuşi o urmă de legitimitate, însă creşterea animalelor în ferme specializate cu unicul scop de a fi ucise pentru blană creează, de multe ori la adăpostul legii, tablouri de o cruzime ieşită din cele mai diabolice tipare. Unele animăluţe mor în chinuri

groaznice, jupuite de vii de oamenii făcuţi, cică, din lut sfânt, care apoi se duc la casele lor şi-şi pupă liniştiţi icoanele şi plozii.

Animalele capturate din mediul lor natural sunt lăsate să agonizeze, zile întregi, în cuşti sau capcane. Pe unele, instinctul de conservare le îndeamnă să încerce să evadeze şi, din disperare, îşi rod lăbuţele pentru a se elibera, iar apoi se sting din pricina hemoragiilor, a febrei, a infecţiilor sau sunt atacate de prădători. Orice ar face, n-au absolut nicio şansă, destinul lor e aspru pecetluit.

M-am îngrozit când am auzit aşa ceva şi mi-am otrăvit definitiv sufletul după ce am urmărit, plângând în hohote, filmuleţele de pe net.

Cele văzute acolo par desprinse dintr-un coşmar pe care noi, oamenii obişnuiţi, civilizaţi, educaţi, credincioşi, damele fine cu suflet delicat, care perorăm despre dragoste la fiecare colţ de stradă, nici nu concepem că-l trăim. Însă, de câte ori suspinăm în faţa unei vitrine luxoase în care tronează un mantou de blană care costă cât un Bentley sau de câte ori vreo doamnă elegantă, fină, rafinată susţine, în timp ce-şi mângâie gulerul de vulpe polară, că ea n-ar omorî nici o muscă, am face bine să ne amintim că-n spatele multor lucruri care ne răsfaţă şi de care ne extaziem cu ochii închişi stau crimele unora pe care, fără să ne dăm seama, îi plătim să ne facă treaba murdară.

Aceste adorabile făpturi…

Mi-au fost dragi, de când mă ştiu, pisicile, iar bunica avea constant prin curte câte două-trei blănoase simpatice, aciuate prin preajma ei ca din întâmplare. Pentru că de fapt, după cum mi s-a spus şi înclin să dau crezare, o pisică îşi alege întotdeauna stăpânul, şi nu el pe ea.

Vecinii o ştiau miloasă şi lăsau la poarta ei boţuri miorlăitoare, puricoase, cu burţile umflate şi ochii cârpiţi, pui abia fătaţi, pe care nu se îndurau să-i înece, dar nici nu-i voiau pe la ei prin bătătură. Iar bunica, ajutată de mine, hrănea puiuţii cu o pipetă pe care o înmuia în lapte călduţ,

îi îngrijea cu răbdare, aşa cum ar fi făcut-o mama pisică, îi despăduchea şi făcea din ei motani falnici sau mâţe cu cozi înfumurate şi blăniţă mătăsoasă, pe care îmi plăcea la nebunie să le mângâi şi să le provoc la joacă.

Iubesc pisicile şi urăsc clişeele absurde care susţin că felinele-s animale rele, parşive, greu de înţeles şi de stăpânit. Şi mă enervează la culme „binevoitorii“ care mă îndeamnă, pe un ton superior şi sfătos, mai degrabă să fac un copil decât să mă omor după mâţe – comparaţie cretină şi fără sens, care-mi dovedeşte că unii habar n-au nici despre copii, nici despre pisici, nici despre nuanţele vieţii în general.

Parşivi pot fi numai oamenii, şi prefăcuţi, şi răi, şi mincinoşi, iar dintre ei, cei care iubesc animalele (câini, pisici, nu contează) tot mai au o salvare, înseamnă că şi-au păstrat măcar un colţ de inimă nepervertit, măcar o fărâmă de candoare în suflet. Iar dacă e să alegi un animal de companie şi ştii că ai nevoie de tandreţe, dar şi de discreţie, de respect, dar şi de provocare, dacă te ştii un om comod, melancolic, contemplativ, iar în viaţa de dincolo de uşa casei tale ai parte numai de iureş, de zgomot şi de stres, atunci ia-ţi o pisică. Priveşte-o cum se joacă sau las-o să-ţi toarcă în braţe, făcută covrig, şi depun mărturie că-ţi va goni pe dată neliniştea şi gândurile negre, mai abitir decât orice calmant!

Pisicile nu te sufocă niciodată cu dragostea lor, e adevărat. Sunt capricioase, dar îţi oferă porţii preţioase de tandreţe, când vor ele şi, cel mai important, când nici nu te aştepţi şi nici nu le ceri. Sunt adorabil de imprevizibile când e vorba să fie afectuoase – ba se joacă ori îşi fac toaleta cu o detaşare ce te face să crezi că pentru ele nici nu exişti, ba îşi ridică ochii mari şi umezi către tine, mârâie duios şi-ţi sar în braţe cu îndrăzneală, parcă obligându-te să le alinţi, să le iubeşti. Mă uit la Milka, mâţa mea, şi nu mă satur să-i admir gesturile elegante, indiferenţa princiară, mersul fin, nonşalant, felul mereu demn în care-mi arată că vrea – că trebuie! – să-i dau atenţie. Şi tot ea mă emoţionează şi mă amuză când miorlăie şi mă priveşte cu disperare, în timp ce fac duş: vede cum se prăvăleşte apa aia peste mine şi probabil crede că mă înec şi mor, ca un pui nedorit, de pisică. Uneori, cu o grijă maternă, conştiincioasă, îmi spală mâinile sau picioarele, de parc-aş

fi puiul ei ce trebuie răsfăţat şi îngrijit. Şi, de drag, îi fac damblaua, deşi îmi lasă urme roşii şi usturătoare pe piele, când mă linge cu limba ei aspră ca un glaspapir.

Aş vrea câteodată să-mprumut de la ea, mai ales în momentele în care simt că viaţa mă face preş, acel amestec ciudat de insistenţă şi prestanţă: o pisică nu cerşeşte niciodată nimic, nici mâncare, nici afecţiune. Ea le pretinde, cu o impertinenţă tenace, ca şi cum i s-ar cuveni. O pisică nu ştie să fie umilă, ea e mândră şi, în acelaşi timp, perseverentă, iscusită în a te determina să-i faci pe plac. Te seduce, cu abilitate şi eleganţă, dar îţi oferă, în compensaţie, clipe de infinită duioşie, momente de pace interioară tot mai greu de găsit şi trăit în vacarmul zilelor de azi.

Nu ştiu câte vieţi au pisicile, dar ştiu sigur că viaţa mea, unica mea viaţă, ar fi fost mai tristă şi mai săracă dacă n-aş fi învăţat să le preţuiesc. Iar ca argument final al pledoariei mele pentru felinele domestice scot la rampă faptul că, în general, artiştii, scriitorii, poeţii, oamenii cu suflete fragile şi sensibile, sunt mari iubitori de pisici.

Oameni cu adevărat buni

Sunt o specie tot mai rară, şi prin asta nu vreau să spun că oamenii, în majoritate, sunt răi. Eu continuu să cred că, într-un procent covârşitor, suntem specimene adaptate unei convieţuiri cât de cât normale, senine, iar criminalii, violatorii, tâlharii sunt excepţii, cazuri maladive ce nu influenţează dramatic latura preponderent paşnică a omenirii. Bine, că ăştia câţiva ticăloşi (raportaţi la totalul celor care populăm această planetă, repet) pot răsturna lumea şi stârni războaie, dacă vor, asta e altă discuţie, pe care nu intenţionez să o abordez acum.

Ce vreau să spun e că n-aveam de lucru într-o zi şi am început să număr în minte câţi dintre cunoscuţii mei, dintre cei cu care mi s-a intersectat destinul, sunt oameni calzi, blânzi, neprefăcuţi, curaţi la suflet, nemurdăriţi de ipocrizii ieftine. Buni ca pâinea caldă, cum se zice. Numărând, mi-au

ajuns degetele de la o singură mână. Şi, cu tristeţe trebuie să recunosc, nu mă număr şi eu printre ei.

Mi-a fost dat de puţine ori să trăiesc revelaţia că mă aflu în preajma unui înger. În facultate, am avut o colegă de grupă, să-i zicem Diana, frumoasă ca o cadră, deşteaptă, dar, mai presus de toate, modestă şi cu un suflet mare (când i-am propus toţi să participe la Miss Boboc, a zis că facem mişto de ea). Eu n-am auzit o vorbă urâtă din gura acelei fete, deşi noi, ceilalţi, înjuram ca nişte birjari, ne luam toată ziua peste picior şi ne întreceam în bancuri cu iz vulgar şi-n bârfe răutăcioase la adresa colegilor care nu erau de faţă, bineînţeles. Printre aceştia era şi o fată dolofană, cam înceată la minte, îmbrăcată sărăcuţ, pe care nimeni n-o prea baga în seamă, pentru că, atunci când o băga, vorbea, ce-i drept, tâmpenii şi se făcea de râs într-un mod stânjenitor pentru noi, deştepţii pământului. Diana însă o asculta întotdeauna zâmbind, avea răbdare cu ea, o ajuta la cursuri şi nu-i păsa că noi ne uităm strâmb cum ea, o splendoare, îşi pierdea timpul cu fiinţa aia insipidă. M-a intrigat întotdeauna purtarea impecabilă a Dianei, felul în care se făcea plăcută de toată lumea – o iubeam şi noi, înfumuraţii, deşi nu recunoşteam, şi o iubeau şi cei de care noi făceam mişto cu sârg. Şi nu era nimic forţat sau fals în comportamentul ei. Soarta nedreaptă a făcut în scurt timp ca Diana să fie atinsă de o boală teribilă – Parkinson –, cazul ei a fost prezentat şi la televizor. Nici nu ştiu dacă mai trăieşte…

Observ însă că destinul e peste măsură de blând, chiar generos uneori, cu cei agresivi, prefăcuţi, frustraţi, răzbunători, cu lupii în blană de oaie, cu mincinoşii, cu manipulatorii, cu egoiştii, cu cei care nu dau, de fapt, prea mulţi bani pe semenii lor, dar se pricep de minune să-şi etaleze aripile de înger, ascunzându-şi corniţele de drac. Majoritatea suntem aşa, vrem sau nu să recunoaştem. Ne ataşăm precaut, însă dispreţuim cu patos. De exemplu, dintre toţi amicii şi cunoscuţii mei, doar în trei am încredere deplină. Doar pentru trei mi-aş băga ambele mâini în foc, doar trei ştiu că sunt oameni care nu-mi zâmbesc în faţă ca să-mi râdă pe la spate, doar trei ştiu sigur că mă acceptă şi mă iubesc aşa cum sunt, cu toate relele mele (pe care le neagă din răsputeri, dragii de ei), doar alături de ei aş pleca şi până la capătul

lumii fără teama că m-ar putea trăda sau părăsi. Sunt prietenii mei cei mai buni: Mona, Georgiana şi Sorin. În rest, toţi ceilalţi, absolut toţi, ştiu că mă iubesc cu rezerve, că-mi judecă aspru fiecare vorbă sau faptă, că mă bârfesc… Mă şi admiră, poate, însă per total au sentimente amestecate pentru mine, în funcţie de context. Iar eu pentru ei simt la fel, şi, pentru că m-am poziţionat de la început în tagma celor cu sufletul ciobit, recunosc că au fost momente în care i-am judecat sau bârfit chiar şi pe ei, pe cei trei prieteni ai mei aflaţi deasupra oricăror meschinării şi manifestări ieftine. Am fost deseori insensibilă cu ei, pentru că aşa se întâmplă, oamenii cu adevărat buni sunt ţinte uşoare şi sigure ale răutăţilor noastre, ne purtăm uneori cu ei de parcă i-am fi câştigat la loz în plic. Pentru că oamenii cu adevărat buni n-au orgoliul aşa sensibil, nu le sare ţandăra uşor, n-au accese justiţiare (din dorinţa de a fi, vezi Doamne, obiectivi), nu-s certăreţi, nu simt nevoia, una-două, să te analizeze şi-n dungă şi să-ţi spună ei, cu preţul unei sincerităţi veninoase, cum stau lucrurile…

Oamenii cu adevărat buni sunt răbdători, toleranţi, delicaţi şi par naivi pentru proştii care nu ştiu să-i aprecieze. Dar uite că, în momente ca acesta, în seri în care mă întreb dacă sunt singură pe lume, mi se desenează în gând chipul lor, al oamenilor cu suflet bun din viaţa mea, şi prind curaj şi speranţă pentru că-i simt aproape. Şi le mulţumesc, chiar dacă darul e nemeritat.

Copilul – supus, prieten sau stăpân?

Încă nu am copii, iar dacă aş fi avut, nici nu mi-ar fi trecut prin minte să scriu un text ca acesta, cuprinsă fiind, cu siguranţă, de aburii divini ai miracolului de a fi mamă. Aşa că îmi dau dreptul să mă frământ acum, cât mai aştept la poarta unui destin ce nu dă semne că m-ar binecuvânta cu vreun urmaş. Acum, cât mai pot avea, fără voia mea, un grăunte de obiectivitate în opinii.

Cunosc, în schimb, femei măritate, cu soţi iubitori şi câţiva prunci agăţaţi de fustă, femei fără noroc, dar cărora iubirea apusă le-a lăsat de mână, dulce povară, fetiţe drăgălaşe şi băieţei năzdrăvani, şi femei ce au ales, obosite de căutarea unei perechi perfecte, să-şi crească singure copiii rezultaţi în urma nopţilor de amor cu scop reproductiv premeditat. Trăiesc printre oameni care au copii şi, mai pe faţă, mai pe ascuns, i-am urmărit, i-am ascultat, i-am înţeles sau le-am dezaprobat pornirile…

La rândul meu, sunt copilul unor părinţi ce m-au crescut aşa cum sincer credeau că-i cel mai bine. Mama îmi dădea palme la fund când nu eram cuminte şi mă răsfăţa cu ciocolată chinezească, de-aia bună, „cu pod“, când eram. Tata mă ajuta la geometrie, citea mândru, la petreceri, poeziile compuse stângaci, de mine, dar îmi aducea aminte, cu o voce baritonală care-mi declanşa lacrimile, că nu am voie să-l contrazic. Am învăţat, de mică, să-i salut prima pe bătrâni, să nu torn minciuni, să nu aleg bucata cea mai mare de pe masă. Să nu răspund obraznic, să nu ridic tonul şi să mă retrag cuviincios, la jucăriile mele, când cei mari stau de vorbă. Am învăţat să nu cer, să nu pretind, să nu reclam fără temei. Şi-am încălcat aceste reguli, ca orice copil, dar nu cu impertinenţa că totul mi se cuvine, ci cu sfiala celui conştient că greşeşte. Cu teama de a nu fi aspru mustrată, cu groaza de a nu mă face de ruşine. Iar ele mi-au creionat, pesemne, temperamentul de azi. Şi evit să cer, să pretind, să reclam, câteodată chiar cu temei, într-o lume în care cei mai aplaudaţi oameni sunt cei care ştiu să convingă, ştiu să vândă şi să se vândă scump, ştiu să-şi ceară drepturile răspicat.

Mă uit la copiii de grădiniţă ai unor femei din preajma mea şi nu mă pot obişnui cu priveliştea. Mă uit la emisiuni gen „Super Nanny“ şi mă crucesc. Ţânci ce abia silabisesc ţipă către părinţi cu ochii injectaţi de ură. Copii de şcoală îşi insultă bunicii, se tăvălesc pe jos dacă nu li se face pe plac, iar părinţii ridică din umeri a jale şi a neputinţă. Bătaia e interzisă prin lege (iar ăsta, da, teoretic şi democratic e un lucru bun), comunicarea de la egal la egal e încurajată (asta, sincer, nu-mi miroase deloc a bine), iar tinerii părinţi sunt forţaţi să uite învechitele repere de educaţie şi să se adapteze

celor noi, în care plodul e şeful casei. Pe de altă parte, răzgâiaţii de azi au mai mult curaj, mai multă personalitate, mai multă tărie de a-i înfrunta pe cei din jur şi de a-şi face cunoscute opiniile. Obrăznicia preşcolară este, se pare, o temelie necesară pentru a putea supravieţui, în viitor, într-o societate concurenţială. Să fie asta o consolare, însă, pentru mama ce se lasă lovită, fară a riposta (eventual îl şi pupă cu foc după ispravă), de către pumnii mici ai pruncului său? Pentru familiile ce caută azi, flancate de armate de specialişti în psihologia infantilă, tonul potrivit pentru a comunica şi a ajunge la sufletele zbuciumate ale copiilor lor?

Când e potrivit să fii prieten şi când trebuie să fii părinte (în sensul de autoritate de care copilul să ţină seama, cu orice preţ) pentru lumina ochilor tăi? Cât să fie răsfăţ şi cât dojană în atitudinea faţă de el, pentru a nu se anula reciproc?

Îmi amintesc cum mă săruta mama în miez de noapte, după o zi în care mă certase crunt, pentru vreo boacănă. Nu adormeam, prea obosită de plâns şi de revoltă, sigură fiind că eu am dreptate, dar tânjeam după împăcare, ştiam că numai îmbrăţişarea ei mă poate linişti. Mi-a mărturisit acum, după ani, că şi ea mă ierta de mult, dar îşi înfrâna dorul de a mă îmbrăţişa prea curând după vorbele menite să-mi deschidă ochii asupra greşelilor mele. Cât mi-aş fi dorit, atunci, să nu mă fi certat deloc, deloc şi doar să mă sărute, de mii de ori. Însă aş mai fi înţeles că am greşit?

Azi văd părinţi care nu-şi ceartă aproape niciodată copiii şi îi sărută de mii de ori, chiar şi când aceştia ar merita dacă nu o pedeapsă, măcar o vorbă mai aspră. Şi îi ridică-n slăvi şi-i acoperă cu o avalanşă de te iubescuri, drept răsplată pentru fiecare zâmbet, pentru fiecare desen naiv, pentru fiecare comentariu peltic sau aşa, din senin, pentru nimic anume. Şi înţeleg că-s mândri şi recunoscători destinului pentru comoara lor, dar când devine totuşi prea mult? De la ce prag încolo vorbelor frumoase li se diluează înţelesul, se banalizează, alunecă în derizoriu, în stereotipie?

La polul opus, am văzut o tânără mamă care-i cânta pruncului său şi acesta râdea către ea, îi întindea mânuţele şi obrajii cerşind tandreţe, iar

când am întrebat-o de ce nu-l atinge, de ce nu-l ia în braţe să-l sărute şi să-l strângă la piept, mi-a răspuns că băieţeii nu trebuie pupaţi.

Mă consider o femeie modernă, dar am rădăcinile în trecutul care m-a format. Sunt deschisă la nou, dar vechile valori mă trag şi ele de mânecă. Mă cred emancipată când vine vorba despre sex, nu sunt de acord ca un copil să descopere la pubertate că barza n-a avut nici un rol în apariţia lui pe planetă, dar mă oripilează totuşi scenele din filmele americane în care cel mic e invitat să se strecoare în pat, lângă părinţii încă plini de sudoare după o partidă de amor şi care-i povestesc, cu lux de amănunte, cum s-a născut el din iubire.

Aşa că azi, când mă încearcă tristeţea că nu mi-a venit încă sorocul să legăn pe braţe un pui carne din carnea mea şi suflet din sufletul meu, mă consolez amar cu gândul că, dacă aş avea un copil, nici n-aş şti cum e mai bine să mă port cu el. N-aş şti ce reţetă să fur sau să inventez ca să-l cresc bun, frumos, deştept, integru şi, mai ales, fericit.

Adevăr când vreau şi ficţiune când trebuie

Eu nu mint niciodată, dar nimeni nu mă poate obliga să spun adevărul. –
(Charles Maurice de Talleyrand)

Everybody lies! a decretat nebunul, genialul, incomodul, extraordinarul Dr. House din serialul cu acelaşi nume, şi cred că, oricât cinism ar conţine această concluzie, cine cunoaşte nuanţele naturii umane şi e în stare să se privească pe sine cu o fărâmă de obiectivitate va fi de acord cu ea.

Nu ştim, nu suntem în stare şi cred că nici nu trebuie să fim pe deplin sinceri în orice aspect al vieţii noastre. Toţi, când minţim, o facem de frică (motivaţia majoritară), de ruşine (celebrele cazuri când pacienţi pe patul de spital preferă să-şi rişte viaţa decât să admită că au luat nu ştiu ce drog greu detectabil sau că şi-au înşelat partenerul evadând în călătorii de unde-i posibil să fi contractat vreun virus ciudat) sau din bun-simţ. De multe ori, minţim ca să nu-i rănim pe cei apropiaţi sau să nu-i punem într-o lumină proastă şi foarte bine facem. Cine nu e-n stare să facă rabat la etică şi

morală în situaţii excepţionale, când interesele de moment, reputaţia sau chiar viaţa unui om drag o cer, poate să-şi bage morala undeva!

În afară de cazurile în care diagnosticul e tulburarea psihică numită mitomanie, toate denaturările voluntare ale adevărului au la bază cele trei motivaţii înşirate mai sus. N-o spun eu, de deşteaptă ce sunt, au spus-o sociologi, antropologi şi psihologi, cu mult înaintea mea.

Eu pot doar să afirm că sunt de acord cu ei şi că trebuie analizat cu simţ de răspundere fiecare context, înainte de a ne repezi să aruncăm cu pietre sau să debităm inepţii de genul „eu nu mint niciodată!“, fără să ne uităm în oglindă şi să recunoaştem că nimeni, absolut nimeni nu-i fără pată când vine vorba de a nu spune lucrurilor chiar pe nume.

În primul rând, minciuna apare ca efect al unui stimul extern. Nu poţi să fii un mare mincinos de unul singur, pe un vârf de munte, iar de multe ori răspunsul fals e urmarea unei întrebări agresive, nelegitime, neavenite, obraznice sau capcană. Nu eşti obligat să-i spui adevărul cuiva pe care nu trebuie să-l preocupe ce crezi sau ce-ai făcut tu la un moment dat. Să pretinzi sinceritate, cu literă de lege, mi se pare în anumite situaţii chiar un gest nepoliticos. Aşa cum fac cei care te hărţuiesc poliţieneşte sau te şantajează sentimental, scormonind după realităţi care să le valideze o anumită stare de spirit, intenţie ori sentiment negativ. Marii căutători ai adevărului absolut nu vor, de fapt, decât să te prindă cu minciuna… Şi reuşesc mereu (căci adevăr absolut, nealterat de percepţie şi context, nu există decât în matematică), şi de-aici îşi trag entuziasmul şi-un fel de plăcere bolnavă, care le hrăneşte paranoia şi sentimentul de superioritate.

De mică am învăţat că nu-i frumos să mint, dar tot atunci mi s-a spus că există şi „minciuni necesare“. *White Lies*, cum le zic americanii. Dacă o prietenă te-ntreabă cum îi stă cu rochia cea nouă, iar ţie ţi se pare că arată ca Palatul Telefoanelor cu o husă pe el, nu-i comunici franc acest lucru, ci găseşti o modalitate mai delicată s-o faci să renunţe la treanţă. Căci, în afară de înfumuraţii care latră cum că ei „urăsc minciuna“, mi se par penibili şi cei din categoria „Domnee, la mine, ce-i în guşa, şi-n căpuşă“, foarte mândri de bădărăniile pe care le scot pe gură.

Când un curios te chestionează: „Cum îţi merge în căsnicie?“, iar ţie-ţi merge ca vai de capul tău, dar nu-i treaba lui să fie pus la curent cu statusul tău conjugal, îi vei răspunde simplu, ca să stingi subiectul: „Mulţumesc, bine“. E o minciună, da, însă adevărul nu e pentru oricine, nu toţi nulii şi neaveniţii au drept de proprietate pe adevărurile din viaţa cuiva.

Cum spuneam, nu există efect fără cauză şi răspuns mincinos fără întrebare iscoditoare. Iar vina se împarte, în funcţie de context, între cel care debitează baliverne şi cel care pune întrebări nelalocul lor.

Dar există şi situaţii în care mistificarea nu e rezultatul unui stimul, ci iniţiativă proprie. Asta mi se pare o boală mult mai grea, mai gravă, mai demnă de dispreţ şi cam neglijată de toţi lupii moralişti, poate şi pentru că, în majoritate, aceştia cam suferă de ea: ipocrizia.

Mă oripilează cei care-şi creează o imagine strălucitoare şi falsă, care nu sunt ce par a fi, care nu trăiesc deloc conform principiilor de care fac paradă, care înfierează apucături la care ei înşişi sunt maeştri sau pentru care toată povestea vieţii e un imens butoi de rahat acoperit cu un strat subţire de miere ce păcăleşte ochii şi gustul prostimii. Să fiu spectatoarea unui show grandios de ipocrizie mă scoate mai rău din minţi decât să ascult, ocazional, câte o povestioară cu înfloriturі. Şi, culmea ironiei, marii ipocriţi sunt tocmai aceia care se declară cei mai înverşunaţi duşmani ai minciunii.

Nu, nu urăsc minciuna, sunt prea ocupată să mă revolt în faţa variantelor ei mai sofisticate, precum trădarea, înşelăciunea, sabotajul, oportunismul, manipularea, linguşeala, prefăcătoria ca mod de viaţă. Asta nu înseamnă că mă dau în vânt după neadevăruri, dar, când mă satur de ele, plec de lângă mitoman sau am grijă ce, cum, unde şi pe cine iau la întrebări. Poate sunt eu aia care nu merită un răspuns onest. Şi, cum spuneam deunăzi unui prieten de pe Facebook, între o minciună nevinovată şi un adevăr ticălos, voi alege întotdeauna, cu ochii închişi, întâia variantă.

Gustul dulce al răzbunării

De câte ori m-a rănit de moarte câte cineva (sau chiar şi atunci când doar am fost călcată rău pe coadă), mi-am închipuit răzbunări alambicate, scenarii prin care oamenii care nu mai au loc de mine pe pământ să ajungă să-mi cunoască suferinţa sau să experimenteze, la rându-le, măcar nivelul de enervare la care m-au făcut să ajung.

Ador filmele şi cărţile cu răzbunări, savurez finalurile în care se face dreptate, eventual cu sabia în mână, în care omul rău e pus la pământ, iar cel bun se ridică deasupra intrigilor şi capcanelor privindu-l în ochi, cu un zâmbet de satisfacţie, pe cel care i-a distrus familia, sufletul sau averea.

Cine nu a rezonat, spuneţi-mi cinstit, cu povestea Contelui de Monte-Cristo? Cine nu a simţit prin fiecare por durerea lui Edmond Dantès de a fi trădat, exilat, încarcerat din cauza celor apropiaţi lui şi cine nu a aplaudat frenetic atunci când, în a doua jumătate a fascinantei istorii, fiecare ticălos a plătit cu viaţa pentru fapta sa mârşavă? În cazuri extreme, gândul răzbunării e singurul care-ţi mai dă energie, care te mai poate ţine în viaţă…

În Law Abiding Citizen, unul dintre filmele mele preferate, mi-a plăcut la nebunie cum personajul principal orchestrează, extrem de inteligent, din celula sa de închisoare, planul de nimicire a tuturor celor din pricina cărora ajunsese să fie condamnat pe nedrept, pentru o crimă pe care n-o înfăptuise.

Iar la un nivel mai frivol, să nu-mi spuneţi, fetelor, că nu v-a uns la inimă videoclipul Shakirei, cel în care face praf maşina iubitului infidel!

Nu cred în dreptatea divină, nu am răbdare, cel puţin teoretic, s-o invoc şi s-o aştept. I-aş bate eu măr, cu mâinile mele, pe bărbaţii care-şi bat nevestele. Îmi doresc ca toţi afemeiaţii notorii şi fustangiii de profesie să ajungă să se-ndrăgostească lulea de câte-o scorpie care să-i ţină pe vecie sub papuc (dar din păcate numai băieţii buni păţesc asta). Îmi doresc ca toate femeile rele, prefăcute, manipulatoare să fie părăsite, când le e lumea mai dragă, de bărbaţii iubitori care le-au căzut în plasă. Vreau ca bogătaşii cu averi clădite pe spinarea altora să dea faliment, guvernanţii ăştia aroganţi să ajungă să trăiască dintr-o pensie de 300 de roni, escrocii notorii să putrezească în închisori, criminalii să plătească pentru crimele lor, iar violatorii de copii să fie omorâţi în chinuri. Cei care se fac vinovaţi de

nedreptăţi crunte vreau să sufere aici, pe lumea asta, nu pe cealaltă, de unde nimeni nu s-a întors să ne spună cum e.

Când, într-un film sau o poveste, zmeul cel fioros se prăbuşeşte la pământ, cu capetele retezate, eu jubilez. Asta sunt, ştiu că nu-i creştineşte, ştiu că fibra mea interioară e departe de sfinţenie (sau de ipocrizie, după caz), ştiu că n-am în rădăcini instinctul întoarcerii şi celuilalt obraz. O mai fac, uneori, la mize mici, obligată de context, din frica de-a mă desprinde de suferinţă, din disperarea de a nu-mi pierde amicii, statutul, jobul, confortul social. Şi-am mai întors şi celălalt obraz din dragoste mare, din prietenie în care am crezut orbeşte, din convingerea că un om merită iubit în ciuda marilor sale defecte, dacă se-ntâmplă să aibă două, trei calităţi. Dar, pe termen lung, compromisurile sufleteşti mă apasă, nu-s împăcată cu decizia mea.

Dumnezeu m-a ferit de mari tragedii, nu ştiu cum aş reacţiona dacă cineva, vreodată, ar pune cu-adevărat în pericol viaţa mea sau a celor dragi mie. Şi n-am avut niciodată curaj, deşi mi-am imaginat cum ar fi, să trec de la fantezie la acţiune, să mă dedau la răzbunări de anvergură, să uneltesc, să le plătesc cu aceeaşi monedă celor ce poate meritau să-mi simtă piciorul pe grumazul lor. Nu ştiu dacă din laşitate sau poate şi din orgoliul de a mă crede deasupra nemernicilor, din dorinţa de a nu-mi tulbura o linişte sufletească şi aşa precară, din conştientizarea faptului că răul făcut de mine n-ar fi cu nimic mai prejos decât relele făcute de ei. De cele mai multe ori, instinctul de conservare m-a îndemnat mai degrabă să mă revolt, să plec, să dispreţuiesc şi, până la urmă, să uit, izbăvitor.

Pentru că am aflat că cea mai cruntă formă de răzbunare e să le arăţi duşmanilor tăi că eşti liniştit şi fericit. De fapta asta reprobabilă, cu puţin antrenament, cred că pot fi în stare.

Respect şi pe la spate

Fără prea multe cuvinte introductive, textul prezent are menirea de-a mă lămuri asupra ideii de autentic respect faţă de oamenii speciali din jurul nostru, cei despre care susţinem – sincer! – că-i iubim, admirăm, că fără ei viaţa noastră ar fi mai săracă, şi la propriu, şi la figurat. Şi nu mă refer la acel respect declarativ sau public, ci la acela care reuşeşte să supravieţuiască în convorbirile intime, în chicotelile dintre patru pereţi care nu sunt dotaţi cu microfoane şi camere de luat vederi, în mărturisirile scrise ce nu văd lumina niciunui blog, în cazurile în care persoana faţă de care avem, teoretic, cele mai frumoase şi mai nobile sentimente nu este prezentă.

Exemplificări:

Scena 1. Te-ai cuplat cu bărbatul visurilor tale. De faţă cu el, nu-l scoţi din „dragule“, „iubitule“, „miracolul vieţii mele“, iar atunci când eşti la o cafea cu amicele şi el, nesimţitul, nu te sună la ora stabilită (ci poate cinci minute mai târziu), izbucneşti: „Ce mă enervează tâmpitul ăsta! Cum oi fi ajus eu să umblu cu aşa un bou? Ce naiba nu mă sună odată?“

Scena 2. Mama despre copil, în societate: „E lumina ochilor mei, e cel mai frumos, şi mai bun, şi mai harnic copil de pe pământ. Şi învaţă bine, e primul din clasă, toţi profesorii îl laudă, nu mai e altul ca el!“

Iar în privat: „Obraznicule, ia şi tu exemplu de la Georgel! El cum de-şi face lecţiile până la ora asta? Eşti un leneş, o să ajungi muncitor în fabrică! Şi nu mai ridica tonul la mine, că eu te-am făcut, eu te omor!“

Scena 3. La serviciu, cu şeful de faţă: „Da. Sigur. Aveţi dreptate. Nu-i problemă. Perfect. Frumos sacou. Era s-aveţi o scamă.“

După ce iese pe uşă: „Băga-te-aş…!“

Scena 4. În sala de teatru, la final de spectacol. Pe scenă, o actriţă a cărei prestaţie smulge lacrimi de încântare şi aplauze frenetice. Te ridici şi, cu mâinile tremurânde, îi oferi un buchet de flori. Strângerea ei de mână te înfiorează, sărutul fugar, pe obraz, aproape că te face să levitezi de emoţie şi mândrie. Apoi acasă, cu gaşca ta, la o berică, răsfoind o revistă mondenă, dai cu ochii de o fotografie, poate nereuşită, a actriţei pe umărul căreia ai plâns, îmbrăţişând-o, cu o seară în urmă. „Vai, ce naşpa

arată!“, zice unul dintre amicii tăi. „O babă coclită“, conchide altul. Iar tu râzi şi le ţii isonul, ba chiar completezi că hoaşca se ţine bine pe scenă şi joacă mişto, dar în revistă dă cam naşpa, ce-i drept, cu ridurile şi cu celulita ei.

Ce ne face, oare, să ne comportăm aşa? Şi când suntem, de fapt, sinceri? De ce-i mai simplu să luăm în zeflemea decât să ne plecăm, cu neprefăcută umilinţă, în faţa aurei unei personalităţi sau să fim consecvenţi în adoraţia şi devotamentul nostru faţă de un om drag? De ce bravăm, ba lăudându-l cu prea mult zel, pe faţă sau în faţa altora, ba blamându-l, mai răutăcios decât ne-am dori, pe la spate sau *face to face*, însă fără public?

Eu mă recunosc în ideea tablourilor de mai sus şi cred că oricine, dacă nu suferă de ipocrizie acută, se va recunoaşte. Uneori, o facem în mod gratuit, numai aşa, de-ai naibii, de nervi sau frustraţi de propria mediocritate. Dar mai trist e când noi, cei de partea băşcălioasă ori revoltată a baricadei, nu suntem de vină pe deplin. Căci pe cine putem venera oare fără fisuri şi fără pauze, cine nu ne dezamăgeşte niciodată (eu, de exemplu, fac mişto de oamenii care mă dezamăgesc, multe tristeţi se ascund sub glumele şi răutăţile mele), ce star e curat pe de-a-ntregul, şi la trup, şi la minte, şi la suflet, dincolo de calităţile care l-au făcut celebru şi în faţa cărora, cu declarată consideraţie, ne plecăm? Ce poet, ce copil, ce mamă, ce actor, ce prieten, ce şef nu ne-a greşit măcar o dată, nu a făcut vreun pas pe care să-l fi resimţit pieziş, vreun gest care să ne spună „nu e chiar aşa de breaz“, astfel că, după toate osanalele publice şi poate meritate, să nu ne îngăduim, măcar când nu ne vede şi nu ne aude, să-l băgăm un pic în pizda mă-sii? Ar trebui să stăm tot timpul în poziţie de drepţi în faţa cuiva, chiar şi-n gând, sau defulările vulgare sunt, până la urmă, omeneşti?

Cine merită totuşi întregul nostru respect? Cine merită respectul tău absolut?

Nu pot, nu vreau

Pentru cele mai mari dezamăgiri ale vieţii mele port o covârşitoare parte de vină. M-am plâns de multe ori de oameni care m-au împovărat cu problemele lor, de foste joburi apăsătoare, de prietenii în care mă simţeam strivită, folosită, de iubiri ce parcă mă ţineau în lanţuri şi nu mă lăsau să plec.

Da, e vinovat şi cel care te persecută, care pune cărămidă peste cărămidă, fără oprire, în sacii pe care-i cari conştiincios, ca un catâr, dar cel mai vinovat eşti tu, că nu ştii să spui „Stop! Atât! Nu mai pot să duc!“ Şi de ce nu spui? În primul rând, de teamă. Din frica născută dintr-o stimă de sine atât de fragilă, încât crezi că fără toată osânda îndurată cu stoicism celălalt nu te-ar mai iubi, nu te-ar mai accepta prin preajmă, nu ţi-ar mai da salariu, nu ţi-ar mai da telefon, nu ţi-ar mai oferi nicio fărâmă din atenţia lui.

Şi descumpănirea e plenară când constaţi că temerea asta nu-i deloc exagerată, când realizezi că sunt puţini cei care te vor doar pentru ceea ce însemni dincolo de orice strădanie de-a ta, pentru zâmbet, pentru mângâierea pe care le-o oferi, pentru glumele pe care ştii să le spui, pentru felul minunat şi liniştitor în care îi ţii de mână atunci când lumea lor se clatină.

Absolut toţi, mai ales dacă le pui un microfon sub nas sau o coloană de blog la dispoziţie, recită cu patos următoarea poezie: prietenul e acela pe care-l suni în toiul nopţii şi el sare să te ajute. Prietenul ţi-e loial în orice condiţii şi orice tâmpenii ai face. Prietenul vine când îl chemi, străbate mări şi ţări, dacă e nevoie, pentru un sughiţ de-al tău. Prietenul te acceptă aşa cum eşti (a se citi cu toate răutăţile, toanele, îndepărtările, jignirile, nedreptăţile de care poţi fi în stare). Prietenul te-nţelege şi nu te judecă niciodată. Prietenul nu-ţi spune nicicând „nu pot“.

E ceva greşit în înşiruirea de mai sus? Bineînţeles că nu. Fiecare cuvânt e adevărat, fiecare frază musteşte, nu-i aşa, de noţiuni cu valoare axiomatică. Dar cred că trebuie avută în vedere partea şubredă în toată povestea asta cu ce trebuie să facă un prost… pardon, un prieten bun, pentru noi: unidirecţionarea. Când ceri ceea ce tu nici nu te gândeşti să oferi, când sacrificiile pe altarul „prieteniei“ vin mereu dintr-o singură direcţie, când,

mai tot timpul, unul vorbeşte, iar celalalt ascultă, unul pretinde, iar celălalt se face luntre şi punte să execute, unul dă şi dă, iar celălalt se pricepe de minune să stea în capul mesei şi să se înfrupte.

Iar când se deşteaptă prostimea – sau, pur şi simplu, oboseşte –, apatia celui care se-nvârtea ca un titirez să-ţi facă pe plac devine stânjenitoare, refuzurile, deranjante, prezenţa în sfârşit demnă – jignitoare.

Vrei să ştii câţi prieteni, în adevăratul sens al cuvântului, posezi? Gândeşte-te pentru câţi oameni de pe lumea asta te-ai trezi **TU** în toiul nopţii, ca să le sari în ajutor. Părinţi, bunici, plozi *not included*.

Totuşi, în mod paradoxal, relaţiile de vasalitate sunt infinit mai durabile decât cele în care există un perfect raport de egalitate între partenerii de cafea, business sau amor. Dacă ambii au personalităţi la fel de puternice şi spun la fel de des „Vreau!“ şi la fel de răspicat „Nu“, şandramaua are viaţă mai scurtă decât rezistenta colivie aurită a tandemului dominat-dominator.

Chiar şi la job: pentru acelaşi salariu, doi oameni nu muncesc la fel, nici de mult, nici de bine. În timp ce unii se dau de ceasul morţii să-i facă pe plac celui din fruntea ierarhiei, învaţă orice trebuie învăţat, fac tot ce trebuie făcut şi nu refuză nicio corvoadă în plus faţă de cele negociate la interviu, alţii-şi dozează efortul, îşi impun foarte strict limitele de competenţă, spun „nu ştiu, nu pot, nu e treaba mea“ cu naturaleţe şi-şi obişnuiesc angajatorul cu un anumit ritm de lucru, ocupându-se exclusiv de felia la care se pricep şi care-i trecută în fişa postului.

Cred că nu-i greu de ghicit în ce categorie consider că mă plasez eu. Şi nu mi s-a ridicat nicio statuie în piaţa publică, dimpotrivă, mi s-au săpat gropi de mormânt. Oameni pe care probabil i-am sufocat cu iubirea şi devotamentul meu m-au lăsat baltă pentru alţii mai dispuşi să-i lase cu ochii-n soare, la rândul lor. Am plătit scump (şi cu suflet, şi cu bani) facerea de bine, excesul de zel, dar şi inevitabilele greşeli comise de câte ori am luat asupră-mi responsabilităţi uriaşe, pe care mulţi n-au putut sau n-au vrut şi le asume.

Din dragoste, din orgoliu, din ambele amestecate păgubos, îmi este foarte greu să spun „nu pot“. Mi-e şi mai dificil să afirm că pur şi simplu nu

vreau să fac ceva, că n-am chef, deşi refuzul nejustificat e la fel de legitim, în unele contexte, şi fiecare om are dreptul la el, măcar din când în când, fără să rişte să fie pus la zid din cauza asta.

Respectul de sine e-o lecţie dificilă, iar eu m-am înscris la cursuri de curând şi nu ştiu dacă voi fi un învăţăcel conştiincios, dacă nu voi trişa, dintr-un preaplin de entuziasm şi din pasiunea de a face orice-mi stă în putinţă pentru oamenii pe care-i admir şi pentru proiectele în care cred.

Cum se-mpacă iubirea de sine cu iubirea de ceilalţi? În ce proporţii trebuie să convieţuiască cele două iubiri pentru a nu-şi devora gazda, pentru a-i păstra şi sufletul teafăr, dar şi reputaţia de om bun, harnic, conştiincios nepătată?

Am început să caut, zi de zi, răspunsul la această întrebare. Sunt curioasă cine l-a găsit.

Oamenii începuturilor (nu pionierii, ci piraţii)

Cele mai frumoase, aparent magice momente ale vieţii mele, dar şi cele mai crunte ţepe le-am trăit în preajma oamenilor avizi după începuturi. Şi, în naivitatea pe care ţi-o dă orgoliul, am crezut de fiecare dată că în cazul meu va fi altfel, că relaţia cu mine va dura la nesfârşit, că iubirea mea răbdătoare le va ţine neastâmpărul în frâu, în ciuda unei statistici deloc încurajatoare.

Mi-am zis: dacă un om mă doreşte atât de puternic când încă nici nu mă cunoaşte pe de-antregul, sigur vom fi de nedespărţit, cu timpul, odată ce voi avea răgazul să-i întorc dovezile de încredere şi de iubire, să-i arăt că merit apropierea, să înalţ o relaţie în care el pare că se aruncă orbeşte.

Dar, vai, cât m-am înşelat… A trebuit să trec de pragul celor 35 de ani, să ajung aproape de miezul maturităţii ca să înţeleg că scepticismul, manifestările ponderate, interesul stângaci, sfiala, dezvăluirea treptată a sentimentelor tandre sunt semne ale normalităţii în orice tip de început: prietenie, dragoste, relaţie de afaceri. Că oamenii care par că aruncă din

prima totul în joc, care te copleşesc cu declaraţii de amor sau cu laude, când pentru ei eşti încă un avatar, care te iubesc la nebunie înainte de-a vă fi întâlnit nu au neapărat un suflet încăpător, nu te-au ales pentru că eşti vreo fiinţă extraordinară (chiar dacă poate eşti), ci sunt doar excitaţi de noutate, de prospeţimea momentului şi îşi testează într-un spaţiu *safe* – fără trecut, fără defecte, fără responsabilităţi – capacitatea de-a te domina prin seducţie.

Oamenii începuturilor explozive n-au niciodată planuri pe termen lung, deşi adoră vorbele mari şi declaraţiile sforăitoare, tocmai pentru că forma de sociopatie de care suferă nu le dă voie să perceapă înţelesul profund al unor expresii. Pentru ei, sunt doar excelente figuri de stil. Ei nu ştiu şi nu vor să fie cantonaţi în realitatea concretă, ci se îmbată cu dulceaţa primelor schimburi de replici, le place în anticamera unde fiecare îşi pune o mască a perfecţiunii, îşi alege cu grijă vorbele, faptele şi principiile cu care să se mândrească. Nimeni nu poate nega farmecul primului sărut, primei întâlniri, primului mail, primei nopţi de dragoste, primului an de căsnicie, primelor confesiuni prieteneşti, atunci când simţi că ţi-ai găsit un suflet pereche, când vezi că aveţi aceleaşi gusturi (că deocamdată numai pe cele comune vi le-aţi împărtăşit), când ţi se spune ce vrei să auzi, iar tu comunici, la rândul tău, numai ce-i frumos şi tandru de comunicat.

Dar ce te faci când timpul trece şi măştile, inevitabil, cad? Când observi că prietenul drag se-ntâmplă să aibă toane şi gusturi diferite de ale tale, că iubitul perfect e făcut din carne, oase, defecte şi trecut, că aliatul de business are şi el orgolii, interese, scăpări, ca orice om? Acea clipă este piatra de încercare, de maturizare a interacţiunii umane, momentul în care stingi focul de paie şi începi să construieşti cu adevărat, deşi lucrurile evoluează la parametri realişti şi nu mai e nimic idilic, aşa cum ţi-a plăcut să crezi la început.

Dar oamenii începuturilor nu suportă să construiască, trecerea timpului îi nemulţumeşte progresiv, mâine n-ai cum să fii altfel în ochii lor, decât mai prost ca azi. Lor le place butaforia, se îmbată cu iluzia perfecţiunii – a lor sau a celorlalţi – şi nu acceptă proba timpului, care ar demonta, în mod firesc, această iluzie şi ar cere cărămizi noi în schimb, eforturi proaspete

pentru a duce mai departe, printre hăţişurile vieţii reale, ceea ce s-a născut cu aură de basm.

Oamenii începuturilor adună multe cadavre în pod, dar nu vor fi niciodată de vină pentru poveştile care au murit înainte de a se naşte cu adevărat. Femeile-ţi vor spune că toţi bărbaţii (mulţi!) pe care ele i-au iubit nebuneşte le-au trădat, le-au minţit, le-au dezamăgit. Bărbaţii vor afirma, fără jenă, şi după a o suta iubită lăsată cu ochii-n soare, că-şi caută încă sufletul pereche, dar, vai, niciun suflet de femeie nu se califică (trupurile însă, toate, da). Patronii te vor convinge că au avut ghinionul să dea numai peste angajaţi proşti şi leneşi, că toţi oamenii pe care i-au angajat doar ca să aibă pe cine da afară n-au fost buni, de fapt, de nimic – de-aia sunt ei blestemaţi sărăcuţii, să caute alţii şi alţii… Că aşa e ţara asta, plină de oameni cărora nu le place munca, iar ei sunt buni, şi naivi, şi, vai, nu se pricep să recruteze personal…

O relaţie cu un om al începuturilor se va degrada rapid, când normal, din punctul tău de vedere, ar fi fost să evolueze, să se dezvolte. Un om al începuturilor e veşnic nemulţumit de toţi şi de toate, se plictiseşte repede şi te lasă baltă fără menajamente, precum îşi abandonează un căţel jucăria după ce o smotoceşte cu patos. Iar dacă relaţia prinde totuşi o crustă de vechime, va fi numai pentru că tu te-ai străduit din răsputeri s-o întreţii, negând evidenţele şi făcând mii de compromisuri şi concesii pentru a aţâţa interesul potăii plictisite.

Am prins teamă de începuturi, pentru că eu le percep ca pe o responsabilitate de a continua, de a progresa, de a conduce lucrurile către un nivel superior. Nu le văd ca pe nişte buchete de duioşii ieftine, ca pe nişte focuri de artificii pe care să le uit imediat ce am văzut alte flăcări în zare. Cumva, eu am o fantezie absurdă de a scăpa de începuturile înşelătoare ale oricărui tip de relaţie şi de a mă trezi, ca dintr-o comă, direct în mijlocul acţiunii, unde ştiu că am trecut de nisipurile mişcătoare şi a rămas doar pământ solid, pe care pot păşi fără teamă, cu încredere în ziua ce va veni.

Dar e o utopie, fără începuturi nu se poate, nu putem sări direct la cuprins şi uneori nu putem evita, oricât ne-am strădui, sfârşitul. Însă putem

învăţa să nu ne mai punem sufletul pe orice tavă sclipitoare, să-i detectăm din vreme pe carismaticii artizani ai eternităţilor fără viitor, să ne ferim de maligna nestatornicie a veşnicilor căutători care nu vor, cu niciun chip, să găsească.

În spatele perfecţiunii

Toată viaţa mi-am făcut probleme crezând că cei din jurul meu îmi sunt mai presus, din varii puncte de vedere. Dincolo de absurdul acestei mărturisiri (pentru că e natural ca mulţi dintre cei din preajmă să se dovedească a ne fi, prin ceva, superiori), vreau să se înţeleagă că unele situaţii în care mi-am creat, deliberat, complexe de inferioritate s-au dovedit a fi false. Sau, cel puţin, piedestalurile pe care i-am aşezat pe unii dintre cei cu care mi s-a intersectat destinul s-au năruit la scurt timp după ce le-am scanat, atât cu privirea, cât şi cu sufletul, dedesubturile, culcuşul sau manifestările ferite de ochii publici. Şi mă refer aici la o paletă largă de situaţii, de la simple dezamăgiri ce privesc aspecte superficiale ale vieţii până la altele de profunzimi cu mult mai dureroase. Prin acest text, nu vreau să judec pe nimeni (deşi, câteodată, în vârtejul confruntărilor, am făcut-o), vreau doar să constat cum deseori am avut tendinţa de a exagera anumite calităţi (dovedite, desigur) ale unor oameni, exacerbându-le, extrapolându-le, cumva, în zone în care-şi pierdeau forţa şi rostul, atât de puternic penetrante părându-mi la prima vedere.

Cel mai simplu exemplu care îmi vine în minte este legat de o fostă colegă de facultate. Am remarcat-o din prima zi în care am păşit în curtea instituţiei (nici nu ştiam, pe atunci, că-mi va fi chiar colegă de grupă). Era şi dificil să n-o remarci. Absolut superbă, dar nu genul acela de *femme fatale* după care se dau bărbaţii în vânt (deşi fata a făcut, de-a lungul celor cinci ani de studiu, cohorte de victime), ci mai mult pe stilul frumuseţilor ce apar în Vogue: ochi migdalaţi, ten de porţelan, chip armonios încadrat de o tunsoare carré perfectă. Rafinată, în sensul cel mai „parizian“ cu putinţă. În

plus, îmbrăcată după tendinţe pe care numai o împătimită a modei le putea adopta, la acea vreme, cu atâta naturaleţe. Avangardistă, fără a fi ostentativă. Curată. Deloc vulgară. (Eu n-am aflat ce formă are fundul fetei ăsteia decât acasă la ea, într-o vară, când se plimba, prin dormitor, în chiloţi). Acesta fiind ambalajul (de excepţie), nici conţinutul nu s-a dovedit a fi mai prejos: inteligenţă peste medie, sete de literatură (căci mereu făceam schimb de romane), maniere impecabile.

Dar, pentru că am amintit, ceva mai sus, de casa ei, şocul pe care l-am avut când am vizitat-o întâia oară a fost pe măsura fascinaţiei iniţiale. Cunoscusem prinţesa şi ardeam de nerăbdare să-i vizitez castelul. Era un apartament obişnuit, dintr-un cartier obişnuit, dar nu asta m-a frapat, ci interiorul lui. În loc de palat, am găsit o cocină şi, credeţi-mă, cuvântul nu e deloc dur. Ea venise de câteva ori la mine şi-mi amintesc cât de stânjenită eram de locuinţa mea modestă, ce grijă aveam să nu se observe vreun fir de praf uitat pe mobilă, ce ruşinată mă simţeam de fotoliile mele cam roase de vreme (şi de mâţă). Pe lângă ce am văzut la ea, apartamentul meu părea luxos. Şi nu mă refer la stil sau la valoarea mobilierului. Acea făptură splendidă locuia într-o mizerie de nedescris şi un miros infernal. Stratul de praf de pe mobila din casă avea grosimi măsurabile cu şublerul. La intrare, te izbea o mireasmă grea de pantofi masculini, pantofi în care se zăreau îndesate şosetele purtate peste zi. La ea în cameră, patul, nefăcut, era aproape îngropat sub un morman de haine superbe şi, în mod miraculos, curate. Chiloţi înşiraţi peste tot. Farduri Dior şi Clinique, la fel. Sticluţe de parfum scump presărate printre cărţi prăfuite. După şocul iniţial, furată de conversaţie, mă mai obişnuisem cu decorul şi chiar mi se părea că mixul de lux şi derizoriu are un aer boem. Însă calvarul a continuat în bucătărie, unde am fost invitată la o cafea şi o prăjitură. Pe faianţa murdară mişunau gândaci roşii. Colega mea a scos din frigider tava cu bunătăţi, dar, ghinionul meu, am observat cum unul dintre gândaci decedase pe o pătrăţică de plăcintă, copleşit probabil de frig şi îmbuibare. „Nu-i nimic, a spus ea graţios, îl dăm la o parte şi mâncăm din partea cealaltă a tăvii.“ De parcă

insecta n-ar fi putut inspecta, conştiincioasă, întreg teritoriul înainte de a-şi da obştescul sfârşit.

Cazul descris mai sus, deşi prezentat pe larg, nu a fost, pentru mine, de mare importanţă. Am continuat să-mi admir colega la fel de mult, pentru frumuseţe şi alura ei nobilă. (Numai că am refuzat categoric să mai mănânc prăjituri de la ea, motivând cure de slabire interminabile.) M-au durut mai mult, de-a lungul timpului, alte tipuri de dezamăgiri. Sau, dacă nu m-au durut, m-au întristat, m-au revoltat, m-au contrariat şi m-am întrebat, de fiecare dată, cu naivitate: „Cum e posibil?“ Iar multe dintre cazuri vin din istorie, din literatură, din artă, din presă, sunt arhicunoscute şi măcar exemplul lor ar fi trebuit să mă înveţe, şi în viaţa mea personală, că cei în faţa cărora te închini sau te minunezi sunt tot oameni, adesea trist de imperfecţi. Din decenţă şi din respect pentru darurile preţioase pe care ei le-au dat lumii, nu voi da nume, dar pe multe le ştiţi. Scriitori pe care, citindu-le capodoperele ce mustesc de talent, înţelesuri profunde şi pilde înţelepte, i-ai crede deasupra oricăror manifestări greşite, afli apoi, parcurgându-le biografiile, că şi-au irosit existenţa în vicii dintre cele mai banale, alegeri politice reprobabile sau frământări sufleteşti care i-au împins la suicid. Poeţi celebri, ale căror superbe versuri de dragoste, de dor, de sfâşiere te-ar duce cu gândul şi cu o minimă logică a imaginaţiei către prezenţe serafice, spirite însingurate, suflete calde, îşi plimbă talentul uriaş în trupuri hulpave, au apariţii mondene caraghioase şi apucături social-oportuniste. Cântăreţi cu voci de înger, instrumentişti cu har, virtuozi ai penelului şi-au măcinat viaţa de zi cu zi prin obsesii, porniri violente, handicapuri emoţionale.

Intelectuali rafinaţi, guru de presă, războinici ai metaforelor care, în editoriale răscolitoare, etalează abisurile unei gândiri fără cusur, descoperi că-şi gestionează cu infantilitate şi ipocrizie propriile existenţe, ascund un trecut frivol, au ambiţii mărunte, iubiri banale sau îşi vând talentul pentru câte-o şpagă meschină.Acestea sunt doar câteva exemple dintre cele trăite şi auzite de mine. Repet, nu cred şi nu vreau să cred că abisul ce se cască uneori între esenţă şi aparenţă ştirbeşte, întrucâtva, valoarea notorietăţii lor, pe drept câştigate. Şi este de netăgăduit generozitatea cu care ne luminează

vieţile şi ne ating destinele aceste spirite luminate, geniile ce se nasc o dată la sute de ani sau, în general, oamenii care sparg, prin ceva ieşit din comun, crusta mediocrităţii. Dar poate, pe undeva, realitatea ne trimite semnale că ar fi mai bine să ne lăsăm idolii pe soclul pe care i-a aşezat câte un dar divin şi să nu le scormonim în vieţi, să nu încercăm să-i cunoaştem îndeaproape, oricât de mult ne-am dori. Paradoxal, aşa le vom accepta mai uşor latura pământeană, aşa ne vom lăsa, perpetuu, inspiraţi de izbânzile lor, aşa îi vom putea iubi fără limite.

Impresii

Născută pe 2 iunie

Am admirat-o întotdeauna pe Teo Trandafir, am fost telespectatoare fidelă a tuturor emisiunilor cărora le-a fost vedetă, iar de când am aflat că ne-am născut în aceeaşi zi, deşi la diferenţă de câţiva ani, am început s-o urmăresc cu ochi şi mai iscoditori, încercând să aflu în ce măsură semănăm la fire şi la felul de-a interacţiona cu lumea, cât de surori ar putea fi destinele noastre atât de diferite, în aparenţă, dar care împart aceeaşi zi aniversară. Iar acum, de când e grav bolnavă şi toţi vorbesc, mai mult sau mai puţin prietenos, pe seama ei, realizez cât de mult şi de trist m-am regăsit, de-a lungul timpului, în suişurile, dar mai ales în coborâşurile vieţii unui om pentru care nimic bun nu pare să fi venit de-a gata.

M-am identificat mereu – păstrând proporţiile valorii şi ale notorietăţii, bineînţeles – cu parcursul ei profesional ezitant, cu ascensiunile ei năvalnice şi căderile dureroase, soldate cu oprobriu, compătimiri, sprâncene sceptic ridicate şi, în cele din urmă, cu uitare, deşi a sfinţit fiecare loc în care a muncit, a salvat peste tot ratinguri în cădere liberă, i-a îmbogăţit pe toţi patronii de televiziuni cu publicitatea căpătată de pe urma celebrităţii ei, a trudit ca o nebună să se ridice deasupra pipiţelor cu doi neuroni, care câştigau mult mai facil joburi, faimă şi bani în televiziuni.

Am empatizat mereu cu felul ei schimbător de a fi, cu umorul ei fin, cu tristeţea ei adâncă, mascată destul de prost printr-o autoironie scrijelitoare, cu neputinţa ei de a-şi găsi liniştea şi de a prinde cheag într-un serviciu, într-o iubire, într-o dulce şi ferice rutină. Tot la fel de abitir m-am recunoscut şi în aspectele mai puţin nobile ale personalităţii ei, în felul uneori răutăcios

de a reacţiona, în capacitatea de a face compromisuri şi rabat la propriul sistem de valori, pentru a fi acceptată mai uşor sau remunerată mai generos.

Însă, dacă e să mă gândesc cu mintea de azi, nu cu cea cu care îi judecam şi-mi judecam odinioară slăbiciunile, la câtă făţărnicie şi falsă moralitate am întâlnit în mass media, să-ţi păstrezi verticalitatea e dificil şi e relativ, adică poţi avea marea surpriză să descoperi că Adi Minune e mai cinstit şi mai onest şi poţi pune mai multă bază pe discursul lui stângaci, agramat, decât pe cel al vreunui intelectual versat, care dă bine ca model cultural, dar minte de îngheaţă apele – în cuvinte excelent alese, desigur.

Drept să spun, Teo mi s-a părut întotdeauna un om profund lipsit de noroc, ca şi mine. Un nenoroc tradus nu neapărat prin lipsuri, eşecuri sau mari drame, ci prin felul greoi şi instabil în care am obţinut, fiecare pe felia ei de destin, cele câteva lucruri bune care s-au perindat prin viaţa noastră: prieteni devotaţi, salarii uneori dolofane, obiecte visate, concedii aşteptate. Nimic n-a venit firesc în viaţă pentru mine, şi cred că nici pentru ea, nimic n-a curs lin, nimic n-a durat o cât de mică veşnicie şi pentru tot ce am obţinut doar ca să ne scape ulterior printre degete parcă a trebuit să depunem mult mai mult efort decât au depus alţii, să vărsăm mai multe lacrimi, să ne luăm mai multe ţepe, să facem mai aprige demonstraţii ale competenţelor noastre. Teo pare că a eşuat, în comparaţie cu Esca, de exemplu, şi cu viaţa perfectă a acesteia – zâmbet perfect, bărbat perfect, copii perfecţi, carieră perfectă, salariu perfect –, deşi ca IQ, talent, valoare jurnalistică şi farmec personal Teo mi se pare cu zece clase peste eterna vedetă a ştirilor de la Pro TV.

Păstrând, repet, proporţiile, nu pot să nu mă gândesc la mine, cum m-am simţit mereu un outsider, în toate lumile în care am încercat să-mi găsesc un loc călduţ, numai al meu: prea romantică şi contemplativă pentru pragmatismul celor cu care interacţionam cât am lucrat ca ingineră şi niciodată suficient de şlefuită, de cultă, de corectă gramatical, de sofisticată intelectual pentru fiţele din lumea presei, deşi mă luptam ca o nebună să-mi dovedesc talentul, să scriu mai frumos şi mai româneşte decât mulţi dintre jurnaliştii cu patalama, să-mi depăşesc umilele-mi limite de absolventă a

unei şcoli tehnice, să învăţ şi să fac de toate (inclusiv să spăl pe jos), ca să mă simt egala unora de la care, etic vorbind, n-am avut mai nimic de învăţat.

Revenind la Teo, i-am urmărit de-a lungul anilor şi viaţa personală, încercând să detectez în ce măsură avem destine surori, însă m-am lovit mereu – ca simplu telespectator, căci, altfel, n-am cunoscut-o personal – de o discreţie pahidermică. Ştiu că a fost măritată demult, când abia ieşise din adolescenţă, ştiu că nu s-a mai măritat niciodată, iar cât timp faima ei atinsese cote maxime, lumea vorbea de un singur iubit, ferit cu încăpăţânare de ochii presei, un bărbat pentru care a slăbit multele şi celebrele zeci de kilograme şi alături de care o creşte pe Maia, fetiţa ei înfiată.

Eu, la rându-mi, mă pot lăuda cu lungi perioade de singurătate, cu lupte aprige împotriva complexelor care mă măcinau, cu faptul că nu m-am priceput să înşir relaţii, să clădesc căsnicii, să fac copii, iar până la venerabila vârstă de 37 de ani, am bifat doar cinci parteneri de aşternut – o cifră incredibil de mică, credeţi-mă, pe care a trebuit s-o recunosc mereu cu sfială, ca pe un fel de virginitate târzie, ca pe o boală ruşinoasă, cât timp m-am învârtit prin lumea artiştilor care schimbă marile iubiri ca pe ciorapi, prin ţara romanticelor rele de muscă.

Mai multe n-au răzbătut către public despre Teo, nici nu ştiu câte informaţii sunt, în cele mai fine detalii, adevărate, însă, per total, am putut contura, cu ochii minţii, un om în a cărui conduită sufletească m-am regăsit – un fel de-a fi în mare măsură introvertit, în ciuda exuberanţei afişate, un spirit atât de nelalocul lui în universul media, unde toţi îşi pun poalele-n cap şi ne pun constant la curent cu plăcerile, cu iubirile, cu divorţurile, cu fericirile şi, mai ales, cu nefericirile lor.

În afară de Teo (şi de Mugur Mihăescu, de la Vacanţa Mare – un alt destin cam zbuciumat), mai ştiu un singur Geamăn născut tot pe 2 iunie, ca şi mine. Nu este celebră, îmi este prietenă bună şi despre ea pot afirma cu siguranţă că n-a avut o viaţă uşoară, că şi-a pierdut ambii părinţi, că s-a zbătut mereu să-şi depăşească condiţia, că a luptat din răsputeri cu destinul pentru tot ceea ce s-a întâmplat s-o fericească vreodată. În plus, de aproape

zece ani de când o cunosc, se chinuie să-şi păstreze dreptul de a munci aici şi să capete cetăţenie română – căci e ucraineancă la origini. Iar ţara asta de rahat i-a pus numai beţe în roate, a plimbat-o pe drumuri lungi după tot felul de aprobări şi de hârtii şi tot fără niciun rezultat, deşi statul român condus de retardaţi ar fi trebuit să fie mândru că o fată frumoasă şi deşteaptă precum prietena mea a ales să trăiască, definitiv, în România.

Totuşi, după ani de lacrimi şi compromisuri, după zeci de întâlniri în care ne-am confesat una alteia şi ne-am comparat vieţile, încercând să găsim răspunsuri întrebărilor noastre comune, am veşti minunate din partea ei: a scos o nouă carte de poveşti pentru copii (ea e o foarte talentată scriitoare de limbă ucraineană), iar la vară se mărită, şi-a găsit, în sfârşit, liniştea şi dragostea. Aceste frumoase răsturnări de destin îmi dau şi mie, sora ei de zi de naştere, speranţa că totul se poate schimba în bine, că blestemul zilei de 2 iunie nu există, de fapt, că avem şi noi rezervat, pe undeva, printr-un colţ de horoscop, dreptul nostru la fericire.

Raţiune sau simţire?

Toate îndemnurile romantice de *life coaching* sfidează pragmatismul şi te ispitesc să pleci urechea către atotştiutoarea intuiţie, te îmbie să iei deciziile de viaţă cu inima, nu cu mintea cea nesuferită şi cârcotaşă. Pentru că, vezi Doamne, motoraşul roşiatic şi aparent neobosit ştie el ce-i mai bine pentru tine, deţine secretul împlinirilor de moment, dar şi al fericirilor pe termen lung.

Înţelepciunea cumpătării bazate pe valori palpabile ori pe statistica sorţilor realiste de izbândă e aruncată la coş de clişeul prin care ni s-a băgat în cap că o alba-neagra sentimentală e de preferat argumentelor rigide, concrete. Să fii calculat, cu picioarele pe pământ şi cu capul bine înfipt între umeri este astăzi un defect. Azi, dacă nu pluteşti pe norişori, dacă nu levitezi de sentimentalism (uneori foarte ieftin), dacă nu te crezi mai poet decât Nichita şi nu contracarezi elocinţa unei opinii cu vreun catren

dulceag, scris de tine sau mai bine de alţii, eşti luat drept un om obtuz, un gibon care nu e-n stare să descifreze adevăratele înţelesuri ale vieţii. Azi, inima e la putere, şi cu bătăile ei frumos ritmate trebuie să te împăunezi în stânga şi-n dreapta, dă bine să te-arăţi lumii gingaş, sensibil, fragil, emoţionat. Chiar dacă nu eşti.

Aplecată din născare spre introspecţie, cu o vocaţie a tristeţii cu şi fără motiv, am îmbrăţişat bucuroasă trendul, nu doar în aparenţă, de amorul artei, ci din convingere, până la sânge. M-am lăsat mai mereu ghidată de repere sufleteşti, am crezut orbeşte în iubire şi-n legendara ei putere de-a dărâma munţi.

Dar inima mea nu ţine cu mine, vorba cântecului… Şi, de câte ori am ales cu inima, am ales prost, păgubos, în detrimentul confortului meu sufletesc. Nici în chestiunile mai prozaice flerul nu prea mă ajută: dacă-mi cumpăr pantofi roşii, acasă îmi dau seama că i-aş fi vrut verzi, între două petreceri de sâmbătă seara nimeresc la cea mai plictisitoare, între autobuz şi tramvai îl aştept mereu pe cel care nu vine, plec la ştrand când începe ploaia şi stau închisă-n casă când soarele domneşte, nestingherit, sus pe cer.

Se spune că, atunci când te confrunţi cu o dilemă – adică mai tot timpul –, e bine să scoţi o foaie de hârtie şi un creion şi să încropeşti un tabel cu două coloane. În prima coloană, înşiri argumentele pro unei decizii, iar în coloana a doua, pe cele contra. Şi unde aduni mai multe rânduri înnegrite, acolo sălăşluieşte adevărul tău, într-acolo trebuie să te îndrepţi, acea decizie va fi cea fericită.Am mâzgălit, de-a lungul timpul, urmând această simplă şi logică regulă, tone de hârtii, le-am umplut de tabele şi tabelaşe conştiincios completate şi am sfârşit aproape de fiecare dată alegând coloana cea mai golaşă, în care trona câte-un gând ce nu-mi dădea pace, a cărui dulce apăsare nu mă putea face să-l ignor. Iar inima mea îl alegea pe acela, o durea-n atrii şi ventricule de toate argumentele logice înşirate în coloana raţiunii. Iar apoi ajungea s-o doară de-adevăratelea, fiecare celulă, că uite aşa am ajuns să fac EKG-uri la 30 de ani, să plâng după idioţi, să urmez orbeşte lupi frumos îmbrăcaţi în blană de oaie, să-mi falimentez sufletul şi contul construind castele de nisip, să fiu alungată de oameni pe care i-am

iubit necondiţionat, să aleg dintre două joburi pe cel mai fără de viitor. Simţiri neprietenoase cu mine m-au îndemnat s-o rup la fugă în situaţii în care înţelept ar fi fost să rămân şi tot ele m-au ţintuit în loc, tâmpă, îndrăgostită, iertătoare, răbdătoare, când toate mecanismele raţiunii beculeau insistent a pericol şi-mi zbierau să mă car dracului de-acolo.

Însă, pe cât de inaptă e intuiţia mea în a mă ghida spre drumul mai lin, pe atât e de abilă în a-mi dezvălui, ca la şah, cel puţin două, trei mişcări viitoare din vieţile celorlalţi. Am prevăzut, de-a lungul timpului, la milimetru şi la secundă, începuturi şi sfârşituri de iubiri, căsătorii şi divorţuri, angajări şi concedieri, măriri şi căderi ale celor din jurul meu. Când nicio adiere nu prevestea furtună în viaţa cuiva, eu am fost în stare să văd norii negri de la orizont. Iar când vreun prieten mi-a mărturisit că e la pământ, că nu mai vede rezolvarea vreunui aspect viciat din viaţa sa, eu i-am întrezărit viitorul cu soare şi i-am spus să nu mai plângă, că totul va fi bine. Şi a fost.

Oare toţi deţinem arta de a ne servi cu folos de intuiţie, de inexplicabilele prime impulsuri sufleteşti sau şi ăsta e un talent rezervat celor aleşi? La cantitatea imensă de (auto)amăgire pe care o văd în jurul meu, înclin să cred în ultima variantă. Şi totuşi aruncarea în valuri fără frică de eşec sau de înec ne umanizează, ne înalţă spiritual, credinţa nesupusă evidenţelor matematice şi ştiinţifice e doar baza cam tuturor pornirilor religioase…

Totuşi, până unde să mergi cu dorul şi cu flerul şi de la ce punct încolo e bine să spui gata, stop, trebuie să gândesc cu toţi neuronii, să analizez la rece situaţia, să deschid larg ochii împăienjeniţi de poezie şi să iau decizia corectă pentru viaţa mea? Cred că de la punctul în care conştientizezi, amar, că împăratul e gol, că adevărul tău nu e şi adevărul celorlalţi, că fericirea ta e în cu totul altă parte.

De ce nu-mi găsesc pe cineva

«Dacă vrei să-ţi găseşti pe cineva, trebuie să te arăţi disponibilă!» este sfatul, cumplit de enervant, pe care mi-l oferă mulţi dintre cei care, invitaţi sau nu, îşi dau cu părerea despre singurătăţile mele longevive sau despre evidenta mea stare civilă. Adică ce aş putea să fac diferit de a trăi firesc, cum aş putea să vieţuiesc mai altfel, mai în spiritul acestui îndemn? Acum, eu mă prefac că nu ştiu răspunsul, pentru că, din păcate, nu mi-e străin deloc: ca să-ţi găseşti pe cineva, trebuie să umbli de colo-colo ca un uriaş feromon ambulant, să te îmbraci decupat şi mulat, să te cocoţi pe tocuri (nu să lipăi în tenişi, ca un copil tâmpit, cum zice mama), să-ţi porţi genele întoarse, rimelate, să dai des din ele şi să te pisiceşti în prezenţa oricărui exemplar masculin care-ţi taie calea. Partea proastă e că eu urăsc când văd o femeie care procedează aşa, mi-e ruşine că aparţin speciei. Şi nu mă refer numai la varianta ieftină a tabloului, poţi da lesne un aer intelectual, poetic demersului, dar imaginea de femeie în călduri, pusă pe agăţat e nealterată.

Mi s-a întâmplat odată să mă găsesc cu o amică într-o incintă fără picior de bărbat şi amica să se manifeste, iniţial, ca un om normal. Să vorbească pe un ton la locul lui, să zâmbească discret, să asculte, cu nedisimulat interes, ce zic, să aibă mişcări fireşti şi de amplitudini moderate… până în momentul în care în cadru şi-a făcut apariţia un tip oarecare. Transfigurarea amicei a fost bruscă şi violentă: tonul vocii urca şi se piţigăia, părul începuse să-i fluture lasciv printre degete, obrajii să-i roşească. Se frichinea pe scaun, cu o mişcare abilă îşi adâncise decolteul, iar gesturile îi deveniseră ample şi teatrale. Eu avem impresia că vorbesc ca televizorul şi că sunt în plus în peisaj, ca o femeie de serviciu rătăcită pe platourile de la Sex and the City. De multe ori, strategia de împerechere a amicei mele dă roade şi sărmana se mai pricopseşte cu câte un partener de acuplare ocazională. Câteodată, o invidiez pentru reprezentaţiile erotico-artistice pe care le oferă când nici nu te aştepţi, dar, când judec la rece, tot penibilă mi se pare atitudinea şi de neimitat.

Cunosc foarte bine rezultatul ultimelor 100 de recensăminte, ştiu că suntem mai multe decât ei pe planetă. Ştiu că trebuie să ne luptăm câteodată absurd, chiar şi între noi, pentru trofee deloc pe măsura războaielor

crâncene în care sacrificăm şi demnitate, şi bun-simţ, numai pentru a scăpa de stigmatul de femeie singură.

Bărbaţii din ziua azi – şi nu mi-e teamă de generalizare, excepţiile-s prea rare – n-au moştenit nimic din tactul, răbdarea, căldura şi spiritul de cavaler ale bunicilor lor. Mitul bărbatului vânător a rămas doar un mit, Casanova secolului 21 nu aleargă cu limba scoasă după dame, ci alege dintr-un cârd de muieri excitate şi disponibile. În ziua de azi, dacă nu te culci cu el la prima întâlnire, gata, adio, până a doua zi, găseşte pe alta fără atâtea fiţe de pension. Iar dacă te culci cu el, ce dacă? Nu-l obligă cu nimic, oricum emanciparea ta cu greu câştigată te opreşte de la a mai avea pretenţii matrimoniale sau de orice fel după consumarea la aşternut a exaltării amoroase. Dacă te mai sună a doua zi (fie şi numai pentru că şi-a uitat verigheta pe noptieră), mulţumeşti cerului pentru darul divin.

Bărbaţii din ziua de azi nu mai fac complimente, aşteaptă să le faci tu lor. Nu mai fac curte, nu te mai invită la suc, n-ar recunoaşte nici sub tortură că-i chinuie gândul la vreo femeie, poate şi pentru că nu prea-i mai chinuie. Nu mai pescuiesc organizat, pe cineva anume, ci braconează la nimereală, că sigur pică ceva.

Bărbaţii din ziua de azi fac glume de autobază cu colegele de serviciu, apropouri de neam prost, invitaţii fără perdea – şi mă refer în special la bărbaţii români, căci legea hărţuirii sexuale în America e foarte drastică şi le mai domoleşte ălora pornirile babuine.

Şi, puteţi să vă supăraţi pe mine, dar e şi vina femeilor că sunt tolerante, dulci, sentimentale, când gorila din faţa lor ar merita nu un pupic împăciuitor, ci o smetie peste ochi. E atât de acută frica de singurătate, atât de tăioasă nevoia de avea pereche de revelion şi atât de copleşitoare ruşinea de a recunoaşte că n-ai mai făcut sex de un an, încât să accepţi ca orice mârlan să-ţi populeze cealaltă jumătate de pat? Iar în România, putregaiul vine din (lipsa de) educaţie, sunt prea multe mame de băieţi care-şi cocoloşesc exagerat progeniturile şi le învaţă de mici că nicio duduie nu-i destul de grozavă pentru nasul şi penisul lor. De-aia se ajunge atât de des la

realităţi sociale cel puţin bizare: bărbaţi care-şi venerează mamele, dar îşi snopesc din bătaie nevestele.

Imaginea aceea atât de boemă, clişeul în care un grup de gentlemani pedanţi se reped, simultan, să aprindă ţigara unei dame au fost înlocuite, în zilele noastre, cu tabloul în care un Bundy mofluz, revărsat pe o canapea, e înconjurat de tipe care mai de care mai grăbite să-i aducă berea la nas. Aş fi vrut să evit latura estetică, dependentă, în cazul fiecăruia dintre noi, de metabolism şi bagajul genetic, dar, când individul are 150 de kile în viu, însă pe tine te vrea musai tânără, suplă, dornică şi docilă, parcă nu prea pot să ignor ridicolul situaţiei.

Nu mulţumesc, eu nu (mai) vreau să joc în filmul ăsta. Am făcut, recunosc, destule compromisuri la viaţa mea, m-am umilit deseori ca să capăt ce nici nu voiam, de fapt, dar din fericire am trăit şi câteva iubiri frumoase, curate, pe care nu vreau să le mai pângăresc cu nimic. Cu riscul de a părea îngâmfată, nesuferită, frigidă, mărturisesc că-s pregătită să mai ţin de urât, cât va mai fi nevoie, singurătăţii mele încăpăţânate. Până apare El, cel pe care-l voi alege cu tot sufletul, cel care va şti, la rându-i, să mă aleagă fără ca eu să recurg la ritualuri primitive, disperate, de împerechere. Până va veni El, cel pe care-l voi iubi firesc, complet, definitiv, fără duioşii potenţate doar de un imbold păgubos de a intra în rândul lumii. Căci, vorba unei bune prietene, deja e prea târziu să mă mai grăbesc.

Femeia ventuză (sau cum n-am de gând să devin)

Când merg cu metroul casc gura, că altă treabă n-am, la cuplurile ce mi se perindă sub priviri. Şi nu-mi fac deloc o impresie grozavă, dimpotrivă, chiar mă stânjenesc cele în care dama îşi drăgăleşte de zor masculul din dotare, îl mângâie pe umeri, îl gâdilă pe burtă, se joacă-n părul lui, se unduieşte plină de dorinţă, iar acesta o priveşte apatic, plictisit, cu mâinile atârnându-i flasc pe lângă corp, nedornice de vreun gest tandru. Cu atât mai

grotesc mi se pare că acest spectacol umilitor (pentru ea) se desfăşoară în public.

Am mai spus şi în textul anterior – şi sunt pregătită să-mi iau înjurături – că nu suport mironosiţele, pisicitele, mieroasele, mi se par jalnice femeile care-şi adâncesc decolteul, şi-şi răvăşesc cârlionţii, şi nu te mai poţi înţelege cu ele imediat ce-n incintă pătrunde un penis îmbrăcat. Mi-e milă de amărâtele care fac copii, scandaluri, liposucţii numai pentru a mai scoate oleacă din ţâţâni calma indiferenţă a omului ce dă semne că le-ar cam mătura din viaţa lui. Sper sa nu ajung niciodată aşa, dar ştii cum se spune, *never say never*…

Mă uit în jur şi nu mai văd bărbaţi cu-adevărat îndrăgostiţi, mistuiţi de pasiune pentru vreo cosânzeană, dar, în schimb, e plin ochi de muieri moarte-coapte după câte un „lasă-mă să te las“. Şi nu mai prididesc săracele cu tertipurile, cu sms-urile trimise „din greşeală“, cu mailurile siropoase, în interes, vezi Doamne, de business, doar-doar le-or cădea în plasă indivizi vădit neinteresaţi de existenţa lor. Şi mi se pare degradant să tragi de un bărbat care, dacă te-ar plăcea măcar cât negru sub unghie, ar găsi resurse – crede-mă pe cuvânt! – ca să-şi etaleze interesul.

De câte ori asist la câte-o scenă de-asta penibilă, de telenovelă, îmi amintesc de filmul He’s Just Not That Into You, unde scenarişti ăia bat multă monedă, zgomotos, dar şi cu umor, pe nişte realităţi universal valabile, care înamoratelor fără minte şi fără speranţă nu vor şi pace să le intre în cap. Dacă un bărbat nu te sună – după o zi, după două, după zece – de la acuplarea voastră întâmplătoare, înseamnă că nu vrea să te sune. Punct. Nu-i ocupat, nu i-e jenă, nu i-a murit pisica şi sunt şanse infime să fi murit chiar el. Pur şi simplu nu te vrea în viaţa lui. Bineînţeles, s-ar putea să-l „cucereşti“ până la urmă, după ce-l apelezi de pe fix, ca să-l prinzi în capcană şi să-ţi răspundă în sfârşit la telefon, după ce-i bombardezi Inbox-ul cu sute de mailuri kilometrice, după ce-l ridici în slăvi ca pe un zeu, gâdilându-i irezistibil orgoliul sau după ce-i oferi încă o partidă suculentă (sau două, sau zece) de sex. Tipul va ceda, cel mai probabil, avalanşei de avansuri, va obosi să opună rezistenţă şi va admite, într-un fericit final, că

eşti o fată de ispravă. Apoi, se va ghemui în culcuşul cald al dragostei tale, îţi va vârî poate şi-o şaibă aurită pe inelar şi, da, va sfârşi iubindu-te – aşa cum iubeşti un căţel ce ştii că-i mereu acolo, lângă tine, dând fericit din coadă.

Eu cred – ba nu, sunt sigură – că un bărbat care te vrea cu adevărat e ca un uragan: persuasiv, obraznic, tenace. Nu cred în sfiala virginală a indivizilor de sex opus mie, nu înghit poveştile în care tipul se simte prea timorat în preajma damei care i-a căzut cu tronc, încât trebuie să preia ea frâiele, nu mă pot obişnui cu îndemnul atât de la modă în zilele noastre: „Caută-ţi pe unu' şi FĂ-L să fie cu tine". Există pe lumea asta şi pămpălăi, e adevărat (categorie care nu mă interesează), dar majoritatea bărbaţilor amorezaţi sau măcar zgândăriţi din punct de vedere sexual au jar în tălpi şi prin alte locuri. Un bărbat căruia i s-a pus pata pe-o tipă zărită-n treacăt va face pe dracu-n patru să facă rost de numărul ei de telefon. Şi va reuşi. Ori poate mă înşel şi li s-a atrofiat tuturor masculinitatea din cauza inflaţiei de dudui în călduri.

„De-aia nu te măriţi, că nu faci bezele niciunui bărbat. Arată-te şi tu mai disponibilă!" Ei, dacă de-aia nu mă mărit, atunci nemăritată să rămân! Am pretenţia exagerată să văd măcar un infim semn de interes înainte de a ridica coada şi nu-mi place să fac primul pas – primii o sută de libidinoşi paşi, de fapt – ca sa-l conving pe unu' să mă ţină de mână-n parc.

Contrar aparenţelor, nu-s o cinică, sunt, de fapt, o romantică irecuperabilă; cred în fina seducţie feminină, cred în frumuseţea mândră, sofisticată, care te cheamă, dar te şi ţine la distanţă, cred în conversaţia sclipitoare şi elegant ademenitoare, cred în femeia care se respectă într-atât încât să nu defileze surescitată pe sub nasul unuia care nu arată c-ar da doi bani pe ea. Cred în aşteptare, în tatonare, în triere şi (încă mai) cred în curajul masculin de a tânji după calitate şi provocare, nu după craci desfăcuţi la primul bună ziua.

E plin în juru-mi de femei care sar pe bărbaţi, iar eu nu ştiu să lupt în lupta asta, am fost educată, poate greşit, să consider că ritualul de-mperechere trebuie iniţiat de ei. Şi-n trufia asta care mă izolează de rândul

lumii, aştept pe cineva dispus să-şi bată capul, măcar preţ de o zi, cu ideea de a-mi face curte. Ştiu, „Aşteptare plăcută!“ o să-mi ziceţi. Nu-s dificil de cucerit, dar nici în numele iubirii, nici al fricii de singurătate nu-s dispusă să iau lecţii despre cum pot ieşi eficient la agăţat.

Iubiri construite sau iubiri miracol?

Cam toată lumea mă compătimeşte (mai pe faţă, mai prin bârfe care ajung la urechile mele) pentru faptul că sunt singură de multă vreme. Pentru că n-am catadic-sit – deşi nu-s o strâmbă şi nici IQ-ul meu nu-i chiar de lepădat – să-mi găsesc şi eu naibii pe cineva. Mama, cel puţin, e complet siderată, ca orice mamă care-şi vede progenitura drept cea mai cea de pe planetă şi nu înţelege de ce restul populaţiei nu sesizează minunăţia.

Însă, după cum am mai mărturisit, direct sau printre rânduri, sufletul meu n-a stat degeaba tot timpul ăsta mort în care m-am lipit de câte unii ca să fac revelionul, în care am bifat aniversări triste, în care m-am tot dus şi am dormit singură, în cortul meu de 2-3 persoane, la 2 Mai.

Am fost iubită – aş mânia pe Dumnezeu să nu recunosc. N-am putut iubi la rându-mi chiar pe toţi care m-au iubit – la faza asta, cred că deja L-am mâniat foarte tare.

Am iubit, nebuneşte sau dintr-o toană, mai mult pe cine nu m-a vrut. M-am încăpăţânat să reaprind poveşti stinse demult şi, aşa, de amorul artei, am acceptat chiar să fac amor cu oameni de care ştiu că nu m-aş fi putut îndrăgosti niciodată.

Mult timp, din cauza iubirilor neîmplinite, neîmpărtăşite, absurde, în contratimp, pe care le nutream ori le căpătam, am dat vina pe soartă sau chiar pe mama unui fost iubit de cursă lungă (aproape soţ), despre care am aflat că, în perioada în care fiu-su mă iubea şi m-ar fi luat de nevastă, ea făcuse şanţ către biserică, dar nu ca să mulţumească sfinţilor că-i făceam băiatul fericit, ci ca să-mi lege fedeleş cununiile.

Acum însă ştiu că ceea ce mă desparte de o relaţie cuminte şi sănătoasă, pe modelul celor care plămădesc căsnicii trainice, binecuvântate cu plozi, este modul în care percep iubirea. Eu n-am iubit niciodată ideea de iubire. N-am simţit niciodată o nevoie apăsătoare de a fi îndrăgostită de cineva, de oricine. Iubirea concept nu mi-a fost niciodată de ajuns, nu mi-a servit drept nucleu fierbinte care să mă apropie de oameni ca un magnet sau care să-i facă să se topească după mine.

Şi totuşi mi s-a întâmplat, în ciuda unei inimi nu foarte zburdalnice, să iubesc pe câte cineva. Şi, abia după ce am realizat că cinevaul mi-a pus stăpânire pe suflet, am spus: Ei bine, şi acum ce urmează? Iar de multe ori, n-a urmat nimic.

Acum, dacă fac bine ochii roată, observ că, pentru majoritatea celor din jurul meu, abordarea este alta, mult mai sănătoasă. Ei (îşi) spun: Ei bine, sunt singur şi nefericit, acum ce-i de făcut? Păi, ia să mă îndrăgostesc de cineva!

Astfel, cercul se închide perfect, iubirea devine un răspuns, nu o întrebare aruncată-n van. Oamenii îşi propun să iubească pe CINEVA. Oamenii fac totul pentru a se îndrăgosti. Şi care-i calea cea mai simplă? Să te îndrăgosteşti de cineva care-i îndrăgostit de tine.

Cam toate amicele mele mi-au povestit că ele se îndrăgostesc, mai tot timpul, de bărbaţii care se arată interesaţi de ele. Nevoia lor de a fi îndrăgostite este astfel satisfăcută, de pe flancul celălalt sunt bombardate numai cu lucruri, vorbe şi sentimente frumoase, deci viitorul li se arată, cel puţin o vreme, extrem de luminos.

Mie sentimentele înflăcărate ale unora nu-mi stârnesc trăiri similare. Sunt în stare să iubesc până la cer şi înapoi pe cineva căruia nici nu-i pasă că exist şi nu dau doi bani dacă vreun tip pe care nu-l plac se dă de ceasul morţii din dragoste pentru mine. Principiul acţiunii şi reacţiunii în dragoste nu mi se aplică nicicum.

Acum câţiva ani, am fost cerută în căsătorie de un bărbat pentru care nu ştiam foarte bine ce simt şi nici n-am mai apucat să ştiu. Trecutul nostru comun mă cam deruta – fusese cel mai bun prieten al unui fost iubit de-al

meu, şi, în plus, nici reputaţia lui nu-i sprijinea foarte tare avântul amoros, căci apucasem deja să-i cunosc vreo 4-5 partenere de pat şi cu niciuna nu închegase mai nimic serios.

Altfel, omul înalt, atractiv, manierat, bogat. Cu gânduri de a se stabili în State, pe vremea când începuse să-mi facă o curte asiduă, locuia într-un oraş elegant al Europei – unde urma un MBA –, iar în scurtele şi desele lui vizite în ţară, mă tot pisa la cap să fiu nevasta lui.

Începea cu o încălzire uşoară, un mail drăguţ prin care-mi spunea că vine în România şi vrea să ne vedem. Apoi, mă invita la teatru, la restaurant, la el acasă (varianta asta o refuzam mereu) şi sfârşeam prin a încinge lungi conversaţii în maşina lui, la finalul fiecărei întâlniri, înainte de a mă debarca în faţa blocului în care locuiesc.

Îmi jura că s-a schimbat, că nu mai e omul care să hoinărească din femeie în femeie şi din pat în pat. Iar eu îl credeam, chiar se schimbase, dar mă simţeam atrasă de el într-un mod straniu, care mă făcea să-mi doresc să-l revăd, însă mă obliga, totodată, să păstrez o distanţă regulamentară.

El îmi povestea mereu cum şi-a pus la cale viitorul şi cariera, cum o să-şi ia el o maşină mişto, o casă mare, un job excelent, toate astea ca parte a unui frumos şi împlinit vis american. Din idilicul peisaj imaginar nu lipsea familia pe care şi-o dorea cu ardoare – copii care să-i zburde prin căsoi şi o nevastă „cuminte, frumoasă, educată“. Ca tine, îmi tot repeta. „Pe tine te-am ales“, îmi şoptea cu glas blând şi ochi umezi, strângându-mi mâinile într-ale lui şi încercând să mă sărute de noapte bună…

În cele din urmă, l-am refuzat categoric, i-am zis să plece în America fără mine, iar toţi cei cărora le povestesc chestia asta (pentru că-mi place să mă laud cu aşa curtezan de soi, nu neg!) mă cred ori mincinoasă, ori nebună.

Poate, dacă nu mi-ar fi prezentat în detaliu tot acest vis frumos, în care parcă-mi rezervase un loc de cinste, l-aş fi putut iubi. Poate m-ar fi putut cuceri spunându-mi un banc bun sau aranjându-mi cu degetele, ca din întâmplare, o şuviţă rebelă. Poate, dacă ar fi tăcut cu stângăcie, neştiind unde să mă ducă sau ce să-mi promită, m-aş fi îndrăgostit nebuneşte de el.

Dar, aşa, mi-am dat seama că, de fapt, el nu mă iubea absolut deloc. Am realizat că pentru el sunt doar o piesă dintr-un puzzle, că numai hazardul m-a aruncat în calea planurilor lui de viitor, atât de minuţios conturate. Că în acel tablou ademenitor şi-ar fi găsit locul orice femeie „cuminte, frumoasă, educată“, aşa cum o visa el. Voia să construiască, iar eu îi eram printre cărămizile la-ndemână. „Tu nu mă iubeşti pe MINE, pur şi simplu vrei o nevastă, iar eu se-ntâmplă să corespund portretului-robot“. Aşa i-am spus şi l-am rugat să nu mă mai caute. Nu m-a mai căutat.

Nu sunt în stare să construiesc iubiri. Am încercat, dar nu-mi iese. Nu mă împăunez cu asta, nu mă înţelegeţi greşit, mi-e ciudă că sunt aşa, iar dacă handicapul s-ar rezolva chirurgical, n-aş ezita nicio secundă.

Port în mine iubiri mocnite, embrionare, pe care destinul le aprinde şi le naşte când vrea el, dacă vrea şi pentru cine i se năzare… Iar când scânteia se produce, graţie unui splendid sau blestemat accident cosmic, conştientizez că iubesc şi abia apoi încerc să ridic ceva pe fundaţia asta.

Nu sunt îndrăgostită de iubire, nu mă pot amăgi niciodată c-o simt (sau că n-o simt), n-o invoc şi nici n-o alung, nu-i poruncesc să vină sau să se ducă naibii, că aş fi tare proastă să cred că ea ascultă de mine… Însă, din când în când, nu ştiu cum sau de ce, îmi cade cu tronc câte cineva…

Iubirile mele nu-s sclipiri de stele în bradul de Crăciun, ci munţii tăcuţi şi răbdători ai pădurilor de brazi. Iubirile mele nu încununează eforturi şi scheme de viaţă, sunt cauza, nu efectul strădaniilor mele sufleteşti, sunt drumul, nu ţinta, sunt chimie, nu matematică, sunt pământul adânc, solid, viu, ciudat, din care am fost plămădită. Iubirea, pentru mine, e un semn ceresc, o întâmplare neprevăzută, o bucată de timp care stă în loc. E un miracol. Iar miracolele au prostul obicei de-a fi atât de rare…

Reţetă de supravieţuire

Aş minţi enorm să spun că sunt fericită. Dar şi că mă simt, pe de-a-ntregul, vitregită de soartă ar fi nedrept, din partea mea, să declar. De fapt,

mi-am dat seama, în interiorul meu, vieţuiesc independent diferite trăiri, aranjate pe două paliere distincte, ce interacţionează extrem de rar. Un palier este acela al sentimentelor de suprafaţă, superficiale, dacă vreţi. Sentimente ce acoperă toată gama posibilă de stări sufleteşti exhibate: suferinţă, bucurie, furie, gelozie, invidie, plăcere, dispreţ, încântare şi care or mai fi, omeneşte posibil. Palierul din interior este însă mai deloc eterogen şi cuprinde acele trăiri cu parcurs aproape cronicizat, acele dorinţe, neîmpliniri, complexe şi frustrări ce au devenit, odată cu trecerea vremii, parte din mine, pe care le-am hrănit, le-am dojenit, le-am mai dat drumul, din când în când, afară, iar apoi le-am închis în cuşti, ca pe nişte animale de casă neascultătoare. Dar n-am reuşit să mă dezic de ele şi nici ele de mine.

Aşa că, de la un timp, mi-am propus să trăiesc altfel, să nu mai fac din palierul unu de sentimente un simplu paravan care să ascundă o luptă obositoare şi inegală cu palierul doi. Soluţia este condusul cu ochii la bara din faţă, vorba lui Mircea Badea. Adică să te concentrezi la ce ai sub priviri şi să acţionezi în consecinţă, fără a judeca situaţia în perspectivă. El blama această metodă, dar mie-mi prinde bine. Eu am observat că perspectiva e cea care mă sperie şi că mă împac destul de bine cu noţiunea de prezent, înghesuită în desfăşurarea a numai 24 de ore. Am văzut că mă simt mai bine cu mine dacă trăiesc de pe o zi pe alta, dacă iau lucrurile aşa cum vin şi când vin. Muncesc, zilnic, şi încerc să mă bucur că muncesc. Vin acasă şi-mi iau doza de endorfine într-un mod pe care, până mai ieri, îl consideram ruşinos, dar acum îl declar fără sfială: ador să mă aşez în fotoliu, cu o pungă de pufuleţi în braţe, şi să vizionez un episod din serialul meu preferat.

În perioadele mele de şomerie, îmi plăcea teribil să ies cu câte o prietenă la cafea, lunea, pe la 11 dimineaţa, când toţi munceau de zor. Acum, am renunţat la această satisfacţie, dar încerc din răsputeri să o înlocuiesc cu altele, la fel de banale şi, pe cât posibil, de o frivolitate nevinovată -– cât să-mi dea acel plăcut sentiment pe care-l are o pisică atunci când se linge pe bot lângă acvariul cu peşti.

Primesc cu haz veşti care până acum mă umpleau de disperare şi am încetat să mai plâng pentru eternele lucruri neîntâmplate, dar care, credeam

eu, ar fi trebuit neapărat să mi se întâmple. Mi-am şters toate conturile făcute, de gura lumii sau a conştiinţei mele, pe site-urile de întâlniri şi amor livrat pe Messenger. Am dat de pământ cu ceasul biologic ce-mi ţăcănea, zilnic şi agasant, în cap. Mi-am propus să nu mai vreau nimic, să nu mai aştept nimic, să nu mai pretind nimic şi, mai cu seamă, să nu mai am impresia că mi se cuvine ceva. Am renunţat la toate proverbele şi zicătorile care spun să-ţi trăieşti fiecare zi ca pe ultima sau ca pe prima din viaţă, şi-mi trăiesc ziua exact aşa cum este, ca pe a treisprezecemiaosutăpatruzecişicatomaifi ea. Adică o zi obişnuită. Nu mai vreau să cred că Dumnezeu îţi dă, dar nu-ţi bagă şi-n sac sau, dacă e aşa, nu-mi mai pasă, eu am obosit să alerg toată ziua bună ziua cu un sac enorm, gol, lărgit la gură, în care să mi se arunce, când şi când, o mărgică de satisfacţie sufletească. Când o vrea El să vină cu ploconul, îl aştept, cu sacul desfăcut, dar între timp îmi văd de ale mele. O fi bine, o fi rău?

Stai să văd ce(-ţi) scrie la horoscop

De câte ori iubesc pe câte cineva şi cinevaul ăla nu mă mai iubeşte demult (sau nu m-a iubit niciodată), în perioadele de singurătate în care am însă inima extrem de ocupată cu câte o dragoste cu termen de garanţie depăşit, am prins obiceiul nu foarte sănătos de a-mi alina suferinţa citind toate variantele de horoscop ce-mi ies în cale. Horoscopul pentru o zi, o săptămână, o lună, horoscopul doldora de speranţe pentru un întreg an. Şi investesc mereu timp şi nădejde naivă în previziuni cuprinse în două, trei fraze deseori seci şi pline de clişee, dornică să întrezăresc o fărâmă de speranţă care să-mi resusciteze fericirea muribundă.

Citesc horoscopul pe net, pe toate site-urile specializate sau nu. Îl citesc în metrou, peste umărul vreunui vecin de scaun, suficient de ocupat să se holbeze la poza decoltată din vecinătatea singurei rubrici care mă interesează pe mine din ziarul ăla. Îl parcurg la stop, în maşină, frunzărind lihnită de dor publicaţii pe care altfel nu le-aş deschide nici moartă.

Ba chiar recunosc că am trimis odată un SMS ca să aflu dacă am vreo şansă de convieţuire fericită cu persoana pe care o adoram. M-a costat 2 euro şi mi s-a răspuns că nu. Eu de banii ăştia l-aş fi minţit elegant pe fraier, măcar atât.

Dezamăgită constant de câte un *present tense* duşmănos, m-am obişnuit să cred că tot binele din lume, la care ar trebui, teoretic, să am acces, e înghesuit într-un viitor vesel şi blând, într-un *future perfect* inventat anume pentru mine, în zone de viaţă pe care doar astrele mi le pot desluşi.

Mai mult, nu ştiu alţii cum sunt, dar eu nu mă mulţumesc să aflu ce zic horoscoapele doar pentru zodia mea. E aproape un ritual bolnăvicios, după ce citesc ce scrie la mine – Geamănă tristă şi nebună, sfâşiată între două euri fără noroc –, mă holbez imediat, cu inima strânsă, şi în pătrăţica de text ce-l controlează la viitor, uneori şi la trecut, pe prinţul visurilor mele. Şi nu-mi e deloc bine să aflu că Fecioara mea cea îndărătnică are desenată pe cer o zi excelentă, pe când eu mă perpelesc de supărare că nu catadicseşte să-mi dea măcar un telefon. Iar dacă e programat să aibă o zi proastă, mă dau de ceasul morţii că nu-i mai sunt aproape, cu dragostea mea salvatoare, să i-o înseninez.

Mă doare când astrologul mă anunţă, cu indiferenţă, că Racului sensibil şi capricios pe care-l ador i s-au topit, într-un (prea) târziu, confuziile, şi stele i-au luminat subit destinul care nu mă mai include.

„La anul, veţi avea noroc în dragoste!“, chiţăie vesel ultima pagină de ziar colorat către Taurul încă drag mie, dar îndrăgostit de altcineva, iar eu dau cu ziarul de pământ, pentru că la Gemeni spune că „viaţa dumneavoastră sentimentală va intra într-un mare impas“, culmea coincidenţei, chiar în acelaşi viitor şi nedrept an.

Urăsc horoscopul, dar, vreau, nu vreau, mi se agaţă ochii de el. Îl detest, îl găsesc deseori ridicol şi îmi dau seama când nu l-a migălit un astrolog de profesie, ci vreun redactor s-a forţat să scrie ceva acolo, câteva truisme prosteşti. Şi tot îl citesc mereu cu foame de speranţă, aşteptând să mă mintă frumos, să-mi povestească despre ceva grozav ce încă nu mi s-a întâmplat, să mă pregătească pentru marile împliniri ce sigur vor veni.

E-mailul meu cel de toate zilele

Dependenţa mea de internet se traduce, la un nivel ceva mai concret, prin dependenţa de e-mail. Am, n-am treabă, sunt sau nu la birou, dacă am un computer în faţă, eu stau cu mailul de serviciu deschis. Chiar şi în weekend. Dacă apare ceva nou? Dacă primesc vreun mesaj de importanţă vitală? Dacă…?

Aş găsi argumente «pentru» la nesfârşit, dar cel mai tare mă întristează acela, neînşirat mai sus, care spune că viaţa mea e goală de acţiune concretă, suculentă, însă e doldora de aşteptări, fie ele de business sau nu. Căci nu pot neglija nici mailul personal, de Yahoo, activat aproape non stop prin mutra jucăuşă a emoticonului galben de Messenger.

Când primesc un mesaj, fiecare maşinărie, fie că se numeşte Gmail, Yahoo sau serioasa interfaţă Outlook, emite câte-un păcănit zgomotos ori poznaş, care mă emoţionează instantaneu, căci aşteptarea mea capătă un rezultat. Înseamnă că Inboxul tocmai mi s-a populat cu scrisori nou-nouţe, ce aşteaptă să fie citite – fie ele pline de veşti bune sau proaste, replay-uri, forwarduri ori spamuri nesuferite. De fapt, am ajuns să cred că nu mesajul în sine (de cele mai multe ori, vreo informaţie plată, neîncărcată de emoţii), ci păcănitul vestitor e cel care mă incită, îmi face inima să bată mai alert, îmi ridică întrebări, îmi aţâţă curiozitatea, mă face să mă simt neuitată, căutată, vie… Exagerez, nu-i aşa? Scormonesc absurd prin înţelesuri banale? Poate…

De ceva timp, pentru o adresă de mail personală (căci, precum atâţia alţii, am mai multe ID-uri, mai multe căsuţe poştale, mai multe adrese – la ce ne-or fi folosind?), am încărcat acel program drăguţ numit Incredimail, cu pagini haioase, *skin*-uri vesele sau romantice, total diferite de cele ale Outlookului cel scorţos. Şi, când primesc câte-un mail aici, pe ecran îmi apare un plic galben, purtat de doi fluturaşi, iar semnalul muzical este unul vesel, luminos. Ca şi cum sigur aş fi primit veşti bune. Şi chiar aşa e, veşti proaste n-au cum să-mi aducă fluturii, căci am ferit până acum acea adresă

de polemici grave, aşa că toate scrisorile noi sunt ori drăgălaşe, ori neinteresante – oricum, inofensive.

Să vă spun o poveste de râs şi de plâns: acum câţiva ani, când am auzit eu prima dată de Incredimail, l-am încărcat, nu m-a convins şi m-am plictisit de el – nu că n-ar fi fost drăguţ şi prietenos cu mine, dar viaţa mea socio-profesională din acele vremuri avea desfăşurări mai ample, nedominate de tandrele aşteptări dintre două mailuri. Aşa că l-am dezinstalat, pe el, pe simpaticul program. Şi, ce să vezi? La sfârşitul procesului de dezinstalare, mi-a apărut pe ecran un răţoi care plângea sfâşietor, fluturând către mine o batistă albă, în semn de regret şi de adio.

Mi-a rupt inima, o să ziceţi că sunt nebună, dar m-am simţit atât de vinovată, încât mi-am jurat că într-o bună zi o să instalez din nou programul ca să-mi spăl păcatele faţă de păsăroiul trist. Şi m-am ţinut de cuvânt!

Tot legat de mailuri, apucăturile mele obsesiv-compulsive se manifestă şi astfel: nu suport mesaje necitite în Inbox, cum văd în căsuţele poştale electronice ale oamenilor normali la cap, care-şi citesc mailurile importante şi le ignoră, cum e firesc, pe cele neinteresante sau «nesolicitate».

Nu, dom’le, eu trebuie să clicăi pe toate, să nu mai clipocească niciunul a nebăgare în seamă, să fac curat, să şterg ce nu-mi trebuie şi apoi să dispară totul imediat şi din Deleted, căci nu-mi place să se adune gunoiul – folderul ăsta îl vreau tot timpul gol, chiar dacă mesajele cică dispar singure de acolo, după un timp.

Autoanalizându-mă, am ajuns la concluzia că trebuie să simt că deţin şi eu controlul asupra a ceva, iar dacă cevaul ăsta nu poate fi destinul, atunci să fie căsuţa de mail! Aici mă simt suverană, tai şi spânzur, trimit şi retrimit, şterg, scriu şi păstrez pentru mai târziu ori scriu şi apăs «send», cu un gest de curaj, de revoltă, de lehamite sau de speranţă. Doar mailurile duşmance, scrise în grabă sau la nervi, nu ştiu să le întorc în Inbox, ci numai împotriva mea.

Dar, uraaa!, s-a inventat leac şi pentru necazul ăsta! Prin Outlook, dacă-ţi pare rău, dacă ai trimis ceva cui nu trebuia sau ai scris vreo prostie, îţi

poţi retrage mesajul şi el se şterge imediat din căsuţa poştală a destinatarului, dacă n-a apucat deja să fie citit. Mişto, nu??

Planul de rezervă

Am văzut de curând cel mai recent film al lui Jennifer Lopez – The Back-up Plan – care, aţi ghicit, m-a impresionat. Trecând peste faptul că în ultimul timp tot materialul de analiză psihosocială mi-l extrag din filme şi, spre ruşinea mea, mai deloc din cărţi, o să vă explic şi de ce-am căzut pe gânduri adânci după vizionare.

Paranteză: mie-mi place mult de fătuca asta, Jennifer Lopez. Îmi place că, deşi are popoul mare, vreo patru ani s-a lăfăit pe locul I în topul celor mai sexi femei de pe planetă, votate de cititorii unei celebre reviste pentru bărbaţi. Iar când i s-a adus la cunoştinţă performanţa, a zis la microfon: în sfârşit, a fost aleasă o femeie normală, cu forme, drept cea mai sexi, nu o capră blondă care mănâncă numai păstăi. Şi-mi mai place de Jennifer pentru că toată lumea o crede fiţoasă, iar mie mi se pare dulce şi amuzantă. Şi pentru că a declarat cu nonşalanţă că ea se dă şi pe umeri tot cu cremă de faţă – de au înnebunit fandositele de ciudă şi de revoltă –, iar eu fac la fel, deşi nu am milioanele ei, ci numai o piele sensibilă care nu suportă cremele grase, de corp, aşa că pe gât, mâini şi decolteu mă ung tot cu maglavaisul folosit pentru pomeţi. Am închis paranteza.

De fapt, voiam să explic că am început să mă uit la filmul cu pricina fără să am habar de subiect, ci numai de dragul actriţei principale. Iar subiectul m-a dat apoi peste cap. Pe scurt: o fată frumoasă, deşteaptă, dar singură cuc şi trecută de pragul critic al celor treizeci şi ceva de ani ia decizia să facă un copil apelând la o bancă de spermă. Acesta fusese planul ei de rezervă, asurzită fiind de ticăitul sâcâitor al ceasului biologic şi neîntrezărind la orizont niciun candidat potrivit sufletului, minţii şi ovulelor ei drastic împuţinate. Aşa că trece la fapte şi, imediat cum rămâne gravidă, marea dragoste o găseşte drept fericita purtătoare a genelor unui bărbat

complet necunoscut. De aici, toată intriga filmului care se termină cu bine, că doar e film american.

Dar nu mijlocul şi sfârşitul poveştii m-au pus pe mine pe jar, ci începutul. Ar fi chiar o soluţie? Aş fi ipocrită să spun că nu m-am mai gândit (fugar, cu teamă şi ruşine) la varianta asta. Mai mult, am aflat că-n România inseminarea artificială e permisă femeilor necăsătorite, spre deosebire de alte ţări, în care e musai să posezi un soţ ca să apelezi, din motive medicale foarte riguros dovedite, la această metodă.

Dar oare ar fi drept ca, în mod premeditat, să-mi privez copilul de prezenţa unui tată? Şi totuşi ştiu că mi-ar fi mai uşor să nu-l cunosc pe individ, decât să apelez la unul oarecare, fără să-l iubesc şi să-l vreau mereu lângă mine. Să mă văd nevoită să nu-i spun că sunt însărcinată şi mă mustre aspru conştiinţa sau să-i spun şi-apoi să nu mai scap de el şi de toate rudele lui din ograda mea. Sau să-i spun şi să se arate indiferent ori laş – că tot aş suferi, măcar din orgoliu şi de revoltă că m-am împuiat cu-n asemnea cretin.

Nici dacă te măriţi şi faci copii aşa cum cer toate convenienţele n-ai garanţii, îmi spun unii. Bărbaţii vin şi pleacă, soţul te poate părăsi după un an şi tot mamă singură vei sfârşi, mă atenţionează mame triste, care-şi adoră pruncii, dar îşi urăsc foştii consorţi. Găseşte şi tu unul într-un bar, fă un copil cu el şi gata, mă îndeamnă amicele mai nonconformiste, care s-au uitat, pesemne, la prea multe filme americane, pentru că şansele să rămâi însărcinată în urma unei *one night stand* sunt infime.

Mie mi-e foarte clar că nu voi fi în stare să fac un copil decât dintr-o mare iubire, împreunările la întâmplare nu-s genul meu. Să fie o variantă salvatoare sperma unui june caucazian, cu ochii verzi şi cel puţin bacul la activ (cum am înţeles că au toţi donatorii acceptaţi de secţia dedicată a Maternităţii Giuleşti)?

Nu ştiu, deocamdată aştept. Încă mai sper să-mi pot face copilul din dragoste, nu din disperare, încă mai aspir la un destin matern firesc, la o viaţă de familie împlinită. Şi totuşi «planul de rezervă» ar fi un miracol sau o greşeală?

Dreptul şi permisiunea de a fi fericit

Analizând comentariile pe care le-am primit, pe blog, la textul anterior, dar scanând şi propriile-mi temeri, mi-am dat seama că aşa-zisa emancipare a societăţii noastre moderne e o teorie falsă. Că imaginea femeii care-şi ia destinul în propriile mâini nu e una victorioasă, ci o platoşă sclipitoare menită să-i ascundă neputinţa şi incapacitatea de adaptare la tradiţiile sociale şi religioase adânc înrădăcinate.

Am realizat că, da, toţi avem dreptul să fim fericiţi, atâta vreme cât nu ieşim din tiparele regulilor de vieţuire cu care am fost crescuţi şi educaţi.

O femeie singură nu va fi niciodată fericită. Iar dacă ea va reuşi să ajungă la fericire, printr-o automotivare eficientă sau prin negarea ori reprimarea propriilor frustrări, cei din jur se vor grăbi, cu fiece ocazie, să-i aducă aminte că n-ar trebui să se simtă prea confortabil. Nu-i va fi bine în concediu sau la petreceri (la care mai e invitată), printre «cuplaţi». Nu-i va fi comod într-un bar, gânditoare, în faţa unui pahar de vin, chiar dacă găseşte curajul să intre acolo neînsoţită de un mascul. Nu se va putea gândi, nu-i aşa?, să facă un copil altfel decât pe căile convenţionale, fără să lezeze principiile de viaţă şi religioase ale celor mai «norocoşi» decât ea, ale celor care se simt împăcaţi cu statutul lor infinit mai onorabil de cetăţeni căsătoriţi, divorţaţi sau chiar văduvi.

Am observat că, în ziua de azi, o femeie de peste 30 de ani, divorţată, este privită cu mai mult respect şi cu mai multă îngăduinţă de către semenii ei decât una care n-a trecut niciodată pe la altar.

Părăsita de vreun neica nimeni fustangiu, care târăşte după ea un cârd de copii pe care abia-i hrăneşte are un statut moral privilegiat în raport cu o altă fameie care decide să facă un copil, treaba ei cum şi cu cine, dar n-a bifat în faţa populaţiei o dănţuială cu voal, ginerică şi lăutari. Ce mai contează ce se întâmplă după? Condiţia esenţială a fost îndeplinită.

Nici bărbaţii nu-s ocoliţi de judecata aspră a plebei. Recunosc că şi eu, dacă aflu că vreun exemplar masculin alb la tâmple n-a fost niciodată

însurat sau că-i e greu să-şi găsească pereche în lumea asta plină de femei singure, ridic din sprânceană şi mă întreb care-o fi defectul lui.

Trecând într-o zonă şi mai delicată, am citit de curând un comentariu pe un blog, în care autoarea vorbea despre tandreţe şi manifestările în public, despre cât, cum şi până la ce vârstă ne sunt permise (sâc! - iar ajungem la vorba mea, că totul trebuie să ne fie «permis»!). Iar un domn, care altfel se declara foarte deschis la minte, sofisticat, înţelept şi plin de pilde, a comentat că, dacă manifestările tandre sunt între persoane de sexe diferite, pentru el e ok; altfel, nu. Că homosexualii sunt bolnavi, anormali şi nu au voie să se iubească. Deci asta-l durea pe el, deşi ideea textului era cu totul alta. De mult nu mi-a mai fost dat să văd, fie şi în scris, o manifestare atât de vădit homofobă. Şi nimeni n-a sesizat, nimeni n-a comentat, ba, mai mult, dobitocul primeşte în continuare osanale pentru dulcegăriile lui de doi lei şi pentru vederile lui înguste.

Da, avem dreptul şi obligaţia de a fi fericiţi, în teorie, în poezie, în filosofie, în pagini de roman. Acolo, toţi putem face ce vrem şi toţi putem ofta a duioşie şi-a toleranţă. În lumea reală însă, a blocurilor gri şi a semenilor doldora de prejudecăţi, avem acest drept doar dacă ni-l dau ceilalţi. Noi trebuie să avem doar puterea şi norocul de a ne conduce destinul către o formă ce poate fi acceptată de societate. Altfel, n-avem absolut nicio şansă.

Ai grijă ce-ţi doreşti…

… că s-ar putea să ţi se-ntâmple.

Mi-e tare dragă vorba asta, deşi ar cam trebui să mă îngrijoreze, nu-i aşa? Dar, pentru un om căruia destinul îi îndeplineşte dorinţele cu destul de multă zgârcenie, zicala îmi face cu ochiul complice, e într-un fel ciudat şi acidulată, şi haioasă, şi „ameninţătoare“, şi dătătoare de speranţă.

Se spune că unele vreri ale noastre nu ţin cu noi şi cu binele nostru, aşa că, atunci când ne apucăm să năzuim absurd şi orbeşte, cu o tenacitate

demnă de cauze mai legitime, destinul se încordează, că n-are încotro, planetele se aşază disciplinate în linie şi uite aşa ne pricopsim cu câte o pleaşcă de răspuns divin pe care în scurt timp îl regretăm amarnic.

Un exemplu ar fi mama, cum face ea când o mai scoate tata din minţi, cum se învolburează toată, de supărare, şi, rea de gură cum e, izbucneşte în urechea mea: „Of, ba mai bine că eşti singură! Ce-o fi fost în capul meu de m-am măritat? Bărbatul nu e rudă cu tine! Bărbatul nu ţi-e nimic, e un străin, un om pe care-l iei de pe stradă şi-l bagi la tine în pat, ca să ai pe cine slugări toată viaţa!“

Dar apoi, când apele se domolesc şi-i văd pe ai mei că nici nu pot respira unul fără celălalt, că sunt de nedespărţit, ca siamezii, aş întreba-o pe mama unde e strada aia plină de străini frumoşi, puternici şi buni cum e tata? Că aş alege şi eu unul, cu orice risc, chiar şi acela de a dori să-i scot ochii, din când în când, pentru că nu-i destul de harnic, de docil, pentru că a spus vreo prostie sau pentru că nu înţelege neam ce tot încerc eu, specimen de femeie ciudată şi alambicată, să-i comunic din priviri.

„Cine are, să-i trăiască, cine nu, să nu-i dorească!“ – fac haz de necaz posesorii de plozi gălăgioşi şi obraznici pe seama odraslelor din dotare, dar, dacă-i provoci pe absolut toţi la un experiment SF, prin care, întorşi în timp, să le dai şansa de a nu mai concepe şleahta de mici vandali ce le-au cotropit vieţile şi le-au mâncat sufletele, ei ar merge fără ezitări pe urmele aceluiaşi destin în care devin părinţi foarte obosiţi, stresaţi şi, paradoxal, foarte fericiţi.

Mă uit la ochii mereu încercănaţi de nesomn ai familiştilor din jurul meu şi le invidiez vacarmul din vieţi, iureşul de cu dimineaţă până-n nopţile lor albe, bugetul destabilizat, concediile cu peripeţii, orarul haotic, agitaţia lor, ce pare fără rost, dar e atât de plină de cele mai frumoase înţelesuri. Iar ei susţin vehement (şi eu nu cred niciun cuvânt) că-mi pizmuiesc traiul liniştit şi egal, răgazul de a mă uita la filme seara şi de a hoinări în weekend, libertatea de a alege cum să-mi trăiesc fiecare clipă, fără să dau socoteala nimănui pentru timpul şi salariul meu, fără blestemul (sau

binecuvântarea) de a lua în calcul, la fiecare pas, toanele soţului, văicărelile copilului, cicăleala socrilor, reproşul amicilor lăsaţi mereu pe tuşă.

Din rândurile de deasupra aţi detectat, cu siguranţă, cele două năzuinţe extrem de „periculoase“ pe care îndrăznesc să le dezvălui. Sunt pregătită deci pentru tone de remuşcări, dar şi pentru munţi de minuni, pentru inerenţii nervi de femeie îndrăgostită şi măritată cu bărbatul vieţii ei, dar şi pentru pacea interioară de a mă şti în rândul lumii ăsteia frumoase şi nebune, lume conectată la valorile în care şi eu cred, oricât de emancipată şi independentă aş vrea să par.

Mă uit ca-ntr-o vitrină sclipitoare către anotimpurile ce vin şi jur că vreau s-o fac fără teama de a-mi dori, aprig şi activ, tot ce m-ar face şi fericită, dar şi nefericită – că mă tot bat unii la cap cum că împlinirile măreţe vin la pachet, inevitabil, şi cu mai mari sau chiar uriaşe dezamăgiri. Să vină cum or veni, numai să vină! Că mai trist şi mai riscant decât a-ţi dori lucruri greşite, dificile, imperfecte e să ajungi să nu-ţi mai doreşti, Doamne fereşte, nimic.

Doresc, am curaj şi mă tem, răstălmăcesc eu obraznic vorba poetului şi implor viitorul să mă asedieze, fără jenă, cu toate ale lui, şi cu bune, şi cu rele. În plus, trag cu ochiul şi la dorinţele altora şi capăt şi mai multă îndrăzneală de a spune răspicat ce vreau de la ziua de mâine, de la anii ce stau să izbucnească din focuri de artificii, de la încă o jumătate din viaţă care mă aşteaptă, tot mai nerăbdătoare, s-o trăiesc.

Fiind copil păduri cutreieram

Nimic nu mă oftică mai abitir când îmi amintesc de copilăria mea tot mai îndepărtată decât acele lucruri pe care le făceam şi le simţeam atunci, iar acum nu mai sunt în stare să le mai fac şi să le mai simt.

Am fost un copil vesel şi sprinţar, o fetişcană zvârlugă şi vorbăreaţă, prima pe ringul de dans pe la nunţi şi botezuri, prima care lua spray-ul drept microfon, la întrunirile de familie, ca să recite cu patos şi intonaţie zeci de

poezii. Adoram să fiu în centrul atenţiei. Acum, şi gândul de a vorbi în public mă sperie de moarte, iar la petreceri, mă simt în largul meu numai după cel puţin un Campari orange dat de duşcă înaintea dezmăţului dansant.

Când aveam 5-6 ani, voiam să mă fac doctoriţă, precum jumătate din puştoaicele planetei, dar ai mei părinţi luaseră în serios ambiţia mea preadolescentină şi au ţi-nut-o tot aşa până când am ajuns într-a unşpea. Începusem să fac meditaţii la biologie şi chimie, dar strângeam din dinţi şi întorceam privirea cu oroare când mi se lua sânge. Aşa că, într-un târziu, au plecat ochii, a spăşită acceptare, când le-am explicat că Facultatea de Construcţii e totuşi mai aproape de casă şi că o vecină de-a mea, cu doi ani mai mare, studentă acolo, a păstrat toate cursurile, care-mi vor fi de mare ajutor dacă mă hotărăsc să aleg o glorioasă carieră în inginerie.

Eram un boţ de om, îmi plăcea la nebunie să mă tăvălesc pe iarbă şi în colb, puneam mâna pe toate lighioanele, spre disperarea mamei, iar acum, dacă văd o pată pe rochie sau un gândac în bucătărie, încremenesc. Nici nu aveam buletin când mergeam alături de ai mei pe Jepii Mari, cu rucsacul în spate, şi păşeam fără ezitări pe drumeagul îngust, tăiat în munte, mărginit pe o latură de peretele de stâncă, înalt şi abrupt, iar pe cealaltă, de un hău fără fund. Iar de curând, am fost în Herăstrău, în parcul de distracţii, şi am urlat ca apucata în timp ce mă învârteam într-o amărâtă de caracatiţă de fier (cu braţele cam ruginite, ce-i drept!), timp în care jumătate din parc, cea mai bună prietenă a mea şi familia ei se prăpădeau de râs ascultându-mi ţipetele prin care imploram divinitatea să mă mai ţină în viaţă un pic, să apuc să înfăptuiesc şi eu ceva memorabil pe planeta asta.

La patru ani, schiam pe Cristianu Mare, la zece, jucam tenis de câmp şi mă căţăram pe munţi, la 15, traversam lacul Colentina înot. Azi, am un genunchi belaliu, iar după zece metri parcurşi la şes, până la maşină, gâfâi ca după un maraton. De înotat mai ştiu să înot, că asta nu se uită, dar nu mai am vâna şi rezistenţa din adolescenţă. M-am specializat în stilul „pluta pe burtă sau pe spate“, categoria „leneveală acvatică“.

Se spune că vezi în copil mugurele omului întreg care va înflori peste ani. Că felul lui de-a vedea lumea şi de a-şi trăi copilăria îi va defini

personalitatea. Nici vorbă! Cel puţin în cazul meu…

Mă uit în urmă şi mă întreb amar când şi de ce m-am schimbat atât de profund şi de radical? Când m-am transformat dintr-un copil vioi, gata să descopere minuni, într-un adult sperios, apatic şi sedentar? Când au trecut, Doamne, toţi anii ăştia, şi unde-i Alina de odinioară? Că tare mi-e dor de ea…

În căutarea frumuseţii

N-am fost niciodată destul de frumoasă. Şi n-am fost nici într-atât de deşteaptă, simpatică, sclipitoare, jovială sau blândă, încât să nu trebuiască să fiu prea frumoasă. M-am luptat mereu cu o plenară mediocritate de ordin estetic şi moral, cu adolescenţa mea tulburată care mi-a lăsat cicatrice pe obraz şi în suflet, aşa cum m-am luat la trântă tot timpul, şi mai vârtos, cu spiritul meu deloc sprinţar, cu voinţa-mi deseori şubredă, cu dorinţa obsesivă de a mă ridica la un nivel de educaţie, de instruire, care să-mi permită să nu mă fac de ruşine într-o ambianţă socială potrivită aspiraţiilor mele.

„*Sunt mediocră, iremediabil mediocră şi poate singura mea calitate este că îmi dau seama de asta*“, recunosc şi eu suspinând, precum Otilia lui Felix şi-a lui Călinescu. Şi totuşi, cât mă ţin puterile, cât mă lasă natura şi cât vrea Dumnezeu caut să-mi depăşesc temerile, angoasele şi frustrările, iar asta mă costă lacrimi, bani şi singurătate, o tot mai apăsătoare singurătate. Dar vreau să fiu şi frumoasă, bagajul meu intelectual şi sufletesc e mult prea sărac pentru a putea contracara această nevoie frivolă. Pentru confortul meu psihic se cer îndeplinite ambele condiţii, tânjesc deopotrivă şi după un trup perfect, şi după un contur interior fără cusur. Nu le voi avea niciodată, pe niciuna, la standardul desăvârşirii, atâta mă duce capul să admit. Însă nu mă pot opri să caut, mă încăpăţânez să cred că numai împletind cele două ambiţii voi ajunge la un rezultat care să-mi aducă pacea interioară îndelung visată, mulţumirea de sine, acel *self-esteem*

atât de dificil de tradus în limba unui popor înclinat spre melancolie şi resemnare.

Iar acum nutresc speranţa că, de sub crusta măştii pe care o port, dureros, pe chip, va răsări într-o zi un zâmbet nou, roz, neted, al dorinţelor în sfârşit împlinite. Că voi fi cu un pas mai aproape de ce ar fi trebuit, de fapt, să fiu dacă destinul meu genetic n-ar fi fost atât de nedrept cu mine. Pare că vorbesc în dodii, dar nu pot spune mai mult, nici măcar aşa, fără glas. Cei care mă cunosc ştiu şi mă înţeleg. Şi speră alături de mine. Iar eu îmi promit mie şi le promit şi lor că, dacă va fi să se întâmple cum mi-am dorit, voi căuta să mă primenesc şi pe interior, căci proaspăta mea frumuseţe, dobândită cam prea târziu, îmi va da, mai mult ca sigur, puteri noi. Şi-atunci voi continua, cu trupul ăsta de lut pe care-l port zilnic agăţat de suflet, să-mi caut fericirea fără să mi se pară că târăsc o cruce prea grea. Vreau să mă împac cu lumea, să desfac, cu zgomot, toate lacătele ce m-au ţintuit până acum, cu sau fără voia mea, într-un peisaj timid, stingher. Vreau să învăţ să râd în hohote, să mă privesc cu drag, să mă gândesc la mine fără încrâncenare. O să reuşesc.

Dor de fraţii mei

Sunt singură la părinţi şi mă întreb, deseori, cum ar fi fost viaţa mea dacă sora şi fratele meu nenăscut ar fi trăit. Când singurătatea îmi sapă în suflet, răsfoiesc aiurea agenda telefonului mobil şi-mi imaginez – amar – cum ar fi să găsesc acolo numărul ei, al Gabrielei, sora mea mai mare, cum ar fi să o sun şi să vorbim despre de toate, să-i spun ce rău mă apasă dorul de ea, de copilăria noastră netrăită împreună, de iubirile care nu se mai întorc.

Iar pentru numele lui, nu ştiu care, al fratelui meu un pic mai mic decât mine îmi închipui cum ar fi fost să găsesc un ton de apel simpatic, jucăuş, care să mă înveselească mereu când îl aud. El n-ar fi stat cu mine la poveşti

triste, sigur m-ar fi luat frăţeşte peste picior dacă m-ar fi găsit abătută şi mi-ar fi spus un banc bun, să mă facă să râd în hohote.

N-am suferit nicicând că nu am fraţi mai mult decât acum, când mă-mpung singurătăţi fără leac, când simt că tot ce voi avea pe lume vreodată mai de preţ e familia mea, sunt cei cu sânge frate cu al meu. Când mama şi tata îmbătrânesc, iar destinul nostru împreună capătă cu fiece zi lumina, dar şi durerea alunecării sigure către linia de finiş, dincolo de care nimic nu mai poate fi schimbat.

Toată viaţa am dat străinilor exagerat de multă importanţă, i-am admirat pe unii fără rezerve, le-am jurat credinţă, mi-am plecat urechea la problemele lor, mi-am încărcat sufletul şi memoria cu bucuriile şi durerile lor, le-am dedicat excesiv din timpul şi energia mea. Şi acum mă surprind făcând acelaşi lucru, iar mama, săraca, e ultima pe care îmi amintesc să o sun, e singura fiinţă de pe lume căreia îndrăznesc să-i spun că n-am chef să vorbesc cu ea la telefon, că n-am timp s-o vizitez sau că mi-e urât s-o aştept în toiul nopţii la aeroport. În schimb, mă fac luntre şi punte pentru amici care-mi dovedesc cu proxima ocazie că pentru ei sunt doar o prezenţă de circumstanţă, o scamă pe destin, o consumabilă umană care, la apariţia unui model nou, mai zelos sau mai performant, e lesne înlocuită.

În timp ce în ochii unora pe care n-ar trebui să dau nici doi bani apar blindată de scrupule, în faţa părinţilor mei, mă arăt fără sfială nesuferită, nervoasă, egoistă, plictisită şi, mă rog, în toate felurile nasoale pentru care alţii m-ar desfiinţa imediat sau măcar mi-ar bate obrazul. Pentru că în faţa oricărui neica nimeni e musai să te prezinţi impecabil, dar cu ai tăi, care au ghinionul să te iubească necondiţionat, e întotdeauna mai lesne să fii nesimţit.

Şi-atunci mă gândesc că, poate dacă i-aş fi avut pe fratele şi pe sora mea, nu m-aş mai fi agăţat cu atâta disperare de relaţii amoroase păguboase, n-aş mai fi crezut atât în prietenii pe viaţă, nu m-aş mai fi făcut soră de cruce cu dudui care până la urmă, după ce au terminat joaca de-a prietenia, şi-au văzut de viaţa lor, de fraţii lor, de bărbaţii lor şi de copiii lor, fără mine-n gânduri. Şi poate toată setea mea de afecţiune şi nevoia de tandreţe

s-ar fi revărsat asupra unor oameni cărora nu li s-ar fi părut nefiresc să-i iubesc pe termen lung, care nu s-ar fi simţit niciodată stânjeniţi de dovezile mele de dragoste.

Certificatul de naştere al Gabrielei îl avem şi acum. A murit cu un an înainte să mă nasc eu, la nici o săptămână după ce a apărut pe lume. Nişte geamuri uitate deschise, în plină iarnă, în salonul cu nou-născuţi, mi-au răpit definitiv şansa de a avea o soră mai mare. Iar fratelui meu, conceput la vreo doi ani după naşterea mea, doctorii i-au negat dreptul la existenţă, considerând că o a treia cezariană ar fi fost, pentru mama, mult prea periculoasă.

Poate că într-un alt destin, avându-i pe ei lângă mine, mi-ar fi fost mai uşor. Sau poate că nu… Mă consolez deseori cu gândul că nu toţi fraţii se înţeleg, nu toţi sunt apropiaţi sufleteşte, nu în toate familiile numeroase se dezvoltă spiritul acela de clan, care dă fiecărui membru un preţios sentiment de siguranţă, certitudinea că, orice ar fi, în orice moment tensionat, în orice clipă de rătăcire, are în braţele cui să se întoarcă acasă.

Dar totuşi azi, mai mult decât oricând, mi-e dor de Gabriela şi de fratele meu fără nume. Şi mi-e dor şi de mama şi de tata, cărora le promit mereu, fără ca ei să mă audă, că de acum înainte îi voi pune pe primul loc în viaţa mea. Şi niciodată nu mă ţin de cuvânt…

Măşti

Îţi doresc să fii fericit fără mine, dar eu să nu ştiu. – Nuami Dinescu

Mă frământă prăpastia uriaşă ce observ că se cască aproape întotdeauna, cel puţin în cazul meu, între trăirile ce-mi macină interiorul (şi nu-s puţine!) şi manifestarea lor exterioară. N-am ştiut niciodată să leg firesc ce simt cu ce spun şi cu ce fac şi i-am invidiat întotdeauna pe bărbaţi, căci am văzut că ei, în majoritate, n-au această problemă. Pe când, în cazul meu, gardieni nemiloşi precum ruşinea, orgoliul, simţul ridicolului au stat mereu de pază la ieşire, înabuşindu-mi pornirile şi transformându-mi patimile în manifestări cuminţi, vecine cu indiferenţa.

Şi-mi vine-n minte acum cazul clasic în care el, iubitul şi adoratul, ajunge în acea zi a vieţii lui (şi a vieţii mele) când decide să-mi comunice frământat că povestea noastră de dragoste s-a sfârşit. Şi nu aşa cum ştiam eu că se sfârşesc poveştile, ci mult mai nefericit, mai abrupt, mai laş, mai fără motiv. Deşi instantaneu simt pulsul cum îmi creşte când îi văd privirea pierdută într-o tristeţe mai mult sau mai puţin fabricată, stomacul cum mi se strânge şi lacrimile cum se adună grăbit în colţurile ochilor, gata să năvălească spre lume, eu strâng din dinţi şi atât. Deşi în acea clipă aş vrea să mor şi singurul lucru firesc pe care simt că l-aş face ar fi să mă arunc la picioarele lui, implorându-l în hohote să nu mă părăsească, eu îi arăt înţelegere, îi sugerez chiar că şi mie mi-a trecut prin cap acelaşi lucru, îi zâmbesc şi plec sau îl urmăresc cum pleacă, dorindu-mi ca cerul să se prăbuşească peste noi.

Când el iubeşte pe altcineva, după ce o bucată mult prea scurtă de timp m-a iubit pe mine, recit lumii aceeaşi poezie ipocrită a uitării venite la timp şi a duioşiei amintirilor cu el. Îi doresc cu voce tare să fie fericit, chiar dacă fericirea lui nu sunt eu. Declar în stânga şi-n dreapta că vreau să ştiu dacă e bine şi că imaginea lui de mână cu în sfârşit aleasa mă face să fiu împăcată că am ieşit cu graţie din viaţa omului pe care, odată, îl adoram.

În spatele tabloului pastel se duce însă lupta. Gândurile vrăşmaşe au preluat de mult controlul minţii şi sufletului meu îndurerat. Adevărul înăbuşit ce-mi roade stomacul până la un început de ulcer e foarte departe de poveştile înşirate lumii. Adevărul e că fără mine mi-ar plăcea să aflu că el nu poate funcţiona. Când strâng noaptea perna în braţe şi o înec în lacrimi, aş vrea să moară cineva, ori el, ori ea, ori chiar eu, numai să se strice dracului tot, să nu se mai poată clădi nimic după mine. Nu vreau, şi strâng pumnul când gândesc asta, nu vreau să mai fie vreodată fericit fără mine! Iar pe ea o urăsc. N-aş fi în stare s-o omor, dar imi doresc să nu se fi născut. Mă uit în oglindă şi mă compar obsedant cu ea. Nu-i bine nicicum. Dacă-i mai frumoasă, şi mai deşteaptă, şi mai realizată mă doare, dacă-i mai urâtă şi mai proastă mă revoltă.

N-am ştiut niciodată să iubesc generos, altruist, martir, până în cele mai tainice gânduri. Deşi o lume întreagă mă vede fluturând o batistă albă, suspinând resemnată privind corabia ce se îndepărtează, în realitate, eu ridic spre ea pumnul, ameninţător, şi cer răzbunare.

Darul nepreţuit ce totuşi mi se face e că timpul şi, dacă am noroc, o nouă dragoste mă vindecă. Când gândurile mele pentru fostul şi perechea sa încep să devină paşnice şi delicate, e semn că iubirea mea a început să apună.

În rare momente mă simt vinovată pentru ceea ce gândesc şi nu sunt în stare să spun. În restul timpului, îmi aduc argumente că aşa-i normal să fie, că ăsta-i preţul ce trebuie plătit vieţuirii moderne, educaţiei, credinţei şi, dacă aş acţiona fidel adevărului din mine, m-aş întoarce în timp şi-aş nega evoluţia societăţii.

Aşa că nu-mi rămâne decât ca, în fiecare dimineaţă când plec să înfrunt lumea, odată cu hainele cu care am învăţat să-mi acopăr trupul să îmi pun şi măştile cu care am învăţat că trebuie, pentru că altfel nu se poate, să-mi acopăr sufletul.

Iubiri înfricoşător de fericite

Dacă aş fi nevoită să omor cu mâna mea un animal ca să pot mânca o friptură, aş deveni pe loc vegetariană. În viaţă, urăsc, mai mult decât orice, violenţa, atât fizică, cât şi verbală, nu suport să văd sânge, clachez în faţa unui plâns disperat. Dar, în ficţiune, macabrul mă atrage şi mă desfăt cu gustul lui spectaculos de amar. Prefer oricând o scenă palpitantă, sângeroasă unui sărut dulceag, asezonat cu declaraţii leşioase de amor. Mă captivează poveştile groteşti şi aproape imposibile, pentru că mă dor *happy-end*urile de o atât de tristă improbabilitate.

Îmi plac la nebunie filmele de groază. Savurez ciudatele istorisiri ale lui Edgar Allan Poe, scenariile morbide ticluite de Stephen King mă fascinează şi îl ador pe Hitchcock, maestrul de netăgăduit al genului *noir*.

Am crescut devorând o bibliotecă plină de mistere poliţiste marca Haralamb Zincă, Rodica Ojog-Braşoveanu sau Agatha Christie. Pe când aveam vreo 15 ani, am găsit pe un raft o carte groasă, intitulată „Tratat de criminalistică“ şi am citit-o pe nerăsuflate. Nu pierd niciun episod despre cele mai celebre crime şi cei mai faimoşi ucigaşi în serie dintre cele difuzate noaptea târziu, pe Discovery.

Dar am citit şi multe cărţi despre iubiri împărtăşite şi fără de sfârşit, am suspinat şi la filme cuminţi, cu finaluri mai mereu fericite, m-au ţintuit seri la rând, în faţa televizorului, câteva telenovele lacrimogene.

Însă mi se par infinit mai crude (şi mai stupide) istoriile, scrise sau filmate, care te învaţă că dragostea fără cusur e la-ndemâna oricui, că sufletul pereche are ochi blânzi, trup de zeu şi te va salva negreşit după una, maximum două experienţe de viaţă amoroasă banală sau nefericită. Mă doare să aflu numai din pelicule diafane cum El o iubeşte pe Ea ca pe însăşi viaţa lui, şi asta numai şi numai pentru că şi Ea, în orişice clipă, şi-ar vinde sufletul pentru El. Aş paria oricând că există mai multe şanse ca omenirea să fie atacată de extratereştri furioşi, ca în SF-ul „Independence Day“, decât ca întâmplarea din „Serendipity“, despre o iubire predestinată şi un destin generos şi încăpăţânat în a o împlini, să ajungă să fie vreodată adevărată.

Am fost îndemnată să privesc adânc înăuntrul meu, ca să-mi dau seama ce resorturi psihosentimentale declanşează apetenţa mea pentru suspans beletristic şi adrenalină cinematografică. Am privit şi am aflat că tristeţea care mi-a torsionat diabolic sufletul, după câte-o despărţire, nu s-a născut pentru că am mai aruncat câte un ochi pofticios, din când în când, la „Ştirile de la ora 5“, ci pentru că, fără să vreau, mi-am otrăvit iluziile cu scenarii învăţate din comediile exagerat de romantice cu Meg Ryan şi Sandra Bullock. Pentru că am plecat frumoasă şi îmbufnată, trântind uşa după mine, după ce iubitul meu făcuse vreo boacănă, sperând că, exact ca-n „Tânăr şi neliniştit“, el va alerga cu lacrimi în barbă şi cu flori pe braţe, să mă împace. Dar adoraţii mei din viaţa reală pare-se că nu văzuseră aceleaşi filme ca şi mine, pentru că n-au sprintat niciodată să îi iert, uşile pe care le-am tot izbit de pereţi au rămas, pentru totdeauna, închise, iar eu am ajuns să

număr îngrozită leşurile iubirilor mele ucise în serie de duşmani aprigi precum timpul, orgoliul sau propriile-mi ezitări.

Aşa că, nu ştiu de ce, să găsească psihologii un răspuns, dar prefer să urmăresc, siderată, cum toracele lui Sigourney Weaver e sfârtecat, în seria a patra a filmului, de un pui de *alien*, decât să mă torturez cu scenele zaharisite şi profund neveridice ale poveştii de dragoste din „The Notebook“. Nu mă oripilează morţii vii sau conspiraţiile macabre din thrillere, dar împietresc de tristeţe atunci când el moare îngheţat, ca s-o salveze pe ea, în „Titanic“ – istoria mult prea siropoasă, zic unii, a unui naufragiu real şi a unei iubiri inventate.

Pentru că nu-mi este şi nu mi-a fost niciodată frică de întuneric, de fantome, de vârcolaci, de monştri, de extratereştri sau de Jack Spintecătorul, dar mă sperie de moarte ideea că undeva în lumea asta, totdeauna departe, ferite de inima mea flămândă, există nişte iubiri uriaşe şi fericite pe care eu, probabil, nu le voi trăi nicicând.

A merge sau a nu merge la psiholog

Gândindu-mă la viaţa mea din ultimii 30 de ani, dacă mi-aş compara tristeţile, angoasele, complexele, frustrările cu etapele unei boli oarecare, să zicem, de stomac, cred că aş fi stat mai mult internată-n spital, cu ulcer în stadiu avansat. La mine-n casă, are mama grijă – că eu nu am – să existe antiinflamatoare, pansamente gastrice, buline contra migrenelor care mă agasează deseori, gel pentru picioare obosite, ajutoare, sub formă de pastile, pentru ficatul meu leneş. Rareori s-a strecurat, adică a strecurat mama, ca întâmplător, în trusa mea farmaceutică, un flacon de rudotel sau extraveral de care să mă folosesc, cum zice ea „când nu prea mi-e bine“. Iar mie nu prea mi-e bine destul de des, însă cred că am consumat până acum, în tot aceşti ani, maximum două cutiuţe de calmante.

Când simt că-mi pierd minţile de furie sau de supărare, plâng. Plânsul e panaceul meu dintotdeauna, nu pentru că ar avea efecte miraculoase asupra

problemei în sine, dar măcar are enorma calitate de a-mi induce o stare de somnolenţă adâncă, binefăcătoare. Şi apoi dorm, dorm, dorm…

Fantazez la xanaxul invocat de americani de câte ori sunt cu capsa pusă şi-i invidiez pentru seninătatea şi curajul cu care ies pe uşa casei lor pentru a se îndrepta, uneori pentru motivele cele mai banale, spre cabinetul câte unui psiholog. Şi-şi varsă acolo toate problemele, contra cost, cu lejeritatea şi firescul cu care ar lua o aspirină.

Am urmărit un serial genial – ştiţi deja că-s maniacă a serialelor. „In Treatment“ se numeşte, e magnific jucat şi e megapremiat pe la festivaluri de gen, deşi e făcut cu buget minim. Practic, e filmat într-o sufragerie, care e cabinetul psihologului, personajul principal. Iar el, psihologul, care zilnic ascultă poveşti despre vieţile altora, de la banale la dramatice, are la rându-i un psiholog la care fuge de câte ori propriile-i probleme sau ale pacienţilor lui îl încarcă peste măsură.

În timp ce vreme de câteva zeci de episoade cazurile la care eşti părtaş, ca spectator, te fac să-ţi reconsideri poziţia sceptică şi să-ţi doreşti să apelezi, când simţi că nu mai poţi să-ţi gestionezi singur apăsările sufleteşti, la ajutor specializat, sfârşitul filmului m-a aruncat la cheremul dilemei care mă bântuie de ani buni: ajută sau nu ajută să mergi la psiholog? Sunt oare aceşti doctori de suflete cu adevărat eficienţi? Tehnicile lor, învăţate din cărţi, chiar funcţionează sau oamenii vin acolo din obişnuinţă ori disperare şi simplul fapt că vorbesc cuiva deschis despre problemele lor îi eliberează de ele?

Psihologul din „In Treatment“ descoperă cu durere şi-un sentiment acut de neputinţă că firea lui caldă şi spiritul extrem de empatic îi fac pe pacienţii lui dependenţi de terapie şi-l transformă pe el în substitut pentru toate personajele importante care au dezertat din vieţile lor: femeile triste se îndrăgostesc de el, copiii neglijaţi de părinţi îl vor ca tată, bărbaţii dezorientaţi şi-l doresc prieten şi confident, toţi îşi scot sufletul din platoşă şi-l aşază aşa, pulsând, pe tava lui, lăsând pe mâinile unui străin toată responsabilitatea fericirii lor viitoare. Fenomenul se cheamă „transfer emoţional“, din câte am înţeles, şi e spaima psihologilor de peste tot.

Şi atunci mă întreb eu, componenta unei naţii ignorante, din acest punct de vedere: merită să-mi depăşesc temerile şi să sun la numărul de telefon pe care l-am primit de la o prietenă, pe un *post-it*, ca să-mi fac o programare? Pentru că, în afară de orgoliul tipic românesc ce mă ţine departe de acest gen de ajutor medical, pe motiv că nu sunt încă nebună de legat şi nu vorbesc singură în tramvai, mai am şi alte temeri. Dacă aşteptările mele, odată luată decizia, sunt mult prea mari? Pentru că eu, ca toată lumea, m-aş da pe mâna psihoterapeutului, aşteptând ca, după ce ies din cabinetul lui, viaţa să mi se schimbe radical, destinul meu să ia, ca prin farmec, o întorsătură fericită. Nu vreau un simplu confident cu patalama, vreau o minune. Iar minuni, aşa cum dovedeşte şi serialul de care vă povesteam, nu există. Şi, apropo de minuni, oricum simt că n-am chef de vorbă, mă dor în aşa hal lucrurile întâmplate şi neîntâmplate din viaţa mea, încât aş vrea să mă duc la cineva, psiholog sau cum i-o zice, să-mi deschidă cutiuţa, să şurubărească pe-acolo fără prea multe cuvinte, să lipească la loc şi să mă facă veselă. Şi-atunci amân decizia, mă fac că uit, găsesc singură căi şi motive să-mi târâi zilele, deşi deseori, sub carcasa aparent funcţională, simt că toate lumile mele se prăbuşesc. Ar putea un străin, oricât de şcolit şi binevoitor ar fi, să mi le ridice la loc?

De fapt, oare am mai avea nevoie de psihologi dacă am avea prieteni sinceri, mame bune, taţi ocrotitori, copii înţelegători, şefi blânzi, angajaţi docili, vânzători amabili, vecini discreţi? Am mai avea nevoie de psiholog dacă am întâlni la timp iubirea vieţii şi n-am mai pierde-o niciodată? Probabil că da, să ne vindece de plictiseală şi rutină…

Povara aşteptărilor

Am citit de curând într-o revistă câteva cugetări pe tema demersului sinucigaş ce se pare că încă-i mai bântuie, jurnalistic vorbind, pe câţiva, de când cu tragicul şi absurdul deces al Mădălinei Manole. Şi zicea acolo o doamnă psiholog cum că femeile predispuse la a-şi lua viaţa sunt acelea

care au idei fixe de genul „Vreau să fiu iubită“ şi „Îmi doresc o relaţie perfectă“. Am dedus de aici că pretenţiile mediocre de la viaţă şi de la dragoste sunt cele care te feresc să dai pe gât butelca de furadan şi am avut revelaţia că, dacă nu se va întâmpla o minune, dacă nu se vor alinia sau încrucişa planetele şi n-am să am parte de acea mare dragoste pe care încă o aştept, voi rămâne înrolată pe veci în regimentul depresivilor cronici, care visează la cai verzi pe pereţi – carne de tun pentru psihologii glossy.

Asta şi pentru că, în cazul meu, afirmaţiile „utopice“ de mai sus, înfierate de specialişti care susţin că, pentru a muri de moarte bună, trebuie să avem aşteptări călâi, vin la pachet cu pretenţii şi mai obraznice. Pentru că eu vreau să fiu iubită la nebunie şi, başca – auzi, ce tupeu! – să-l şi ador orbeşte pe cel care mă gratulează cu iubirea lui. Şi, da, îmi doresc o relaţie perfectă, rotundă, fără cusur, dar şi definitivă, căci, fără nemărginire, perfecţiunea de-o zi parcă n-are niciun haz.

Le-am invidiat întotdeauna la culme pe femeile care funcţionează la parametri satisfăcători ai extazului amoros chiar şi atunci când toată vâltoarea sentimentală vine iniţial dintr-o singură direcţie: a lui. Femei care se lasă lesne înduioşate şi înamorate de către cei care le copleşesc cu dragostea, florile, insistenţa, complimentele, cadourile şi sms-urile lor. Eu am reuşit, în cel mai bun caz, să clădesc amiciţii platonice cu tipi care-mi erau indiferenţi, în timp ce ei se tot agitau, cu delicateţe, ce-i drept, să-mi arate că sunt morţi după mine. Altfel, iubirile pe care nu le pot împărtăşi chiar mă stânjenesc şi mă agasează, nu concep să dau speranţe false cuiva, nu-mi fac titlu de glorie din a aduna în preajma mea oameni care să mă adore şi pe care eu să nu dau doi bani.

În schimb, în modul cel mai păgubos, am visat eternităţi alături de bărbaţi care mă iubeau şi ei, dar ca pe o soră. Am tânjit aiurea, pe termen (prea) lung, după însuraţi fustangii ori am făcut penibile (deşi eu le credeam subtile) avansuri sexuale unor indivizi care nu mă doreau absolut deloc, dar, culmea, mă respectau îndeajuns de mult încât să mă refuze politicos. Iar câteodată – Ha! Ha! Ha! – se răsturna roata şi, la modul cel mai ironic, când nu-i mai voiam eu, mă voiau ei, când nu-i mai sunam eu, mă sunau ei, când

apucam să mă liniştesc şi să-mi pansez orgoliul rănit – pac! –, tocmai atunci primeam un sms mieros de la vreunul care, pe vremea când eram topită după el, îmi dăduse cu flit.

Dincolo de glumă, dacă ar fi să aleg între cele două situaţii descrise mai sus, jur că-s mai puţin nefericită când iubesc imposibil decât atunci când sunt asaltată de iubirea pisăloagă a cuiva, dar sufletul meu e gol. La mine nu se aplică principiul newtonian al acţiunii şi reacţiunii, nu ştiu să răspund iubirii cu iubire şi-atunci pendulez între singurătăţi ale căror legi simple sunt, din păcate, mai pe-nţelesul meu.

Îmi lipseşte total capacitatea de adaptare, de pliere pe situaţie, am aşteptări uriaşe şi poate nerealiste de la bietul meu destin sentimental, incapabil, se pare, să-mi dea un benefic şut către o cât de cât reuşită sincronizare amoroasă. Şi-mi pare că totul vine simplu şi firesc în calea altora, parcă cei din jurul meu nu-s atât de defazaţi în a se cupla (sau măcar acupla), numai eu orbecăi zadarnic în căutarea fericirii, în timp ce fericirea defilează nonşalant mereu pe trotuarul celălalt, mereu la braţ cu altcineva.

Exerciţii de înstrăinare

Primul gând care ne vine-n minte, prima tentaţie care ne sfredeleşte sufletul, după ce suntem anunţaţi că gata, totul s-a terminat, este să implorăm. Iar câteodată o facem, dar, de cele mai multe ori, simţul de conservare sufletesc (tradus prin orgoliu) ne spune că-i mai sănătos să ne dăm la o parte, că-i mai înţelept să ne depărtăm cu paşi repezi, indiferenţi, de persoana pe braţele căreia ne-am legănat toate visele, iar ea a dat cu ele de pământ. Pentru că doar aşa, printr-un paradox pe care n-am să-l înţeleg niciodată, mai putem construi o şansă de împăcare, mai putem fi chemaţi înapoi, mai putem resuscita o relaţie din care am fost expulzaţi.

Poate că specia din care facem parte n-a evoluat încă într-atât încât să păstreze iubirea, supremul liant dintre om şi divinitate, departe de jocul primitiv şi animalic al vânătorii. Încă ne împlinim fericirea prin instincte şi

singuri ne-o facem efemeră asociind-o cu acea frenezie a simţurilor pe care o trăim când luptăm îndârjit pentru obiectul dorinţei noastre, când urmărim, când tatonăm, când ademenim, când atingem pentru prima oară prada, când ridicăm trofeul în mâini. Căci intervalul de timp, incitant şi clocotitor, în care ne chinuim să *obţinem* ceva e infinit mai captivant decât acela în care *posedăm* efectiv acel ceva.

Şi eu fac la fel, deşi visez, ca mulţi alţii, o iubire fără sfârşit, la pachet cu o căsnicie fără plictis. Declar şi eu în stânga şi-n dreapta cum că aş vrea să iubesc până la moarte pe cineva, iar cinevaul să rămână îndrăgostit de mine cel puţin 100 de ani pământeni, plus încă vreo sută de eternităţi.

Mamăăă, ce mai bocesc la filmele de dragoste cu final fericit, în care El şi Ea se întâlnesc, se recunosc, se aleg şi abia atunci lumea devine întreagă, rotundă, iar destinul lor capătă o noimă. Dar mă uit în urmă, la poveştile mele de iubire şi observ că i-am dorit nebuneşte pe cei ce nu m-au vrut, i-am iubit cuminte, până la limita plictiselii, pe cei care mi-au fost, în perioade lungi şi line, alături, şi i-am îndepărtat, aproape fără regrete, pe cei care-mi dovedeau, neobosit, că pentru ei sunt şi soare, şi lună.

Câte milenii mai trebuie să treacă peste omenire (asta, dacă nu ne omoară încălzirea globală) până ne vom învăţa sentimentele să-şi caute adăpost şi împlinire pe câmpuri roditoare şi nu prin desişuri împânzite de capcane? De ce-i aşa de greu să nu mai oftăm după golanul frumos şi impertinent care nu dă doi bani pe iubirea noastră şi să ne îndrăgostim de blegul sfios care ne cară sacoşele şi ne acoperă cu duzini de trandafiri? Iar pentru bleg, de ce-i aşa de complicat ca, odată ce ne-a convins să-l adorăm, să ne iubească la fel de mult, până la sfârşitul vieţii sale, şi să nu caute, în scurt timp, pe alta după fustele căreia să se ţină, cu ochi jilavi şi braţe încărcate de flori?

„Fii tu însuţi! Spune ce simţi! Arată-i dragostea ta!“ – te-ndeamnă duios şi ipocrit textele dulcege ce ajung scenarii de telenovelă. Uneori, pleci urechea, căci sfaturile-ţi par fireşti, cinstite, de necontestat. Iar prin perdeaua de lacrimi, mai apuci să vezi apoi cum omul drag se depărtează,

fluturând din mână a lehamite, agasat de perspectiva veşniciei sentimentelor tale copleşitoare.

„Nu boci în faţa cui ţi-a dat cu flit! Dacă te-a părăsit, uită-i numărul de telefon! Dispari din peisaj, măcar o vreme!“, îţi şuieră aparent veninos articolele feministe, Mircea Badea, în rubrica în care face pe *doctor love*, ori psihologii pe canapelele cărora te prăbuşeşti cu sufletul făcut ţăndări. Dar, la naiba, au dreptate! Dacă ştii să asculţi, dacă eşti suficient de abil în acest joc al mistificării, ai şanse mari să câştigi. Căci numai fugind, îndepărtându-te, chiar şi prefăcut, chiar şi fără voie, spargi liniştea, stârneşti furtuna, trezeşti vânătorul.

E trist şi e groaznic de nedrept, dar pasiunile noastre nu ştiu să se hrănească decât cu căutări, certitudinile ne cam stau în gât şi le scuipăm scârbiţi, când ne e lumea mai dragă şi viaţa mai comodă. Nu ştiu la ce şcoală îţi înveţi sufletul să ardă, la foc constant, pentru omul din viaţa ta. Altfel, suntem toţi licenţiaţi în romantism, de-aia lăcrimăm, empatic, la versurile lui Ducu Bertzi, de parcă le-am înţelege: „Abia când a plecat plângând şi n-a mai fost a mea/M-am îndrăgostit numai de ea“.

Nimic despre iubire

Nu ştiu dacă-i vreodată momentul pentru a vorbi aşa duşmănos despre ea, adică despre iubire. Paradoxal, deşi tânjesc după calmul inimii şi împlinirea sufletului meu într-un etern şi miraculos amor, am ajuns la un fel de saturaţie când vine vorba de idealizarea conceptului sau, dimpotrivă, de bagatelizarea lui. Unde mă duc, unde mă întorc, iubire şi iar iubire. Toţi o cântă, o slăvesc, iar mulţi o confundă cu acuplările ieftine, o caută acolo unde nu e şi, cel mai trist, acolo unde nici nu sunt şanse sa fie.

Câte cruci să mai poarte acest sentiment straniu, extrem de fragil? Câte aşteptări debile să mai împlinească, câte eternităţi să mai umple, câte utopii să mai alimenteze? Cât să mai rabde, nobila şi firava iubire, să atârnăm de ea globuri pestriţe la Crăciun, să o împopoţonăm de Valentine’s Day cu

adorabile inimioare chicioase, câte mărtişoare de tinichea să-i mai înfigem în piept, cât busuioc uscat să-i mai vârâm sub pernă, câţi trandafiri ofiliţi să-i mai lăsam pe preş la uşă? Cât să-i mai promitem, orbeşte, şi să nu ne ţinem de cuvânt? Câte rime împleticite, câte sonerii haioase-hidoase de telefon mobil să-i mai dedicăm?

Într-o zi, în autobuz, doi puştani – un el şi o ea – proaspăt posesori de buletin, se ţoncăneau lângă mine în timp ce conversau banal, agramat. Schimbul de salivă, plescăit, dintre ei, mi-a creat un sentiment nedefinit, de silă amestecată cu ciudă. De parcă aş fi văzut un câine răpciugos jucându-se prin bălţoace cu o mingiuţă de aur pe care eu, dacă aş fi avut-o, aş fi preţuit-o altfel, aş fi ştiut să n-o murdăresc. Aş fi meritat-o.

Am ajuns să am alergii virulente – am mai scris asta – la superbele, seraficele filme de dragoste. Romantismul leşios a ajuns să-mi lase un gust amar, cleios, de înjurătură. Găsesc expunerea marilor defecte ale naturii umane – aplecarea spre violenţă, minciuna, infidelitatea, erotismul grotesc şi confuz – infinit mai credibilă decât spuma zaharisită a unui „I love you“ urmat de un „forever“ facil de plantat într-un film, dar indecent de limitat în timp, în lumea reală, câteodată cu durata de viaţă a declaraţiei în sine, vulgar de inconsistent. Cad pradă şi eu, cu o slăbiciune demnă de idealuri mai măreţe, ispitei că aş putea iubi o viaţă pe cineva. Nu ştiu pe cine, întotdeauna obiectul dragostelor longevive până la extrem e proiectat undeva în viitor, cumva mai presus de umanul ordinar, un specimen al realităţii imediate nici n-ar fi demn de o atât de fără cusur şi fără de sfârşit povară sentimentală. Şi, ce hilar, mai cred că acest cineva m-ar putea iubi, întreaga şi automat zbuciumata lui existenţă, numai pe mine. Conceptul e pe cât de atractiv şi legitim (să accepţi că te mulţumeşti cu mai puţin e de un absurd axiomatic), pe atât de periculos.

Mă sfâşie şi mă îngrozeşte faptul că orice tip de abordare a subiectului „iubire“ – din perspectivă erotică, bineînţeles – îmi alimentează suferinţa cu o abilitate aproape artizanală şi absolut niciun fel de trăire, de la detaşarea ipocrită până la implicarea nebunească, la limita absurdului, nu e în stare să-mi garanteze măcar un strop labil de fericire. Iar neabordarea subiectului

iubire simt că mă dezumanizează, îmi neagă fiinţa, îmi strică rostul de timidă aspirantă la un strop de divinitate. Sunt omul extremelor, nu mă pot bălăci în ape călduţe, deşi uneori tare aş vrea! Mă zbat a neputinţă între patima tembelă şi un soi de indiferenţă malignă, răutăcioasă. Ce-i în mijloc mi-e străin şi-mi face silă, dar cantonarea în extreme e întotdeauna o inutilă şi stupidă pierdere de energie.

Şi, cum spuneam, am obosit să vorbesc despre iubire. Am obosit s-o privesc, s-o judec, s-o alung, s-o invidiez, să plâng în faţa vitrinei ei cu minuni, să-i scormonesc prin tomberoane. Vreau s-o trăiesc şi atât. Altfel, m-am săturat să-mi pierd timpul cu ea.

Mi-e dor să mai scriu frumos

Într-un comentariu de pe blogul meu, o cititoare entuziastă mi-a scris că şi-ar dori să mai scriu cum scriam eu demult, la începuturi. M-am făcut ca n-o-nţeleg şi am tastat un răspuns hazliu, nedumerit, deşi mi-era limpede ce vrea să-mi comunice prin acel mesaj.

Nu ştiu dacă acum scriu mai bine sau mai prost, dar cu siguranţă înainte scriam mai plin de simţire. Cu ani în urmă, scriam mai senin, mai duios, cuvintele păreau – şi erau – aşternute cu sufletul în palme, dezgolite de frustrări şi ranchiuni. Şi, chiar dacă n-am puterea s-o recunosc mereu, mi-e dor de mine, cea care scria, inocentă, îndrăgostită, despre dragostea ei. Cea care aranja cuvintele magic, ca să fie pe gustul tuturor, dar să le priceapă, în profunzime, numai cine trebuie. Mi-e dor de cea care aşternea în faţa a mii de priviri vorbe ce voiau, de fapt, să tresalte o singură inimă, să apropie o singură pereche de paşi. Mi-e dor de nesfârşitele dantelării de metafore, de tristeţile mele decorative, de suspinele senzuale, de felul în care visam să ademenesc cu braţe de hârtie lucioasă, parfumată, depărtări ce păreau că se lasă îmblânzite doar de insistenţele mele literare. Mi-e dor să mai scriu scrisori de dragoste lungi şi curgătoare, să depăn poveşti despre

ce-a fost şi ce-ar fi putut să fie, să îmbrac în meşteşugite figuri de stil cele mai tainice, mai de nerostit dorinţe…

Cineva m-a învăţat demult, înainte de a mă ridica la cer doar pentru a da cu mine de pământ, că despre absolut orice poţi scrie în aşa fel încât să stârneşti emoţii, să răscoleşti sentimente, că prin măiestria cu care aşezi cuvintele unul după celălalt îl faci pe cititor să pătrundă dincolo de banalul unei descrieri, dai suflet şi valenţe literare celui mai obişnuit subiect. Un scriitor adevărat scrie frumos şi despre scaune, mi-a spus odată, demult, cineva, şi n-am ştiut să contrazic un astfel de adevăr, ba chiar m-am supus lui, exersând zi de zi, ca un învăţăcel sârguincios, arta de a seduce prin cuvinte.

Azi, când mă priveşte rece şi sticlos o foaie albă de Word, găsesc rapid metode să o strunesc şi să o înnegresc fără să tresar. În lumina învăţăturilor căpătate şi a exerciţiului redacţional, ştiu să umplu pagini mâzgălind informativ sau combativ despre aproape orice, ştiu să construiesc începuturi aţâţătoare, cuprinsuri dense şi sfârşituri de senzaţie, ştiu să croşetez, fără ezitări, pe marginea oricărei întâmplări care mă destabilizează, mă amuză sau mă revoltă. Şi despre lucrurile care nu mă interesează ştiu să scriu ca şi cum m-ar interesa – iar pentru această performanţă, aşa ingineră cum sunt, mă pot considera absolventă cu brio a şcolii de jurnalişti.

Dar mi-e dor, mi-e atât de dor să scriu tremurând, ezitând, înecând în lacrimi tastatura. Mi-e dor să mă doară adevărul vorbelor mele, mi-e dor să mă dezvălui sfioasă unei priviri ce abia-mi aşteaptă mărturisirile, mi-e dor să cred nebuneşte că tot ce scriu are un rost înalt, pe măsura sfâşierii la care m-a supus. La paradoxalul adăpost al lipsei de anonimat, mi-e dor să fac adevărate exhibiţii lingvistice, ca să pricepi şi tu, dar să afle altcineva, ca să te înfiori tu, dar să tânjească după îmbrăţişări altcineva, ca tu să pleci cu vorbele mele lipite de inimă, dar altcineva să alerge spre mine cu ele în gând, vrăjit, cucerit, ameţit de-atâta dans de cuvinte şi de-atâtea ademeniri, doar de el aflate.

Candoarea mea de acum o mie de ani, puritatea mea de la-nceputul lumilor au născut versuri pe care le-am uitat, fraze de care azi nu mă mai

simt în stare. Nu mai ştiu să fiu adorabil de neştiutoare, nu mai ştiu cum e când aşteptarea glazurată cu vorbe dulci era tot ce aveam, tot ce-mi trebuia. Dar mi-e dor de mine, cea de-atunci, cea de dinainte de revolte şi prăbuşiri, cea nepângărită de osânda adevărurilor crude, cea din vârful muntelui de pe care s-au rostogolit anii, cea care spera, care aştepta, care iubea, care dăruia. Cea care ştia să scrie, vezi Doamne, atât de frumos…

Poezii

Roman

Romanul nostru a-nceput cu sfârşitul.
E nou şi e vechi, e curat şi murdar.
Pe ultima filă murim metaforic,
în primul capitol trăim în zadar.

Şi nici nu ştiu, de fapt, ce ne leagă,
ce taine ascund cuvintele scrise.
Ce rost au, de fapt, chemările mele.
Aşteaptă probabil veniri nepromise.

Romanul nostru e-o carte prost scrisă,
e tragic şi-atunci când suntem împreună,
E plin de regrete, sărac de-adevăruri,
Şi n-are nimic frumos să vă spună.

Izvorul

Eu sunt un izvor.
Şi tu, un fluviu prea puternic.
Când mă revărs în apele tale,
visez să fiu ocean…
Să-ţi cânte pescăruşii mei,
curenţii mei să te atragă,
şi valul meu să te sărute.
Mă trezesc din vis
şi văd că am rămas doar un izvor
învins de puterile tale.

La o masă de poker

La o masă de poker
se joacă norocul.
Poţi pierde,
dar te poţi îmbogăţi.

Totul se petrece repede.
Şi, într-o viaţă,
milioane de jocuri
îţi pot hotărî viitorul.

Un pistol la tâmplă
sau un iaht!
O secundă… un as.
Full!

Am pierdut!
Te am însă pe tine.
Săraci sau bogaţi,
nu ne dărâmă nici o chintă royală!

Dor

Mi-e dor.
De când ai plecat,
adevărurile-s minciună.
Şi parcă trăiesc o viaţă
în care nu m-am născut.

Te-aştept.
Şi mă-ngheaţă aşteptarea.
Văd cum cade ucisă fiecare clipă
ce încearcă să evadeze
într-o altă parte de suflet.

Mi-e dor.
Venirea ta e departe,
doar timpul curge, nepăsător.
Privesc prin clepsidra lui de mătase,
şi rămân… un punct al orizontului tău.

Unei frunze

Aş putea să te întreb
de ce eşti galbenă şi cazi.
Dar ştiu, ai obosit de viaţă.
Şi noi cădem într-un târziu,
când vântul vieţii ne îngheaţă.

Pe tine te doboară toamna.
Pe noi – misterele sau boala.
Sau chiar o amărâtă de minciună.
Când ne promitem şi jurăm credinţă,
şi stăm… un sfert de oră împreună.

Tu nu eşti numai rece şi-obosită.
Eşti moartă, te-a chemat pământul.
Noi suntem tineri, mai trăim,
mai avem timp de clar de lună,
mai e timp să ne fie dor. Şi să minţim.

Peste ani

Timpul adună prin cămări părăsite
elogiile unei iubiri depărtate.
Inima cântă triste romanţe
umbrelor noastre îmbrăţişate.

Bruma uitării încet se revarsă
pe anii mei frânţi de dor şi durere.
Simt şi acum sărutul tău rece
cum blestemă-n taină sărutul ce-l cere.

Lumina s-a stins, în tot e-ntuneric,
un dor plângăreţ de-o clipă se-anină.
Când luna răsare şi clipa apune,
iubesc amintirea ce-n gând îmi suspină.

Despre fericire

Aş putea vorbi o viaţă
despre fericirea altuia.
A mea îmi pare neadevărată.
E de ajuns un zâmbet,
ca să se nască o lacrimă,
şi îi ajunge o clipă, ca să cadă.

Te uit

Cât a trecut e-atât de greu
să-ţi aminteşti atunci când speri
că vei aprinde încă-o dată
scânteia ce s-a stins de ieri.

Te uit visând şi-alung cu-n gest
gândul nebun şi supărat.
Te uit mereu, pe alt tărâm,
dar nu te uit cu-adevărat.

De vrei să pleci

De vrei să pleci, gândeşte-te că laşi
în urma ta corăbii de regrete.
Mă voi lovi de stâncile-amintiri
şi va ploua cu lacrimi iminente.

Gândeşte-te că drumul tău rebel
poate la mine iar te va întoarce.
Vor îngheţa atunci cuvinte de iubire,
nu vor mai fi nici versuri să te roage.

De părăseşti, să nu fii iarăşi părăsitul,
să uiţi c-am plâns, cu lacrimi să mă chemi.
Să-ţi pară viaţa iar singurătate,
şi gestul tău de-o clipă să-l blestemi.

De vrei să pleci, gândeşte-te mai bine
dacă iubeşti sau ai minţit din nou,
Căci aşteptările în suflet or să moară,
şi pentru al tău strigăt nu va mai fi ecou.

Întrebări

Ce-a mai rămas între noi?
Fereastra deschisă… şi vântul.
Un dor se înalţă la cer,
şi-o lacrimă udă pământul.

Ce-a mai rămas între noi?
Un nu şi un semn de-ntrebare.
Şi oare vei şti să răspunzi
la tot ce-a căzut în uitare?

Ce-a mai rămas între noi,
din tot ce a fost altădată?
Cuvinte ce-alunecă trist
pe coala albă, mirată.

Ma-ntreb oare tu ce gândeşti
şi care ţi-e acum legământul.
Asculţi şi tu cântecul trist,
ce-l cântă fereastra cu vântul?

Amurg

Ajung ca o lumină, în urmă licărind,
cu fiecare clipă mă pierd în amintire,
mă pierd în infinit cu fiecare gând,
şi caut, printre raze, o undă de iubire.
Pe râuri lungi, de dor, tristeţi amare curg…
Am fost un răsărit şi am rămas amurg.

Când vei pleca

Când vei pleca,
să nu mă cauţi prin tăceri,
ci prin mireasma şi răcoarea
unor veri…

Când vei pleca,
nu-ţi cer să plângi după trecut.
Vreau doar să ştii c-a fost un fir
care s-a rupt.

Când vei pleca,
tu să priveşti înspre pământ,
în locul unde-am fost
şi nu mai sunt.

Va fi-ntre noi, când vei pleca,
un infinit.
Dar să nu uiţi c-am existat
şi te-am iubit.

A fost

A fost.
A fost şi cuvânt,
a fost şi tăcere,
au fost şi flori.

A fost şi muzică,
a fost durere,
au fost şi veri,
dar şi ninsori.

A fost şi ieri,
a fost şi mâine,
a fost şi azi,
dar au trecut.

Iar dacă printre toate acestea
am fost şi eu,
oare-ai ştiut?

Regret

Mă rog la frunzele asuprite de vânt,
ca-n faţa unui altar vechi.
Regret că n-am putut urî pân-la sfârşit
dorinţa unui suflet şubred.
Văd paşii tăi zdrobind un ultim gând,
aud în noapte râsul tău sălbatic.
Iubesc fără să vreau un anotimp pierdut,
ucis într-un ungher de noapte, de tine.
Regret că nu pot să te-ating şi să simt
ce simplu şi crud ţi-e adevăratul veşmânt.
Te iubesc cu o minte bolnavă,
regret că nu meriţi, regret.

Noi

O şoaptă tremurată de-un val de amintire,
un ceas ce-a stat.
Mă văd cuprinsă într-un ciob de sticlă,
te văd cum mă ridici din colb,
şi iar m-arunci.

Privesc o secundă în spatele durerii,
măsor timpul cu lacrimi.
Şi te-aş chema; glasul nu-mi dă putere.
Oricum eşti prea departe,
prea departe…

Citesc povestea noastră ca un copil naiv.
Citesc sfârşitul.
Mă văd cuprinsă într-un ciob de sticlă,
te văd cum mă ridici din colb,
şi iar m-arunci.

Noi doi – o ficţiune tristă.

Odată

Odată ai să oboseşti să te prefaci
că luna nu e lună şi cerul nu e cer.
Şi noaptea nu e noapte.
Că iarna nu e iarnă şi frigul nu e frig.
Şi te topeşti.
Că tu nu mai eşti tu,
că eu nu mai sunt eu,
că noi suntem departe.
Şi-atunci ai să te-ntorci şi-ai să mă cauţi,
dar eu mă voi preface
că nu m-ai găsit.

Şi nici

Şi nici nu te iubeam
când paşii tăi grei şi rari
te-ndepărtau de mine.
Şi nu eram eu aceea
ce se juca în părul tău
căutând stele.
Şi nu erau lacrimile mele,
în palme, noaptea,
când le sărutam.
Şi nu voiam să-ţi fiu dor şi drum,
să te duc de unde-ai plecat,
să mă cauţi, să mă aştepţi,
să te iubesc cum nici nu te iubeam.

Prizonieră

Ce singură sunt! Odată cu noaptea
se-ntunecă clipe şi mor sugrumate.
Se spulberă-n vânt, puf de păpădie,
şi cad în abisul de clipe furate.

Străbat amintiri de la un capăt la altul.
Mai plâng şi mai râd… şi iar plâng.
Gândul îmi fuge către lucruri mărunte,
spre vechi fericiri ce nu pot să le-ajung.

Ce singură sunt… Ce puţin am fost altfel!
Ce lesne se sting şi minuni, şi dureri!
Văd noaptea prizonieră a unui soare de mâine,
mă simt prizonieră a zilei de ieri.

Lui

Mă dor cu nepăsare tăcerile de-acum,
sub palma ta aprinsă aştept ca să mă nărui.
Mi-e greu să te împac cu lacrima din mine,
cu perna albă, pe care vreau să mi te dărui.

Nu ştiu de ce lumina nu vrea să te mai nască,
nu ştiu de ce nu vrei să te măsori cu luna,
să-ţi stingi petalele pe trupul meu, încet,
să minţi cu bucurie că mă iubeşti întruna.

Mi-e dor de braţul tău, pe care sprijini amintirea,
te vreau ca până-acum, să mă frământi în palme.
Urâtă e iubirea când nu mai vrea să moară
şi-uitarea e departe, nepăsătoare, doarme.

Iubite, de mă cauţi, să nu cumva să tulburi
tăcerea ce mă ceartă în poala ei străină.
Mai vreau doar să îţi fur o clipă, o-ntrebare:
De ce n-am nicio vină, de ce n-ai nicio vină?

Poate iar

Poate am să te revăd odată,
când voi dori să-mi amintesc
că te-am iubit mai mult aşa, din joacă.
Poate iar te voi simţi înăuntru,
acolo unde numai trecutul mai zbiară.
Îl aud şi absentă… mă despart de tine iar.
O să caut să-ţi fac chipul,
sa-mi iau mâinile care vor să te uite, să le dezleg.
Ai să fii atunci iar aproape,
uitându-te verde la mine.

Iubite

Cum să-ţi mai spun „Iubite!“,
când tu nu eşti decât o rătăcire,
pe trupul meu arzând de amintire,
pe buza mea uscată şi amară?
Cum să-ţi mai spun „Iubite!“,
când ai plecat demult dintre cuvinte
şi te-ai lovit acum de mine,
călător întârziat!
Îţi simt şi-acum sărutul cald în pântec,
şi de nu m-am topit, cum aş fi vrut, în tine,
te simt şi-acum…
Şi de nu pot să-ţi zic „Străine!“,
„Iubite!“-ţi zic, şi ştiu că mint,
căci asta nu-i iubire.
E mult mai mult, e visul rătăcit,
pe care-l caut şi-l alung.

Dorinţă

Aş vrea să omor zilele
când fericirea ta e nesomnul meu.
Când picură în mine, cu otravă,
toate gândurile tale răsfăţate,
nerostite,
Când te uiţi la mine cu pleoape vesele,
şi nu mă vezi.
Şi nu-mi auzi strigătul ce se zvârcoleşte,
mut,
în spatele zâmbetului tău.

Á rebours (de Vali Piroş)

Aş vrea să nasc zile
când fericirea mea e nesomnul tău.
Când picură în tine, cu otravă,
toate gândurile mele răsfăţate,
nerostite.
Când mă uit la tine cu pleoape vesele,
şi nu te văd,
şi nu-ţi aud strigătul ce se zvârcoleşte,
mut,

în spatele zâmbetului meu.

Nu

Nu mă mai iubeşti şi gândul către tine e greu
şi e bătrân,
cu toiag din lemn veşted
şi vârf bont.
Cu amintiri ciobite, ce se-amestecă şi se războiesc,
cu pasul şovăielnic, obosit,
cu moartea lăcrimând printre brazdele tremurânde,
şerpuite,
ale chipului odată floare.

Nu mă mai iubeşti şi gândul către tine e-un castel
însingurat,
cu obloane triste şi cu umbre adânci,
cu praf gros pe lampadare.
Păienjeniş de gol şi despărţiri.
Cu poze vechi ca fericirea ce abia-nvăţase a râde,
cu răni în zidurile ce miros a neuitare
şi a dor smintit,
Fără ţel. Fără leac.

Astenie

Primăvara asta are
gheare de soare.

Florile mă dor
pe limba lor.

Cerul mă apasă,
senin ca o coasă.

Ultimul tău gând
îmi cască mormânt.

Ziua de mâine

Mi-e frică de orice clipă ce trece,
mi-e frică de simt atingerea ta.
Să râd nu mai pot, să plâng mi-e ruşine,
mi-e greu să aştept, dar nu pot pleca.

Când eşti lângă mine, te vreau mai departe.
Când pleci, mâna mea întinsă te cheamă.
Plânsul mă doare, aşteptarea mă-ngheaţă,
de ziua de mâine mi-e dor şi mi-e teamă.